

Danes
s Primorskim
dnevnikom
brošura ob
70-letnici OF

Primorski dnevnik

Vedno
praznik,
kljub
vsemu

DUŠAN UDÖVIČ

Spet je predsednik republike na predvečer delavskega praznika izrekel plemenite besede. O tem, kaj pomeni delo za človeka in njegovo dostenjanost, kaj pomeni za državo in njen demokratični ustroj. Vsi mu pritrjujejo v en glas, mnogi iskreno, drugi zgorj zaradi imidža in forme. Desnici na oblasti je Napolitano trn v peti, saj gre njena politika očitno v obratno smer, z rušenjem ustavnih načel in sistematičnim teptanjem demokratičnih pravi igre.

Predsednikove besede imajo bodrilni naboj, a so, žal, že dolgo časa bob ob steno. Delovne razmere so v Italiji in svetu takšne, da je ob prvem maju težko kaj praznovati. Namesto da bi se dosežki delavskega gibanja kot znamenja napredka civilizacije postopoma širili v države tretjega sveta, se dogaja nasprotno. Vse bolj surova logika profita, ki sloni danes bolj kot kdaj prej na ropanju nerazvitih, spodnja delavcem v razvitem svetu pridobljene pravice. Tako se zgodi, da je problem višanja produktivnosti v tem, da so delavci lenuhi, kot smo pred dnevi slišali v Tržiču iz ust globalnega menedžerja. Ali se bodo prilagodili novim delovnim parametrom, se spriznili z vse skromnejšimi dohodki in statusom skoraj permanentne prekernosti, ali se bo proizvodnja neizbežno selila v države tretjega sveta, kjer so stroški dela nižji, zato pa dobički tem višji, pa tudi nadležnih sindikatov ni, ki bi skrbeli za delavske pravice.

In vendar ostaja prvi maj praznik, trenutek zavesti, da so spremembe na bolje možne in dosegljive. Prva priložnost za takšen signal bo že čez dva tedna, na upravnih volitvah. Ne gre je zamuditi.

RIM - Na Kvirinalu včeraj sprejem voditeljev najpomembnejših sindikatov

Napolitano: delo je temelj demokracije

Predsednik republike apeliral k sindikalni enotnosti

PRVI MAJ - Tradicionalna slavljenja v naših krajih

Kresovi, maji in budnice v čast delavskega praznika

TRST, GORICA - Dviganje majev (ponekod mlajev), budnice in prazniki s hrano, pijačo in glasbo zaznamujejo prvomajsko ljudsko slavlje tako na Tržaškem kot na Goriškem (**na sliki Bumbaca dviganje mlaja na Jere-**

mitišču). Skoraj vse maje so dvignili si noči, izjema je seveda dolinska Majenca, ki po tradiciji prihaja pozneje. Ob starih običajih pa so ključni dogodki današnjega dne seveda sprevodni ob prazniku dela, v Trstu bodo okrog

9. ure krenili s Trga sv. Jakoba, ob 10.30 pa bo sklepni shod z govorji na Velikem trgu, ki predstavljajo letošnjo novost, saj glavne besede tokrat ne bodo imeli samo sindikalisti.

Na 4. in 9. strani

RIM - Z delom ter visokimi indeksimi dejavnosti in zaposlitve je povezana sama demokratična vzdržljivost države, razdeljenost sindikatov pa ne prinaša nič dobrega. O tem je prepričan predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano, ki je včeraj, na predvečer 1. maja, praznika dela, na Kvirinalu sprejel voditelje najpomembnejših sindikatov in člane njihovih tajništev. Srečanja so se udeležili tajniki sindikatov Cgil, Cisl, Uil in Ugl, Susanna Camusso, Raffaele Bonanni, Luigi Angeletti in Giovanni Centrela.

Na 3. strani

**Naš intervju s
Sergijem Cancianijem**

Na 2. strani

**Tajnik SIK Diliberto
sinoči na Opčinah**

Na 6. strani

**V Dolini, Zgoniku in
Repnu poklon padlim**

Na 4. strani

**Galateri speljal prvo
skupščino Generali**

Na 5. strani

**V goriški pokrajini brez
dela tretjina mladih**

Na 9. strani

**Zakon 38: tri občine
prosijo 200.000 evrov**

Na 9. strani

...za ljubitelje pravega
domačega sladoleda!

velik poletni vrt
z 200 mesti
in udobno
notranjo dvorano

Avtobusa št. 11 in 25 vas pripeljeta prav do nas!
Ul. Eremo 259 - 5 min. od Katinare,
100m od parka Revoltella - Tel. 040/910342

rolich
KERAMIKA KOPALNIŠKA OPREMA

W W W . R O L I C H . E U

Trgovina

Fany

**MOŠKA IN ŽENSKA
KONFEKCIJA**

**Oblačila za
vse priložnosti**

Ul. Flavia di Stramare 99
(Žavlje) Milje
Blizu avtobusne postaje 20
Tel. 040 231118

NAŠ INTERVJU - Pogovor z novinarjem Sergijem Cancianijem, dolgoletnim dopisnikom Rai iz Rusije

Canciani: od Sv. Ivana do Moskve, od Literarnih vaj do dnevnika TG1

Tržaški novinar bo jutri ob 18. uri gost Novinarskega krožka v Trstu - »Še vedno verjamem v ulico«

Na novinarsko pot so ga baje pripeljala Literarne vaje, revija, ki jo je urejala skupina profesorjev tržaških višjih šol. Ker mu je bilo pisanje všeč, je kmalu začel sodelovati tudi z glasbenimi programi Radia Trst A. »Takrat je bil radio za nas, ki nismo bili povezani z levicarskimi gibanji, skoraj edini prostor, v katerem smo se lahko udejstvovali,« pravi danes Sergij Canciani iz stare rodbine Kocjančičev od Svetega Ivana, ki je do februarja letos posojil svoj glas in obraz skoraj vsaki novici, ki je iz Rusije prihajala na naše domove preko televizijskih in radijskih kanalov Rai. Canciani bo jutri ob 18. uri gost Novinarskega krožka; z njim smo se pogovorili o poklicnih izkušnjah, balkanskih vojnah, novih Rusih in novinarstvu (on raje uporablja izraz »časnikiarstvo«), kateremu se je približal po tistih začetnih recenzijah glasbenih plošč.

»Na časnikiarskem oddelku sem kot so-delavec najprej pisal dnevne novice: za majhen denar, ampak za veliko izkušnjo. Leta 1972 pa so me nastavili.«

Koga se spominjaš iz tistega obdobja v redakciji?

Mnogih, na primer svojih učiteljev čas-

nikarstva Dušana Černeta in dr. Mateja Poštovana. Tu so bili nekateri kolegi - skoraj vrstniki: Saša Rudolf, Saša Martelanc, Sergij Pahor, na italijanski strani pa Fulvio Molinari, Giudo Botteri, Giorgio Cesare, Giorgio Mišovič, prof. Oscar Ferluga - odličen časnikar. To je bila visoka šola.

Časnikarstvo je tudi stvar zgodovinskih, časovnih in drugih priložnosti. No, v tistem letih je postajala politična Jugoslavija zanimiva tudi za italijansko stran. Mislim recimo na leto 1979: ko je šel predsednik Pertini na prvi in zadnji državni obisk k Titu v Beograd, Sarajevo in Dubrovnik, so me poslali tja. Kot »prisluškovalec« Jugoslavije ali Balkana sploh sem nekako postal tudi sam zanimiv in sem ob rednem delu na slovenski postaji začel sodelovati z raznimi oddajami italijanskega radija. Ker mi je bilo to zelo všeč, sem nadaljeval. Nekaj me je seveda stalo, a to ni bil noben problem, bil sem dovolj mlad in poln energije. (smeh)

Kdaj se je zgordil veliki skok?

Začelo se je takrat, ko se nisem, tudi po nekaterih kadrovskih spremembah, ki so se mi zdele gole »lotizacija«, ne politično ne hu-

mano več strinjal z delom slovenske redakcije. Ugodili so moji želji, da grem v italijansko sekcijo, ki mi je nato služila kot odskočna deska za Rim.

Tisti čas so zaznamovali politični problemi v jugoslovanski partiji. Bil sem na primer v Beogradu na zgodovinski organizacijski konferenci Zveze komunistov, ko je slovenska delegacija šla ven z Milanom Kučanom na čelu. Tisto noč sem bil v hotelu Intercontinental, kjer se je ta psihodrama dogajala. No, potem sem spremjal vse pretrese: najprej v Jugoslaviji, potem na Madžarskem in Poljskem, v Češkoslovaški republiki, dokler nisem končal v Romuniji, ko je propadel Čaučesku.

Postal si neke vrste balkanolog, zato je bilo najbrž naravno, da si za Rai sledil tudi vojnam na Balkanu. Kakšno je bilo tisto poglavje vojnega novinarstva?

Vprašanje je seveda zanimivo, odgovor pa zame težek. Dogajanje sem doživil zelo intenzivno, istočasno pa tudi zelo ležerno. Potovanje v Beograd, ko je bila mejta zaprta in se je bilo treba mimo Madžarske peljati z avtomobilom 12, 15 ur, ali pa ure čakati na raznih mejah, je bilo zame z visokim odstotkom adrenalina, ni me obremenjevalo. Zato pa me je, tudi nevtrčno, mučil telefon. Takrat ni bilo mobilnega, zato je bilo nujno najprej poiskati aparat, center zveze. Novice smo posredovali zlasti po telefonu, ker je bila televizijska zveza zelo težava in pod kontrolo raznih državnih struktur.

Spominjam sem, kako sem enkrat telefoniral z ladje na Donavi pri Džerdapu, seveda sem plačal nekaj desetin nemških mark, ki so bile takrat normalna valuta v tistem delu Srbije, in kapitan me je pustil telefonirati. Baje sem bil zelo simpatičen njegovi ženi.

Večina med nami ne ve, kaj pomeni vojno novinarstvo, predstavljam pa si, da se sredi vojne prioritete sprememijo.

V vojni je delo popolnoma različno. Moram pa reči, da sem bil precej privilegiran in sem skoraj vedno zmagal tekmo za novico. Recept je zelo enostaven: poslušal sem lokalne radie in ker sem razumel jezik, sem lahko po petih minutah napisal novico. Moji kolegi, ki niso poznali jezika, pa so morali najprej vprašati sodelavce, naj jim vse to prevedejo ... Poznavanje jezika je v tem smislu velikanski privilegij. Kjerkoli.

Spominov na vojno na Balkanu je najbrž veliko. Bi katerega izpostavl!

Ko je bilo v teku tisočdnevno obleganje-davljene Sarajeva, daljše kot obleganje Leningrada v 2. svetovni vojni, je v določenem trenutku do mesta vodila samo Diamond Road, bela cesta iz Splita, ki so jo zgradili Britanci. Na vrhu neke planote je bila zelo majhna vas. Tako so bili oddaljeni od vsega, da so imeli celo družinsko pokopališče. Tam smo se ustavili v družini Bosancev, v kateri je bila mlada žena noseča. Šli smo nato v Sarajevo in tam delali, čez nekaj mesecev pa sem se na tisto planoto vrnil s sodelavcem, predvsem pa velikim priateljem Miranom Hrovatinom. Otrok se je bil že rodil in tako sva mu lahko podarila topla oblačila in druge potrebsčine, ki sem jih prinesel iz Trsta. To je moj najlepši spomin iz tiste balkanske norišnice.

Koliko nepristransko lahko ohra-ni novinar sredi take vojne?

Ko sledi vojni, kot je bila tista v Bosni, je to zelo težko. Tam so bile tri strani, ki so bile ena proti drugi, Srbi, Hrvati in Bošnjaki. Koliko je bilo tam nepristransko, ne vem. Obleganje Sarajeva s strani ekstremističnih Srbov, ki so bombardirali mesto in s snajperji ubijali ljudi na ulicah, te je avtomatično postavila na stran Sarajlija, prebivalcev Sarajeva. Da so potem tudi Bosanci okoli Tuzle in Zenice opravili svoje ...

Nacionalno-osvobodilni boj je gotovo bil v Sloveniji, tam ni bilo težko izbirati, tudi zato, ker si imel na svoji strani jugoslovansko ustavo, ki je predvidevala odcepitev. Na Hrvaškem je bilo bolj problematicno, v Bosni skoraj nemogoče; jasno, simpatiziral sem s civilnim prebivalstvom v Sarajevu, ki je bilo 24 ur na dan pod granatami.

Vse vojne zaznamujejo žal tudi žrtve med novinarji, ki umrejo med opravljanjem svojega poklica.

V preteklosti je bilo zelo težko slediti na primer vojni v Vietnamu: moral si na ameriško obrambno ministrstvo in si bil nato

mano več strinjal z delom slovenske redakcije. Ugodili so moji želji, da grem v italijansko sekcijo, ki mi je nato služila kot odskočna deska za Rim.

Tisti čas so zaznamovali politični problemi v jugoslovanski partiji. Bil sem na primer v Beogradu na zgodovinski organizacijski konferenci Zveze komunistov, ko je slovenska delegacija šla ven z Milanom Kučanom na čelu. Tisto noč sem bil v hotelu Intercontinental, kjer se je ta psihodrama dogajala. No, potem sem spremjal vse pretrese: najprej v Jugoslaviji, potem na Madžarskem in Poljskem, v Češkoslovaški republiki, dokler nisem končal v Romuniji, ko je propadel Čaučesku.

Postal si neke vrste balkanolog, zato je bilo najbrž naravno, da si za Rai sledil tudi vojnam na Balkanu. Kakšno je bilo tisto poglavje vojnega novinarstva?

Vprašanje je seveda zanimivo, odgovor pa zame težek. Dogajanje sem doživil zelo intenzivno, istočasno pa tudi zelo ležerno. Potovanje v Beograd, ko je bila mejta zaprta in se je bilo treba mimo Madžarske peljati z avtomobilom 12, 15 ur, ali pa ure čakati na raznih mejah, je bilo zame z visokim odstotkom adrenalina, ni me obremenjevalo. Zato pa me je, tudi nevtrčno, mučil telefon. Takrat ni bilo mobilnega, zato je bilo nujno najprej poiskati aparat, center zveze. Novice smo posredovali zlasti po telefonu, ker je bila televizijska zveza zelo težava in pod kontrolo raznih državnih struktur.

Spominjam sem, kako sem enkrat telefoniral z ladje na Donavi pri Džerdapu, seveda sem plačal nekaj desetin nemških mark, ki so bile takrat normalna valuta v tistem delu Srbije, in kapitan me je pustil telefonirati. Baje sem bil zelo simpatičen njegovi ženi.

Večina med nami ne ve, kaj pomeni vojno novinarstvo, predstavljam pa si, da se sredi vojne prioritete sprememijo.

V takih situacijah je vsekakor najbrž nemogoče povsem zaščititi svoje življenje. Vse, kar se je dalo, smo naredili. Podjetje nam je dalo blindiran avtomobil in ne-prebojne jopiče: ne zato, ker bi nas imelo posebno rado, ampak ker je tako predvidevalo naše zavarovanje. Jih pa skoraj nihče ni uporabljal, ker so zelo neudobni...

Dober novinar je torej tudi malo neodgovoren?

Ne, nasprotno. Biti moraš zelo oprezen in vedno misliti, da je tvoj mandat ta, da pošlješ novico. Ne pa, da ti postaneš Superman ali Rambo: to je protagonist! Zato moraš najprej organizirati logistiko: kje je telefon, s katerim boš poslal novico, kje je televizijska parabolka, ki bo poslala twoje slike, kam lahko nasloniš računalnik. Naši največji sodelavci in heroji so vsekakor televizijski snemalci in fotografii: oni so v prvi liniji, mi marširamo za njimi. Peter Arnett in Christiane Amanpour sta gotovo legendi novinarstva, a nista bila ne v prvi ne v drugi liniji...ampak v četrtri. Njuni snemalci in fotografii pa so bili v prvi.

Situacija ni primerljiva, ampak tudi v Moskvi so novinarji podvrženi marsikateri nevarnosti.

Absolutno. Novinar, ki potisne svoj prst v nevarno marmelado politične korupcije in biznisa, skratka mafije, tvega v Moskvi življeno ...tako kot v Kalabriji! Anna Politkovskaja ni padla pod streli kalašnika, ker bi se postavila proti Kremlju, ampak zato, ker je odkrila nekatere zveze med velikim kriminalom, podkupljeno birokracijo in vojsko.

Sam se sicer nisem nikoli znašel v nevarnosti, današnja Rusija pa je dekadentni imperij brez moralnih vrednot, v katerem prevladuje korupcija.

Drži tvist, ki ga imamo o Rusiji na Zahodu, da gre za avtoritarno državo?

Mislim, da je Putin dober interpret tega, kar Rusi potrebujejo in želijo. Rusija je država, ki odgovarja kontinentu in enajstom časovnim pasovom, zato je nujna centralna avtoriteta. Putin mora nastopati avtoritativno, drugače bi bila ta država žrtve razbijanja po balkanski shemi. Problem je, da ima v sebi tudi jedrske bombe, zato mora zgradba oblasti, v katero spadajo tudi Medvedjev in nekateri ministri, ostati kompaktna in rigorozna. To je vedno Rusov všeč, temu pomaga tudi legitimacija, ki jo sedanji oblasti daje pravoslavna cerkev ...in tudi Evropa ima ves interes, da ima s sabo močno Rusijo in ne postkomunistični kaos.

Druga plat medalje pa je ta, da ne moreš prosto izražati svojega mnenja.

Točno. Tako imenovana demokratična civilna družba je tu šele v povojnih in bo najbrž nastala, ko bo ekonomija v Rusiji res sprobljna. Ko se bodo razvili mali in srednji podjetniki, bodo gotovo producirali tudi svoje po-

Sergij Canciani
se je
z novinarstvom
najprej seznanil
v uređništvu
Radia Trst A

P.D.

litično predstavništvo. Gre za pomemben zgodovinski proces, ki pa bo najbrž zahteval nekaj generacij.

Če v Rusiji primanjkuje manjših podjetnikov, istega ne moremo trditi za bojataše. Kdo so tako imenovani novi Rusi?

Skorumpirani oligarhi brez nobene politične, civilne ali kulturne morale. Obogetati so, ker so po nizkih cenah kupovali delnice velikih javnih podjetij, na primer energetskega giganta Yukos, ki jih je Jeltsin privatiziral. Za majhen denar so postali lastniki ogromnega dela državne lastnine, delavci, od katerih so odkupili delnice, pa so bili zadovoljni, ker so lahko z gotovino končno prisli do avta ali stanovanja.

Država je razprodala svoje bogastvo, je pa tudi dala ljudem komfort, ki ga prej ni bil. Mi si težko predstavljamo, kaj pomeni živeti v kolektivnem stanovanju, v »komunaliki«. V Sovjetski zvezni je v istem prostoru živeljeno tudi pet družin in uporabljalo isti kuhalnik in isto stranišče. To je strašno, ponizevально.

Svoboda Rusov je danes imeti svoj dom in tople zimske čevlje. Zato tudi niso vajeni vlaganja, varčevanja na primer za pokojnino. Vajeni so bili živeti v državi, v kateri je bilo relativno dosti denarja, ko pa si hotel kupiti avto, si nanj čakal enajst let; v kateri ni bilo aspirina in si moral zato podkupovati lekarnarja. Danes ni več tako: živijo kot živijo, ampak dobiti bolj komforntno.

Za tabo je dolga pot, ki jo je, tako se mi zdi, zaznamovala velika ljubezen do tega poklica. Kakšne lastnosti mora po tvojem mnenju imeti dober novinar?

Radovednost, željo po spoznavanju novih svetov, po postavljanju vprašanj. Etika pride avtomatično. Naš poklic ima točno določeno mejo: eni so propagandisti, trubadurji kulta osebnosti tega ali omega oblastnika, drugi so kronisti. Prvi se ne premaknejo s svojih stolic, poje izključno za svoj orkester, so del programa: ti so bili značilni za komunistične države, danes jih posnemajo »berlusconi«. Ostali smo kronisti, hodimo po svetu, opazujemo, interpretiramo. Čehov je pravil, da so za dobrega novinara potrebeni le solidni škornji, beležnica in odprti možgani.

Objektivno novinarstvo je najbrž utvartva.

Ne vem, kaj je objektivno novinarstvo, verjetno fraza, ki so si jo izmisli novinari sami. Obstajajo dejstva, ampak vsak jih interpretira s svojim znanjem in kulturo: osebno, morda tudi zgrešeno, a bil je tam, bil je zraven. Še vedno namreč verjamem v ulico. Večina novinarjev, ki hoče opisati Pariz, sede v kavarno v Saint Germain, gleda na »trottoir« in piše. Koliko kolegov se usede v periferno pivnico in opazuje tamkajšnje priseljence? Tisto je danes Pariz.

Žal zasledujejo tudi založniki najprej zaslužek, zato jih zanima globalno povpraševanje. V Italiji smo v tem šampioni: zanimivejši je bikini ne vem katere igralke, kot realni problemi. Jaz bi na primer rad šel v Kalabrijo, v to mrtvaško cono, da bi na lastne oči videl, kaj se tam dogaja.

Poljanka Dolhar

SSG NA GOSTOVANJU

SSG IN GLEDALIŠČE KOPER
Franjo Frančič
Imej se rad!
režija: Katja Pegan

Peter Quilter
Dueti
režija: Matjaž Latin

Oton Župančič
Ciciban
režija: Primož Bebler

Miha Golob
Ivan Cankar - Poln profil
režija: Miha Golob

Blagajna SSG je odprta vsak delavnik od 10. do 15. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Tel. št. 800214302 ali 040 362542
Info: www.teaterssg.it

Za predstavo Gian Burrasca tudi spletna prodaja www.vivaticket.it

ITALIJA - Predsednik republike na Kvirinalu sprejel sindikalne voditelje na predvečer praznika dela

Napolitano: Demokracija je vezana na delo Neenotnost sindikatov ne prinaša nič dobrega

Prvi člen ustave o republiki, ki temelji na delu, je še vedno aktualen - Odpraviti strukturne vzroke zamud italijanskega gospodarstva

RIM - Z delom ter visokimi indekski dejavnosti in zaposlitvijo je povezana sama demokratična vzdržljivost države, razdeljenost sindikatov pa ne prinaša nič dobrega. O tem je prepričan predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano, ki je včeraj, na predvečer 1. maja, praznika dela, na Kvirinalu sprejel voditelje najpomembnejših sindikatov in člane njihovih tajništev.

Srečanja so se udeležili tajniki sindikatov Cgil, Cisl, Uil in Ugl Susanna Cammusso, Raffaele Bonanni, Luigi Angeletti in Giovanni Centrella, ki so skupaj s predsednikom republike prisluhnili referatu Giuliana Amata o smislu in aktualnosti prvega člena italijanske ustave, ki pravi, da je Italija republika, ki temelji na delu. To je temeljne važnosti za Napolitanega, ki je v svojem posegu opozoril, kako so gospodarski razvoj, socialna kakovost ter sama demokratična in civilna vzdržljivost italijanske države vezani na odločno povišanje indeksov dejavnosti in zaposlitve, na povečano prizadevanje za izobraževanje in zaščito človeškega kapitala ter na dodatno ovrednotenje dela v vseh smislih.

Predsednika republike skrbi tudi družbenega kohezija v državi, pri čemer je še posebej opozoril na trenutno pomankanje sindikalne enotnosti, ki na področju teže in vloge dela ter predstavnštva slednjega prinaša najslabše. Napolitano se je tu navezel na podatke zavoda Istat, na podlagi katerih je v Italiji v zadnjih dveh letih izginilo 533.000 delovnih mest, od katerih osem-

Predsednik Napolitano se rokuje s sindikalnimi voditelji na predvečer praznika dela

ANSA

deset odstotkov v industriji in polovica na jugu. Gre za dramatične številke, ki kličejo po ukrepih, katerih predpogoj pa je gotovo novo ozračje politične in družbene kohezije. Pri tem je predsednik poudaril pomem sindikalne enotnosti od leta 1944 naprej, ki je veliko dala delavcem, demokraciji in državi, zato ga skrbi, da se spori, do

katerih lahko vedno pride, spremenijo v načelno nasprotovanje, medsebojno sovražnost in nezaupanje, kar velja tako za sindikate kot tudi politiko.

To je treba premostiti brez strahu pred domnevnim izbrisom identitet, je dejal Napolitano, ki je tudi naveličan »institucionalne hinavščine« s katero se

sprejemajo njegovi pozivi k resnemu soočanju s težkimi izvivi, ki čakajo Italijo. Glede tega je predsednik tudi opozoril, da se je treba lotiti odpravljanja strukturnih vzrokov za zamude italijanskega gospodarstva in to z zasedovanjem ciljev izhoda Italije iz prevelikega primanjkljaja in zmanjšanjem javnega dolga.

CGIL, CISL in UIL Trije sindikati skupaj na shodu v Marsali

RIM - Prvi maj bo po vsej državi kot po tradiciji potekal v znanimu sindikalnem shodu in velekoncertov. Največji koncert bo v Rimu na Trgu San Giovanni z udeležbo Lucia Dalle, Francesca De Gragorija in drugih zvezničnih imen. Rim ob tem doživlja množično praznovanje ob beatifikaciji papeža Janeza Pavla II, tako da bo ulice glavnega mesta tako ali drugače preplavljeni vsaj pol-drugi milijon ljudi.

Sindikalni shodi so napovedani po vseh italijanskih mestih, niso pa povsod enotni. Generalni sekretarji sindikalnih združenj Ggil, Cisl in Uil bodo skupaj na prvomajski manifestaciji v Marsali na Siciliji. S tem so ob 150-letnici zedinjenja Italije želeli poudariti simbolni pomen kraja, iz katerega je Garibaldi krenil na veliko avanturo, ki je privедla do združitve države.

Sklad I Fondazione

ONLUS

DORČE SARDOČ

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodek fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom.

Od ustanovitev prejemajo štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?

»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkopalčevalci namenijo manjši delež davka na dohodek priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovom. V ta seznam spada tudi Sklad Dorče Sardoč.

OBRAZEC 730-1 dohodki

Scelta per la scelta della destinazione dell'I.P.F. per mille dell'IRPEF e del 5 per mille dell'IRPEF Obrazec za izberi namenitev petih tisočink davka IRPEF in petih tisočink davka IRPEF

AGENCIJA za finančne in statistične dejavnosti

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

DATI ANAGRAFICI OSREBNI/PODATKI

SCELTA PER LA DESTINAZIONE DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF (in caso di scelta FIRMARE IN UNO degli spazi sovrapposti)

Obrazec del volontario è stato utilizzato con licenza di utilizzo speciale, dal punto di vista della protezione dei diritti d'autore, al fine di facilitare la compilazione del modello 730. È vietata la riproduzione totale o parziale del documento. È consentita la copia del modello 730 per i fini di informazione e divulgazione, con citazione della fonte. È vietata la pubblicazione del modello 730 su siti web.

91013840518

Davčna številka Sklada Dorče Sardočje: 91013840318

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpisete davčno številko Sklada Dorče Sardoč in se podpišete. Prispevek »petih tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

NERIO NESLADEK

VOLILNO POLITIČNO SPOROČILO - MESSAGGIO POLITICO ELETTORALE
ODGOVORNİ NAROČNIK - COMMITTENTE RESPONSABILE: MIRNA VIOLA

**Skupaj smo že izboljšali Milje.
Še naprej bomo delali,
da bodo postale izjemne.**

[www.nerionesladek.it](#)

PRVI MAJ - Sprevoda tudi v Miljah in Nabrežini, pa še kopica koncertov in vabljivih kioskov

S tržaškim sprevodom višek delavskega praznika

Ob 9. uri pri Sv. Jakobu, ob 10.30 na Velikem trgu - V Bregu postavljal maj

Priprave na dviganje ricmanjskega (levo) in boljunskega maja

KROMA

Praznik dela bo v Trstu dosegel višek z današnjim tradicionalnim sprevodom po mestnih ulicah. Ob 9. uri bo zbiranje na Trgu sv. Jakoba, upokojenci se bodo četrte ure pozneje pridružili množici na Garibaldijskem trgu, po sprehodu po mestnem središču pa bo približno ob 10.30 zborovanje na Velikem trgu, kjer bodo govorili Luciano Bordin (CISL), novinarka Poljanka Dolhar in pisatelj Pino Rovedo. Miljski sprevod se bo začel ob 10. uri pri kavarni Verdi, sklepni shod bo ob 11.15 na Trgu Marconi. Kriško-nabrežinski sprevod se bo začel ob 9.45 v Krizu, shod na nabrežinskem Trgu sv. Roka bo ob 11. uri.

V Prosvetnem domu na Općinah se nadaljuje prvomajski praznik, ob 16. uri bo nastopil orkester Movie's music band, uro kasneje je predviden koncert TPPZ P. Tomičič in zborna Kombinat, sledi ples s skupino Alter ego. V Ljudskem dom v Podložnjerju pa bo po prvomajskem pozdravu (ob 17. uri, kioski odprtih od 13. ure) ples s skupino Movie and Groove. Blizu Doma pristaniških delavcev v Briščikih bo od 12.30 do nočnih ur praznik Drugemuzike in Radia Fragole: čakajo nas kioski, dj set in kar devet glasbenih skupin.

V številnih vaseh so bile včeraj na vrsti pobjede, povezane s praznikom dela in dnevnim osvoboditve. V Parku prijateljstva v Cereju so pričitali kres, tako kot v Bazovici, kjer so se v temi odpravili tudi na Kokoš. Danes zjutraj pa so na sprednu budnice z godbami na pihala. Posebno praznično pa je bilo sinoči v Bregu, kjer so mladi in starejši postavljali okrašene maje. Od Lonjerja do Gročane in Ricmanj, od Zabrežca do Boljunca in Prebenega so vaščani delavno in veselo pripravljali ljudsko slavje. V Boljuncu bodo člani »fantovske« danes ob 13.30 prišli na gorico, ob 14. uri bo polaganje vencev k spomeniku padlim. Boljunki maj bodo podirali v torek, tako kot v Zabrežcu, medtem ko bo gročanski maj stal dva tedna.

OBLETNICA OSVOBODITVE - V priredbi dolinske, zgoniške in repentabrske občinske uprave

V treh občinah so se poklonili padlim

Na zgoniški proslavi govorila pokrajinska predsednica VZPI Stanka Hrovatin, v Dolini Fulvia Premolin, slovenosti v Repnu in na Colu

Včeraj so bile na vrsti občinske spominske svečanosti v zgoniški, dolinski in repentabrski občini, kjer so domačini z venci, petjem in govorji počastili spomin na padle ob 66. obletnici osvoboditve. V Zgoniku so se zbrali pred spomenikom padlim. Na svečanosti, ki jo je podprla Pokrajina Trst, je govorila pokrajinska predsednica VZPI-ANPI Stanka Hrovatin. Izpostavila je, da je slovenski narod pred 70 leti ubral edino možno pot, da bi ohranil dostojanstvo in ponos, to je upor: »Stopil je v narodnoosvobodilni boj, ki je bil in ostaja doslej največje slovensko zgodovinsko dejanje (...) in postavilo temelje za današnjo samostojnost.« Citirala je partizansko učiteljico Margherito Avber, opozorila pa na revizionizem in napačno ena-

čenje dveh nacionalizmov. »Smo pripravljeni braniti ustavo? Smo pripravljeni se upreti in reči - dovolj?« se je med drugim spraševala govorica.

V dolinskih občinah so polagali vence v številnih vaseh, začenši z dolinskim spomeniškim parkom, kjer je govorila županja Fulvia Premolin, pel pa MPZ upokojencev iz Brega pod vodstvom Manuela Purgerja. Vence so polagali v Dolini, pri Domiju, v Ricmanjih, Borštu, Gročani in Boljuncu. V repentabrski občini se je spominska slovesnost začela pri repenskem spomeniku, mladinski odsek KD Kraški dom je priredil krajski kulturni program, domačini so nato na Colu počastili vse žrtve fašizma, na pokopališču pa so se ustavili pri grobu komandanta Nemgarja.

Utrinki z včerajšnjih slovesnosti v treh okoliških občinah: V Zgoniku (levo), Dolini (desno) in v Repnu (spodaj)

TATVINA - Stanovalki odvzeli 1250 evrov

V policijski uniformi brskal po spalni sobi

Prijetno žensko, ki stane v tržaškem predmestju, sta v petek dopoldne obiskala neznana. Predstavila sta se kot policista in povedala, da iščeta ponarejene bankovce. Med domnevno kontrolo je eden od dveh, oblečen v policijsko uniformo z modrim plaščem in pozlačenimi gumbi, je zlezel v spalno sobo in skrivoma prebrskal omare, pri čemer je previdno uporabil gumijaste rokavice. Iz omare je odnesel kuverta, polno bankovcev v skupini vrednosti 1250 evrov. Zatem se je dvojica poslovila in odšla, stanovalka pa je po vstopu v spalno sobo opazila, da je vse v neredu. Njenega denarja ni bilo več. Odtipkala je številko 113, na prizorišče so se odpravili (prav) policisti komisariata od Sv. Sobote in tržaškega mobilnega oddelka.

Tovrstna dejanja niso redka, storilci izkorisčajo šibkost in naivnost starejših ljudi. Kvestura vabi vse občane, predvsem pa ostarele osebe, naj ne zaupajo neznancem. Ob najmanjšem dvomu naj pokličejo policijo (113) ali karabinjerje (112), doma pa ni dobro imeti večjih vsot denarja in dragega nakita.

PREDSTAVITEV - V torek v Novinarskem krožku

Vratuševa knjiga o Rabski brigadi odslej tudi v italijanskem prevodu

Založba KappaVu in Narodna in študijska knjižnica prirejata v torek, 3. maja, ob 18. uri v Novinarskem krožku (Corso Italia 13), predstavitev knjige Antona Vratuše Dalle catene alla libertà. La „Rabska brigada“, una brigata partigiana nata in un campo di concentramento fascista.

Anton Vratuša, protifašistični borec, interniranec v taborišču na Rabu, diplomat, politik, raziskovalec, član Slovenke akademije znanosti in umetnosti, nam in knjigi prikazuje zgodbo Rabske brigade, partizanske brigade, ki so jo ustavili interniranci fašističnega taborišča na Rabu.

Klub strahotnim življenjskim razmeram v verjetno najhujšem italijanskem koncentracijskem taborišču za slovenske, hrvaške in judovske deportirance (v katerem je bila smrtnost višja kot v nekaterih nacističnih taboriščih), plamen upora in upanja med interniranci ni ugasnil. Ustvarili so si odporniško organizacijo, ki so jo pod nosom svojih preganjalcev in

klub njihovim naporom, da bi jih s stradanjem, krutostjo in pomanjkanjem spravili na živalsko raven, uspeli utrditi in celo razširiti. Po 8. septembetu 1943 so se tako interniranci lahko, ob pomoči odporniške organizacije prebivalcev Raba, sami osvobodili in razorozili italijansko vojsko na otoku.

Iz tajne bojne organizacije taboriščnikov je nastala prava partizanska brigada, kratkotrajnega življenja, a neizmernega simbolnega in moralnega pomena. Avtor, ki je bil v njej namestnik poveljnika, nam njenog zgodbo predstavi z natančnostjo in doslednostjo zgodovinarja, a obenem s čustvenim nabojem človeka, ki je bil v njej soudelezen kot protagonist.

Na predstavitev bodo ob avtorju sodelovali zgodovinarka Univerze na Primorskem in Znanstveno raziskovalnega središča v Kopru Monica Rebeschini, urednik knjige Sandi Volk, z Odseka za zgodovino Narodne in študijske knjižnice, ter ravnatelj NŠK Milan Pahor.

OBRAČUNI - Prva skupščina delničarjev pod vodstvom novega predsednika Galaterija

Za družbo Generali se začenja novo obdobje harmonije in rasti

Zajamčeni pogoji za dobro poslovanje - Balbinot tudi o Generali Zavarovalnici

Na tržaški Pomorski postaji, ki je bila v celoti zasedena udeležencem letne skupščine zavarovalne družbe Generali, se včeraj ni zgodilo nič nepredvidenega. Po treh mesecih trenj in glasno izražene slabe volje velikih delničarjev, se je balon razpočil že na začetku aprila z odstopom takratnega predsednika Cesareja Geronzija po enajstih mesecih od izvolitve. Menda so si v zgodovinskih tržaških zavarovalnih družbi pošteno oddahnili in z olajšanjem sprejeli imenovanje novega predsednika Gabrieleja Galaterija de Genole.

Nekdanji prvi mož Fiat, Medio-bance in Telecom Italia je tako včeraj briljantno izpeljal svojo prvo skupščino delničarjev v vlogi predsednika, medtem ko jih je kot podpredsednik dal skozi kar nekaj. Prevzem krmila krilatega leva je bila torej za Galaterija vrnitev, kar je poddaril na srečanju z novinarji po koncu skupščine delničarjev: »Zelo sem zadovoljen, da sem se vrnil v to skupino, ki jo dobro poznam. Sem neoperativni predsednik, brez izvršnih nalog, zato je moje glavno poslanstvo vzpostaviti in jamčiti stabilnost, harmonijo in ravno-vesje za mendžment ter prispevati k razvoju družbe oziroma skupine. Pri tem je zame velika prednost dejstvo, da se po-znamo že toliko let.« V pogovoru z novinarji je Galateri Generali primerjal z nekdanjim Fiatom: »Vse stvari ima na pravem mestu in tudi kolektivno zavest, kakršno sem videl le pri nekdanjem Fiatu, ko sem bil še deček.«

Galateri je skupščino delničarjev, ki je trajala skoraj šest ur, začel z izrazi »ute-meljenega zaupanja v to podjetje«, ki je znalo »dostojanstveno prebroditi naj-hujšo gospodarsko in finančno krizo v skoraj sto letih« in ki je »dobro postavljen na nekaterih najbolj dinamičnih hitro razvijajočih se trgih«. Glede na to, kako je mendžment znal »z uspehom prebroditi krizo«, je predsednik prepričan, da bo znal »konsolidirati in razširi-ti rast v kontekstu oživljavanja svetovnega gospodarstva in učinkovito interpretira-ti izzive prihodnosti«. Galateri je pre-pričan, da je še vedno veljaven previden in hkrati fleksibilen pristop, kakšnega je krilati lev razvil v zadnjih letih. Pomagala mu bo tudi stabilna delničarska sestava, ki se glede na lansko skupščino praktični ni spremenila. Največji delničar ostaja Mediobanca s 13,24 odstotka, druga je Banka Italije (4,48%), sledijo pa sku-pina De Agostini - B&D Holding (2,43%), Effeti (2,30%), skupina Caltagirone (2,23%), češki partner Petr Kellner (2,02%), Delfin (1,87%), Ferak (1,56%), fundacija CARIPLO (1,52%), Intesa San-Paolo (1,40%), INV A.G. (1,35%), skupi-na Fondiaria SAI-Ligresti (1,11%) in skupina Benetton (0,96%).

S poslovimi računi je delničarje podrobnejše seznanil Giovanni Perissi-notto, skupščina pa je odobrila predlog o razdelitvi dividende v višini 0,45 evra za delnico (+28,6% glede na leto 2009). Perissinotto je izrazil prepričanje, da bo letošnje leto boljše od lanskega, kar je utemeljil z dobrimi rezultati v letošnjem prvem četrtletju, z operacijami za večjo učinkovitost poslovanja in s skrbno po-litko nalozb.

Razprava na skupščini seveda ni mogla mimo občutljivega vprašanja o

»Sveta trojica« krilatega leva - Giovanni Perissinotto, Gabriele Galateri in Sergio Balbinot, levo predsednik Generali Gabriele Galateri de Geno
GENERALI PRESS OFFICE

Geronzijevi odpravnini. 16,65 milijona evrov je po Perissinottovih besedah »relevантна vsota«, a mu je bila izplačana »v interesu skupine«. Če bi namreč Geronzi »sprožil konflikt, bi bile lahko finančne posledice mnogo hujše, govorimo lahko o mnogokratniku,« je dejal drugi mož krilatega leva, ki ni skrival svojega slabega razumevanja z zdaj že nekdanjim pred-sednikom. Povedal je, da je Geronzi od časa do časa javno govoril o stvareh, ki

so bile v nasprotju s poslovnim načrtom, vendar je šel menedžment kljub temu po začrtani poti.

Pooblaščeni upravitelj Sergio Bal-binot, ki je zadolžen za dejavnosti sku-pine na tujih trgih, je delničarjem orisal strategijo skupine na štirih kontinentih in pojasnil, da je rast največja na hitro razvijajočih se trgih vzhodne Evrope, Azije in Južne Amerike. Za zrele trge za-hodne Evrope in ZDA bo po njegovih be-

sedah potrebno vlagati v inovativnost in tehnologijo. Na naše izrecno vprašanje glede slovenske Generali Zavarovalnice pa je Balbinot odgovoril, da so »posebno zadovoljni, da je ta po letih težav lani prvič poslovala z dobičkom«, za kar gre zahvala menedžmentu, ki mu je uspelo ustaviti negativni trend. »Zdaj bo treba rezultate konsolidirati in nadaljevati ugoden lanski trend,« je dejal Balbinot.

Vlasta Bernard

TRGOVINSKA ZBORNIČA - Posvet o jedrski energiji

Posledic tragedije v Fukušimi ni, ostajajo pa černobilske ...

V Trstu in Furlaniji-Julijski kra-jini nasploh se vrednosti radioaktivnosti v zraku niso spremenile po okvari nuklearke v Fukušimi. Številke ostajajo globoko pod stopnjo ogroženosti. Isto velja za hrano, ki ni bila kontaminirana. Drugače pa je bilo, ko je v Černobilu eksplodiral reaktor. Tako se je naravna doza radioaktivne sevanja, ki jo »zauživamo« vsak dan, kar podvojila.

To so nekateri podatki, ki so prišli na dan na javnem srečanju, ki je v Trgovinski zbornici potekal v petek popoldne. Na temo Jedrska energija: efekt Fukušima so spregovorili trije strokovnjaki, na koncu pa so številni drugi znanstveniki dodali še svoja mnenja, nekatere teme poglobili ali preprosto odprli nova vprašanja.

Alessandro Martelli z Državne agencije za nove tehnologije, energijo in trajnostni gospodarski razvoj ENEA iz Bologne je orisal vzroke nesreče v jedrski elektrarni. Cunami, posledica potresnega sunka, je 11. marca poplavil nuklearko in ji povzročil vrsto nepopravljivih okvar. Očitno niso pričakovali 14-metrskega vala, saj so bili jezi proti cunamiju visoki manj kot šest metrov. Ker je elektrarna osta-la brez električne, se je reaktor začel se-grevati, zaradi tega so ga preplavili z vodo, da bi ga ohladili. Zaradi uha-janja vodika pa je prišlo do kemijske ek-splozije, ki je odkrila gornji pokrov reaktorja, spodnji pa je vsekakor ostal zaprt.

Nekateri elementi so ušli v ozračje, uran in plutonij, ki so med najbolj radioaktivnimi, so ostali zaprti v elek-trarni. Večjih problemov glede radioaktivnega sevanja ni bilo. To pa se je zgodilo, ker je bil reaktor eden prvih izgrajenih na Japonskem in je tehnologija že zastarela. Po 40 letih delova-nja reaktorje ugasnejo, fukušimskega bi ugasnil le nekaj dni po potresu, in sicer 26. marca. Ostaja pa še problem odložitve 60 tisoč ton visoko konta-minirane vode, ki jo vsebuje nuklearka, ter dekontaminacije zraka v šestih japonskih deželah.

Pogled na petkovo omizje

Geofizik Peter Suhadolc z Od-deka za geoznanosti tržaške univerze je povedal, da so japonski strokovnjaki vedeli, da lahko pride do hudega cunamija, saj je zadnji potres leta 1933 povzročil triindvajsetmetrski morski val. Letošnji potres je pre-maknil 20 milijard ton vode, štirinajstmetrski val pa je poplavil reaktor, ki se je nahajal na višini od 10 do 13 metrov. Centrala je preživila potres, ker je bila zgrajena za potrese magni-tuda 8,2, proti cunamijem pa ni bila zaščitena.

Povedal je še, da je območje, kjer se nahaja nuklearka v Krškem, ozna-čeno z visoko stopnjo pogostosti potresov, saj so v okolici v preteklosti za-beležili že vrsto potresov približno mag-nituda 5. V zadnjih desetih letih so slovensko mrežo seismoloških postaj, ki zaznavajo potresne sunke, razširili.

Massimo Bovenzi s Fakultete za medicino in kirurgijo tržaške univerze je opisal posledice, ki jih ima ionizirajoče sevanje na zdravje. Posledice so dveh vrst. Deterministične posle-dice imajo določeno stopnjo radio-aktivnosti: če jo prekoračimo, tvegamo hude posledice na očesih, na koži in, predvsem pri moških, pri plodnosti. Stohastične ali probabilistične posle-

dice so najhujše, kajti te nimajo no-bene določene stopnje, dobimo pa ji lahko, če se več časa izpostavljamo vi-sokemu sevanju ali smo bili hujše kontaminirani. Dolgoročno lahko zato obolimo za rakom, pojavijo se lahko mutacije ali deformacije zarodka.

Zanimivi so podatki o kontami-niranju zaradi černobilske nesreče. V eksploziji so takrat ušli visoko radio-aktivni izotopi jod 131, cezij 134 in 137 ter stroncij 90. Ti elementi so pov-zročili zdravstvene težave na ščitnici (jod) ter na mišicah (cezij). Jod je od leta 1986 že razpadel, cezij pa bo v kontaminiranem ozračju ostal še ti-sočletja. Danes, po fukušimski nesreči, je jod v tržaškem zraku prisoten v meri 0,4 mili Becquerelov, po černo-bilski nesreči pa so izmerili 30 Bec-querelov! Zaradi nesreče se je število takratnih otrok v prizadetih področ-jih, ki so posledično oboleli za rakom na ščitnici, znatno povišalo, še danes pa ni videti upada. Rakasta obolenja se bodo v naslednjih 30 letih povišala tu-di pri nas. Novih obolenji bo približno 400.000, med katerimi bi lahko bilo 130 primerov zaradi ionizirajočega se-vanja. Bovenzi pravi, da ne bomo žal-tega nikoli izvedeli.

Andreja Farneti

Trst: dokončne lestvice za občinske vrtce

Odborništvo za šolstvo Obči-ne Trst sporoča, da so od petka na voljo dokončne lestvice za sprejem otrok v občinske vrtce za šolsko le-to 2011/2012. Lestvice si je mogoče ogledati na sedežu odborništva v Ul. Teatro Romano 7/a, na oglasnih des-kah izbranih vrtcev in na spletni strani www.retecivica.trieste.it. Od srede, 4. maja, pa do 13. maja bo možno za otroke, ki so se rodili do 31. decembra 2008 in so na čakalnih li-stah, zahtevati vpis v enega ali več vrtcev, ki imajo še prostota mesta. Morebiten sprejem v enega od vrtcev po-mení tudi izločitev iz čakalnih list za druge vrtce. Prošnje se lahko vložijo po internetu (www.tries-tescuolaonline.it), v uradih odborništva (Ul. Tea-tro Romano 7/a, soba št. 21 v pritliju od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi popoldne med 14. in 16. uro). Obraz-ci bodo tam in na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Tržaški poletni centri

Odborništvo za šolstvo Obči-ne Trst obvešča, da je do srede, 4. ma-jja, možen vpis v občinska poletna središča za otroke s stalnim bivališ-čem v občini Trst, ki obiskujejo jasli, vrtce oz. osnovno šolo. Vpis je mo-žen po spletu na strani www.tries-tescuolaonline.it ali pa pri okenu v Ul. Capitelli 8, ki je odprt od pone-deljka do sobote od 8.30 do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi popoldne od 16. do 18. ure. Informacije in vpisni obrazci so dostopni na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Danes pobudi WWF

Organizacija WWF prireja da-nes dve pobudi. V parku miramar-skega gradu bodo od 11.00 do 12.30 otroci od 5. do 10. leta starosti od-krivali zvoke in barve, značilne za Mi-ramar: cena je pet evrov, zbirališče je pri centru za obiskovalce (za infor-macije tel. št. 040-224147). Družine, ki so se že vpisale, pa bodo odkri-vele biotsko raznovrstnost območja okrog hriba Kokoš. Zbiranje ob 9. uri pri cerkvici na Pesku.

Tatjana Capuder v TK

V Galeriji Tržaške knjigarne bodo v četrtek ob 18. uri odprli raz-stavo grafik-kolaže Tatjane Capuder Vidmar. Umetnico bo predstavil tržaški slikar Franko Vecchiet. Slikarica in arhitektka, ki se je izpopol-njevala v Londonu, je docentka na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Na ogled bodo njene minimalistične slike-grafike, ki opazovalca popeljejo v sanjski svet svetlobe.

Stojnici SPI CGIL

Jutri in v torek bo na križišču med Istrsko ulico in Trgom sv. Jakoba med 9.30 in 13.00 stojnica sindi-kata upokojencev SPI CGIL, kjer bo-do delili sindikalno gradivo. V sredo bo stojnica na Trgu Cavana.

Vandali v Ul. Kandler

Dvajsetletna R.T. in B.M. sta osumljena, da sta v noči na soboto v Ul. Kandler podrila skuter in zbrcalca tri parkirane automobile. Na podla-gi opisa očividca so ju policisti kma-lju po dogodku izsledili.

Na Opčinah umrl 24-letni fant

V svojem stanovanju na Opčinah je v petek zvečer umrl 24 let star mladenič, ki ga je ob prihodu domov našel oče. Pokojnikovega imena, ki ga je sicer sporočila agencija Ansa, na željo staršev ne objavljamo. 24-letnik se je družil s skupino vrstnikov iz pankovskega gibanja t.i. »punk-a-bestia«, v preteklosti je imel težave s pravico, v zadnjih tednih pa se je nje-govo zdravje poslabšalo. Življenje naj bi po navedbah policije izgubil zara-di prekomernega uživanja zdravil.

OPČINE - Tajnik SIK Oliviero Diliberto na prvomajskem prazniku

Vprašanje dela mora spet v ospredje

Shod z Robertom Cosolinijem in Mario Tereso Bassom Poropat

Z leve
Igor Kocijančič,
Adriano Sincovich,
Maria Teresa
Bassa Poropat,
Roberto Cosolini in
Oliviero Diliberto

KROMA

Politika mora ponovno postaviti v središče svoje pozornosti vprašanje dela, saj se prvič dogaja, da so otroci na slabšem kot njihovi starši, veliko je mladih brezposelnih ali pa takih z začasnim delovnim razmerjem. Desnosredinske koalicije na državnini, deželni in krajevni ravni pa so naredile zelo malo, da bi se ta problem rešil oz. niso sploh vlagale v nove tehnologije, predvsem pa v izobraževanje in raziskovanje, ki v današnjem globaliziranem svetu edino lahko ustvarja kompetitivnost.

To je bilo glavno sporočilo včerajšnjega volilnega shoda Zveze levice na Prvomajskem prazniku v Prosvetnem domu na Opčinah, na katerem je kot glavni govornik nastopal vsedržavni tajnik Stranke italijanskih komunistov Oliviero Diliberto. Prišel v Trst podpret kandidata leve sredine z župana Občine Trst in predsednico Pokrajine Trst na bližnjih upravnih volitvah, se pravi Roberta Cosolinija in Mariano Terese Bassa Poropat. Prisotne je na za-

četku pozdravi deželnemu svetniku Mavričnemu levcu Igor Kocijančiču, medtem ko je pokrajinški tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich opozoril na šibkost tržaškega gospodarstva, ki ga za kar 85 odstotkov sestavlja terciarni sektor in je industrije manj kot drugod, v zadnjih dveh letih pa je zmanjšalo pet tisoč delovnih mest.

Cosolini je opozoril na naraščajočo revščino med tržaškim prebivalstvom, predvsem pa na odsotnost krajevne desnosredinske politične garniture tam, kjer mora nasprotno biti prva naloga krajevnih upraviteljev ta, da se zavzamejo za vlaganje v ponovni zagon pristanišča in povezave. Zaustavil se je tudi pri vprašanju škedenjske železarne, na območju katere so mogoč tri vrste dejavnosti: logistika, hladno jeklarstvo in zelena ekonomija. Klub dogovorom o ugotavljanju potrebe po sanaciji onesnaženih območij v industrijski coni, kjer bi lahko začeli z novimi gospodarskimi dejavnostmi, ni bi-

lo narejenega nič, je dejala Bassa Poropat, ki je opozorila tudi na visoko stopnjo brezposelnosti med mladimi.

Omenjene poglede, a razširjene na vsedržavno raven, je podal tudi Diliberto, ki je prav tako opozoril na dramatično visok odstotek brezposelnih in prekernih uslužbencev med mladimi in na izgubo pol-drugega milijona delovnih mest, za razliko od ostalih evropskih držav pa v Italiji po znanih gospodarski krizi ni bilo ponovnega zagona, raje se je sledilo politiki koncerna Fiat, kjer so hoteli znižati ceno dela, povečati število nadur in okrniti pravice delavcev.

Omeniti velja, da se bo jutri na Tržaškem mudil tajnik Stranke komunistične prenove Paolo Ferrero, ki se bo ob 18.15 v dvorani Millo v Miljah srečal z enotnimi sindikalnimi predstavniki družb Alcatel, papirnice Burgo, škedenjske železarne in družbe Wartsila, ob 19. uri pa volilnega srečanja. Ob 21. uri bo imel volilni shod na Borznem trgu. (iz)

FERNETIČI - Obisk pokrajinske predsednice in odbornika

O težavah v kamnolomih in tistih, ki jih povzroča promet

Predsednica med petkovim ogledom Fernetičev

KROMA

Na Fernetičih je v petek pooldne potekalo srečanje Marie Terese Bassa Poropat, predsednice tržaške pokrajine, in Vittoria Zollia, pokrajinskega odbornika za okolje, teritorij in infrastrukturo, z občani repenantbske občine. Na povabilo Maurizija Vidalija, kandidata SSk na pokrajinskih volitvah, in ob prisotnosti župana Marka Pisanija ter deželnega svetovalca Igorja Gabrovec, sta se predsednica tržaške pokrajine in pokrajinski odbornik soočila s težavami mejnega prehoda.

Prisotni so bili štvelni občani, ki so predstavili različne problematike vsakdanjega življenja, ki jih povzroča tovorni promet čez mejni prehod. Že sama cestna ureditev in predvsem pomanjkanje prehoda za pešce predstavlja velik problem za vaščane. Razmere so se poslabšale s postavljivijo betonske varnostne ograje, tako imenovane »new jersey«, med avtocestnim izvozom in trgovskimi obrati. Ta je že bila vzrok za dve hudi avtomobilski nesreči.

Predstavniki javnih uprav so se nato podali do kamnoloma Repen

Marmi, kjer so se seznanili z naročevalstvenimi omejitvami, ki vplivajo na obratovanje. Sledil je obisk Marijinega svetišča na Tabru, kjer je domači župnik Bedenčič orisal stanje popravil na fasadi cerkve. Srečanje se je nadaljevalo v gostilni Križman, kjer so se zbrali vsi repenantbski kamnolomci. Odbornik Zollia jim je obljubil, da bo v kratkem poskrbel za rešitev. V teku srečanja sta oba predstavnika pokrajinske uprave pokazala zanimanje za probleme repenantbskega teritorija.

Mitja Briščak

VOLITVE
2011

Ferrero v Miljah in Trstu

Vsedržavni tajnik Stranke komunistične prenove - Evropske levice Paolo Ferrero bo jutri obiskal Milje in Trst. V miljski dvorani Millo se bo ob 18.15 srečal s sindikalnimi predstavniki železarne, Wartsile in drugih industrijskih obratov. Sledila bo javna skupščina z županskim kandidatom Neriom Nesladkom, ob 21. uri pa volilni shod na tržaškem Borznem trgu, ki s ega bo udeležil tudi županski kandidat Roberto Cosolini.

Franceschini, kino in DS

Med raznimi jutrišnjimi obveznostmi županskega kandidata Cosolinija je tudi debata o filmski umetnosti, ki bo ob 19. uri v kinu Ariston. Prisotna bosta tudi poslanec Gianni Cuperlo in občinski svetnik Giovanni Barbo, ob 17.30 in 20.15 pa si bo mogoče brezplačno ogledati film Boris.

Ob 11.30 je v kavarni Tommaseo predvideno srečanje s predsednikom poslanske skupine DS Dariom Franceschinijem.

Nabrežina: predstavitev kandidatov SSk

Kandidati Slovenske skupnosti za pokrajinski svet v štirih devinsko-nabrežinskih volilnih okrožjih Igor Gabrovček, Niko Pertot, Mitja Terčon in Savo Ušaj bodo uradno odprli volilno kampanjo s prvim javnim srečanjem, ki bo ju tri ob 20.30 v prostorih Agriturizma Ušaj v Nabrežini. Štirje kandidati, ki v okviru samostojne liste SSk podpirajo predsednico Mario Tereso Bassa Poropat, bodo predstavili lastne poglede na minulo upravno obdobje in zlasti programske smernice za prihodnji mandat tržaškega pokrajinskega sveta.

V torek bodo kandidati SSk spremljali predsedniško kandidatko Basso Poropat na tradicionalnem torkovem semnju na Trgu sv. Roka v Nabrežini, kjer bo imela SSk tudi volilno stojnico, zvezča pa se bo do Gabrovec, Pertot, Terčon in Ušaj srečali z domačini v Medji vasi.

Kandidati na devetem dnevu ekonomije

Kandidati za župana Občine Trst oz. Občine Milje in za predsednika Pokrajine Trst se bodo jutri v veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice ob 17. uri udeležili devete izvedbe dneva ekonomije.

Dom žensk za kandidatke

Mednarodni dom žensk bo v sredo ob 16. do 20. ure dal kandidatkam ženskega spola vseh strank in list brezplačno na razpolago svojo konferenčno dvorano v UL Pisoni 3. Vsaka kandidatka bo imela deset minut časa, da predstavi svoj program in svoje volilno gradivo. Zainteresirane kandidatke naj posljejo do jutri ob 15. uri sporočilo po elektronski pošti na naslov info@casainternazionaledonnetrieste.org, pri tem pa naj navedejo svoje ime in priimek, stranko oz. listo, na kateri nastopajo, ter uro svojega nastopa.

Volilni kiosk TriesteGiovane

Danes bo na Borznem trgu med 16. in 20. uro deloval volilni kiosk liste TriesteGiovane, kjer bodo kandidati za občinski svet odgovarjali na vprašanja občanov.

ANDE: srečanje s kandidatki

Tržaška sekcija Vsesedržavnega združenja žensk volivk ANDE prireja v torek v dvorani Tergeste hotela Savoia Excelsior ob 17. uri javno soočenje glavnih kandidatov leve in desne sredine za tržaškega župana, Roberto Cosolinija in Roberto Antonioneja, oz. za predsednika Pokrajine Trst, Marie Terese Bassa Poropat in Giorgia Reta.

Kandidatke SEL v sredo v knjigarni Lovat

V knjigarni Lovat na Drevoredu XX. septembra se bodo v sredo predstavile tudi kandidatke gibanja Levica ekologija in svoboda (SEL). Od 17. ure bo govor o »pravilih žensk ze boljše mesto«.

PRUOMAJSKI PRAZNIK na OPČINAH

POD ŠOTOROM
na dvorišču Prosvetnega doma

Danes, 1. maja

ob 14.00 odprtje kioskov

ob 16.00 PRVOMAJSKI POZDRAV

ob 17.00

nastop orkestra MOVE'S MUSIK BAND

koncert TPP P. TOMAŽIČ

in ŽPZ KOMBINAT

sledi ples
s skupino ALTER EGO

V petek, 29. aprila 2011, je na Mednarodnem univerzitetnem inštitutu za evropske študije IUIES v Gorici iz Češmejnih politik za vsakdanje življenje (Transborder policies for daily life) doktoriral

Devan Jagodic

Za izjemen uspeh mu čestitajo vsi domači

Čestitke

Danes, 1. maja, praznuje DANILO BONETA 60 let. Naj znova in znova se maji vrstijo, naj z zdravjem, veseljem te spet obdarijo. Vse najboljše ti želijo sestra Edvina ter brata Boris in Sergij z družinami.

ANDREA HROVATIN je 29. aprila 2011 uspešno zaključil svojo študijsko pot na tržaški fakulteti za fizioterapiste. Iskrene čestitke in veliko uspeha še naprej mu iz srca želijo no na Marija, nona Darina, mama, papa, Elia z Julijo in ostalo sorodstvo.

Jutri bo SAVINO BRUSS obhajal 80-letično rojstvo. SKD Barkovlje mu klíče še na mnoga zdrava leta in mu iskreno čestita.

Naš član in tekmovalec GIANLUCA GABRIELLI je v teh dneh postal učitelj smučanja. Iskreno mu čestitamo in mu želimo veliko nadaljnji uspehov. Vsi pri SK Devin.

SKD Barkovlje čestita iz srca DEVANU JAGODICU, ki je prejšnji petek postal doktor znanosti na Mednarodnem univerzitetnem inštitutu v Gorici. Želi mu veliko nadaljnjega zadoščanja.

Naš MATJAŽ je uspešno zaključil univerzitetni študij. Iz srca mu čestitamo in želimo še veliko nadaljnji uspehov. Mauro, Miriam, Mairim in Martin.

Lotterija 30. aprila 2011

Bari	39	62	65	21	18
Cagliari	2	37	36	78	32
Firence	20	25	57	3	64
Genova	86	39	84	9	20
Milan	83	47	63	8	34
Neapelj	7	55	54	29	70
Palermo	73	84	28	60	10
Rim	25	48	66	46	52
Turin	86	41	40	52	17
Benetke	84	60	1	78	9
Nazionale	39	49	81	24	17

Super Enalotto Št. 52

15	29	36	48	74	83	jolly 45
Nagradski sklad						3.506.191,02 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						14.924.224,79 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
10 dobitnikov s 5 točkami						52.592,87 €
1.464 dobitnikov s 4 točkami						359,24 €
52.430 dobitnikov s 3 točkami						

KD FRAN VENTURINI
GLAS
HARMONIKE

Danes, 1. maja, ob 15. uri
v centru
A. Ukmari-Miro pri Domju

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 1. maja 2011

JOŽE, PRAZNIK DELA

Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 20.11 - Dolžina dneva 14.17 - Luna vzide ob 4.39 in zatone ob 18.43

Jutri, PONEDELJEK, 2. maja 2011

BORIS

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,9 stopinje C, zračni tlak 1007,9 mb raste, veter 8 km na uro jugo-vzhodnik, vlagi 60-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 13 stopinj C.

OKLICI: Antares Zornada in Diana Polanzini, Matteo Caderno in Irene Faverio Margoni, Matteo Zorn in Debora Favaro, Paola Esposito in Sabrina Bottaro, Silvana Zanette in Elisa Rizzello, Paolo Minarda in Immacolata Gita, Salvatore Sgroi in Cecilia Pitacco, Corrado Bossi in Liana Nicola, Nicola Domenico in Daila Coslovi, Marco Capuano in Elisa Buelli, Massimiliano Modugno in Silvia Prodan, Luca Puppo in Chiara Amabile, Antonio Laforteza in Silvia Lombardo, Antonio Fodero in Mojca Cimerlajt, Mauro Colella in Michela Henke, Arles Musto in Alessandra Zaccè, Emmanuele Filippo in Ileana Agostina Turri, Carlo Sossi in Elena Zerovaz.

Lekarne

Nedelja, 2. maja 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 4 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalce naslednje črpalki:

AGIP: Istarska ulica, Sesljan - Državna cesta 202 (km 27)**SHELL:** Drevored Campi Elisi 1/1**Q8:** Domijo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14**TOTAL:** Ul. Brigata Casale**ESSO:** Pokrajinska cesta km 8+738**TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3**ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24****AGIP:** Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36**TOTAL:** Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE**NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE****TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1**AGIP:** Istarska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14**ESSO:** Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738**OMV:** Proseška postaja 35**SHELL:** Ul. Locchi 3, Fernetiči**TOTAL:** Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
KAPPA VU EDIZIONE iz Vidma
*vabita na predstavitev knjige***DALLE CATENE ALLA LIBERTÀ**
La "Rabska brigada"
*una brigata partigiana nata in un campo di concentramento fascista.***CIRCOLO DELLA STAMPA v Trstu**, Corso Italia 13,
v torek, 3. maja 2011 ob 17.30 uri.*O knjigi bodo spregovorili:*
avtor akademik ANTON VRATUŠA, zgodovinar in prevajalec SANDI VOLK, raziskovalka MONICA REBESCHINI in ravnatelj NŠK MILAN PAHOR.**Lekarne odprte od 16.00 do 20.30**
Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.**NOČNA SLUŽBA**
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (040 364330).

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. maja 2011
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino**AMBASCIATORI** - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Thor 3D«.**ARISTON** - 16.30, 18.45, 21.00 »L'altra verità«.**CINECITY** - 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Thor 3D«; 11.10, 13.30, 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »Source code«; 11.10, 13.40, 16.10, 18.40, 21.30 »World invasion«; 11.05, 13.20, 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »Cappuccetto rosso sangue«; 11.00, 11.40, 13.00, 14.00, 15.30, 16.20, 17.40, 18.40, 19.50, 21.50 »Rio 3D«; 21.30 »Habemus Papam«; 11.10, 13.30, 15.35, 17.40, 20.00, 22.05 »Limitless«.**FELLINI** - 16.00 »Hop«; 17.30, 19.45, 22.00 »The next three days«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Habemus Papam«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Limitless«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.45, 19.15, 21.45 »Poetry«.**KOPER - KOLOSEJ** - 14.00, 16.30, 19.00, 21.30, 0.00 »Hitri in drzni 5«; 15.10, 17.20 »Paul«; 19.20, 21.40, 23.55 »Thor 3D«; 19.30 »Kraljev govor«; 21.50 »Kako veš«; 15.00, 17.10 »Rio (sinhr.)«.**KOPER - PLANET TUŠ** - 16.30, 17.15 »Rio 3D« (sinhr.); 19.25 »Teden brez pravil«; 18.30, 21.10, 23.50 »Hitri in drzni 5«; 16.25, 19.05, 21.15, 23.25 »Vitez in sitnež«; 16.20, 18.40, 20.50, 23.00 »Hitro maščevanje«; 16.10, 18.25 »Rio (sinhr.)«; 19.00, 21.20, 21.55, 23.45 »Thor 3D«; 20.35, 23.05 »Cirkus Columbia«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Source code«; Dvorana 2: 16.30 »Rio 3D«; 18.15, 20.15 »Thor«; 22.15 »World invasion«; Dvorana 3:**SKD IGO GRUDEN** vabi, v sodelovanju s TIC Štanjel, v nedeljo, 15. maja, na krožni sprehod po Fabianijevi poti med Štanjelom in Kobdiljem. Zbirališče na nabrežinskem trgu ob 9.15, odhod z osebnimi avtomobili do Štanjela ob 9.30. Pohod traja približno 2 uri, primeren je za vse. Za informacije: 040-200924 (Zulejka).**ROMARSKI IZLET NA BLED** Toplo vabljeni v soboto, 21. maja, na romarski izlet na Bled, Brezje in okolico. S čolni bomo odpluli na otok, nakar si bomo ogledali okolico Bleda in Brezje, kjer nas bosta čakala dobro kosiško in sv. maša. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 7. uri, s Sesljana ob 7.15, iz Nabrežine ob 7.20, iz Sv. Križa ob 7.25, s Prosekoma ob 7.30 ter z Optičem ob 7.45 (po želji odhod tudi iz ostalih vasi). Za vpis (čimprej!) in ostale informacije poklicite tel. št. 347-9322123.**POHOD PO POTI MLEKARIC** Tudi letos bo potekal že tradicionalni pohod po poti mlekaric, tokrat iz Pliskovice v Samotorco, kjer bo odprtih kar 8 osemtrov. Ko se boste okrepčali bo na voljo organiziran prevoz nazaj. Start pohoda bo v nedeljo, 22. maja, ob 13.00 uri.**POZOR, POZOR!** AŠD SK Brdina organizira 12. junija 2011 enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno samo ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38 od 20. do 21. ure do 30. maja 2011. Informacije: 335-5476663 (Vanja).**ZAHVALA****Savina Rupel**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani in počastili njen spomin.

Posebna zahvala gospema Luciani in Mariji.

Družina**ZAHVALA****Tončka Milič**

Iskrena hvala vsem, ki so počastili spomin naše drage.

sin Igor

Trst, 1. maja 2011

1.5.1998 1.5.2011

Ob trinajsti obletnici smrti

Ninke Švab roj. Turk

se je z veliko ljubeznojo v srcu spominja

sin Igor

Trst, 1. maja 2011

1.5.1961 1.5.2011

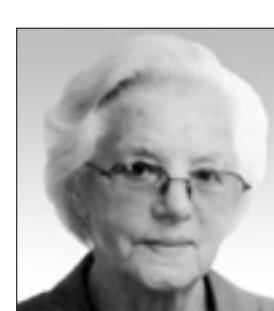
Valentin Maver

50 let je, odkar si naju zapustil, a zmeraj si ostal v najinih spominih.

Jolanda in Tiberio

Lakotische, 1. maja 2011

2.5.2009 2.5.2011

Kristina Lovriha

V trajen spomin

hči Majda in vnuč Ivo

+

Zapustila nas je naša draga

Silvana Rota vd. Kosmina

Žalostno vest sporočajo

hči Nadia z Liviom, sinova Dario z Nado in Mauro s Katjušo, vnuka Annalisa in Francesco, svakinja Gloria in ostalo sorodstvo

Pokojna bo ležala jutri, 2. maja, v ulici Costalunga od 8.00 do 9.00 ure. Sledila bo sv. maša v barkovljanski cerkvi ob 9.30.

Trst, 1. maja 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

+

Žalovanju se pridružujejo

Barbara in Marta z družino

+

Nepričakovano nas je zapustila naša drag

SLOVENSKI KLUB **KOLIKO SLOVENCEV V NOVEM OBČINSKEM SVETU?**

Na predvolilnem soočanju sodelujejo **Daniela Birsa, Iztok Furlanič, Sara Matičič, Danilo Slokar, Igor Švab, Stefano Ukmari in novinar Sandor Tence.**

V torek, 3. maja, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Franciška 20.

Društvo slovenskih izobražencev in Odbor za nagrado Vstajenje
vabita jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3,
na slovesno podelitev nagrade Vstajenje
Prejela jo bo
ALENKA REBULA

Nagrajenko bo predstavila prof. Neva Zaghet. Glasbeni okvir bo podal Kvintet Fenix. Nagrado bo izročil predstavnik Zadružne kraške banke.
Začetek ob 20.30

Obvestila

TEŽAVE ZARADI ALKOHOLA? Rešitev je tu. Kje? Kdaj? Ob ponedeljkih v Trstu v Ul. Foschiatti, 1 od 18.00 do 20.30 in v Sesljalu (v stavbi C.E.O.) - Naselje Sv. Mavra od 19.00 do 20.30 ter v Ul. Dei Pellegrini (v župnišču pri Lovcu) od 18.00 do 19.30; ob sredah v Naselju sv. Sergija, Trg XXV. aprila 13, od 18.00 do 19.30; v četrtekih na Str. di Fiume (v župnišču) od 18.00 do 19.30; ob petkih v Dolini (v prostorih občinske telovadnice) od 18.30 do 20.00. Tel. A.C.A.T. 331-6445079.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ODVISNOSTI OD ALKOHOLA ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo vsem ob četrtkih od 12. do 13. ure.

AGRarna SKUPNOST, JUS IN SRENJE tržaške pokrajine, Združenje zasebnih kraških lastnikov, Kmečka zveza sporočajo občanom, da lahko podpišejo peticijo za ustavitev postopka in prekinitev novogradnje in potenciranja elektrovoda Terne s.p.a. in predstavitev predloga za novo načrtovanje vseh elektrovodov z njihovo ozemljitvijo ob avtocestni trasi » v gostilni Gruden in v Štalcu v Šempolaju, ter v raznih javnih lokalih v Nabrežini.

DANES, 1. MAJA, se bodo kandidati Slovenske skupnosti za občinske, ravnoske in pokrajinske volitve srečali z volivci ob 10.30 v prostorih Šentjakobskega društva v Ul. Concordia 6 ter ob 11.30 v prostorih doma Jakob Učmar v Ul. Soncini 112.

DEVINSKO - NABREŽINSKA OBČINSKA UPRAVA bo ob prazniku dela danes, 1. maja, ob 9.15 položila venec pred spominsko obeležje padlim na delu na trgu v Nabrežini.

DRUŠTVO PROMEMORIA vabi danes, 1. maja, ob Dnevu osvoboditve Trsta, ob 13. uri v Rizarno, na kratko slovesnost v poklon borcem vseh narodnosti, ki so žrtvovali življenja v boju proti nacifašistični zveri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja danes, 1. maja, budnico po vaseh zgoščniške občine s sledečim sporedom: Brščiki 9.30, Repnič 10.45, Zgonik 11.15, Salež 11.45, Samotorca 12.30, Gabrovec 13.15. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 1. maja, ob 17. uri nastop na Općinah. **TRADICIONALNA VAŠKA TEKMA** Gurnici - Dulnici bo danes, 1. maja, ob 19. uri na kriškem nogometnem igrišču. Pred tekmo bodo nastopili mladi plesalci hip-hopova AŠD Mladina. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN ODBOR ZA NAGRADO VSTAJENJE vabi v ponedeljek, 2. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na slovesno podelitev nagrade Vstajenje Alenki Rebula. Nagrajenko in njeno delo bo predstavila prof. Neva Zaghet. Glasbeni okvir bo ustvaril Kvintet Fenix. Nagrado bo izročil predstavnik Zadružne kraške banke. Začetek ob 20.30.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo v ponedeljek, 2. maja, za prta za dopust.

MAJ V RICMANJAH bomo podrli v torek, 3. maja, ob 18.30. Dogodek se bo vršil na trgu nad vaškim pokopaliskom v Ricmanjih. Nastopil bo Pihalni orkester Ricmanje, poskrbljeno pa bo za lačne želodce in žeje grla. Toplo vabljeni!

OBČINA ZGONIK sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki ne-premičnine, ki se nahaja v Občini Zgonik, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo predmet neoddano, manj premožnim osebam, da lahko projso za prispevek kot predvideva zakon v predmetu. V ta namen je treba predstaviti prošnjo izključno na za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in je na razpolago v Uradu za socialno službo občine Zgonik, od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00, samo ob ponedeljkih in sredah od 15.00 do 17.30 ter je na razpolago tudi na spletni strani občine www.comune.sgonico.ts.it. Rok za vložitev prošnje izpolnjenih v celoti, zapade 6. maja 2011.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi vse svoje člane in simpatizerje na 28. redni občini zbor, ki se bo odvijal v društvenskih prostorih v Saležu v petek, 6. maja, ob 20.00 uri in prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo poletni center, namenjen otrokom od 3. do 10. leta, odvijal od 4. julija do 26. avgusta v prostorih otroškega vrtca U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanje bo možno od sobote 7. maja do 18. junija. Vse podrobne informacije na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 328 4559414.

SK DEVIN prireja društveni praznik v nedeljo, 8. maja, na sedežu v Slivnem od 12. ure dalje. Ob 16. uri bo redni letni občni zbor, sledilo bo nagrajevanje tekmovalcev in članov društvene tekme. Toplo vabljeni!

SZSO vabi svoje člane in prijatelje na skupino Jurjevanje, ki bo letos potekalo v nedeljo, 8. maja, v Kršu. Ob prilikl 50-letnici prvih skavtskih vodov v tej vasi. Program: zbiranje ob 8.00, glavni zbor ob 8.30, sv. maša ob 9.00; oblube ob 14.30 in taborni ogenj ob 15.30.

JUS PROSEK vkljudo vabi na občni zbor, ki bo 9. maja, ob 20.30 uri v prostorih Kulturnega doma Prosek-Kontovel, s sledečim dnevnim redom: poročilo, pregled članstva, volitve, razno.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 45. redni občni zbor in 6. kongres članic, ki bosta v prvem sklicu v četrtek, 12. maja, ob 9. uri na sedežu ZSKD, Korzo Verdi 51 v Gorici, in v drugem sklicu v petek, 13. maja, ob 19. uri v Kulturnem domu Prosek-Kontovel, Prosek št. 2 (TS).

NORDIJSKA HOJA SPDT prireja tečaj nordijske hoje, to je oblika rekreacije v naravi, ki se izvaja s pomočjo palic in pravilno tehniko hoje. Vadba je primerna za vsakogar. Krepi mišice celega telesa, razbremeni kolke, kolena gležnje in hrbenico. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 13., 20., in 27. maja, ob 16.30 do 18.30 ure, zbirališče bo pri spomeniku na Proseku ob 16.15. Za informacije in prijave tel. št. 040-220155, Livo.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da mora dovoljenja za poletne centre in letovišča za mladoletne izdati občina, na ozemlju katere se le-ti odvijajo. Zaradi tega morajo ustanove, ki nameavajo organizirati in upravljati dnevne poletne centre z urnikom, ki presega tri ure, ter tiste z več kot štirimi nočitvami, predložiti občini ustrezeno prošnjo do 16. maja. Za informacije ter za dvig obrazcev za prošnjo je na razpolago Urad za šolstvo - Nabrežina 102, tel. 040 2017370.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga sklicuje redni občni zbor v drugem sklicanju v torek, 17. maja, ob 20.30.

INTERCAMPUS 2011 - Zveza slovenskih kulturnih društev in JSKD v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb razpisuje 7. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus, ki bo v Dijaškem domu v Kopru od 17. do 24. julija. Rok za prijavo zapade 31. maja. Vabljeni godbeniki med 10. in 18. letom. Vse informacije dobite na tel. št. 040-635626 (tržaški urad), 0481-531495 (goriški urad) in 0432-731386 (čedadski urad), ali po mailu trst@zskd.org.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE - Zveza slovenskih kulturnih društev in JSKD v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinskih književnosti in ustvarjalnosti Galab vabi na osnovnošolce na poletne ustvarjalne delavnice, ki bodo v Gorjnjem Tarbiju od 22. do 27. avgusta. Rok prijave je 30. junij. Vse informacije dobite na tel. št. 040-635626 (tržaški urad), 0481-531495 (goriški urad) in 0432-731386 (čedadski urad), ali po mailu trst@zskd.org.

Prireditve

GLAS HARMONIKE - KD FRAN VENTRINI vabi na tradicionalno prvomajske mednarodno ne tekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko. Začetek revje ob 15. uri v centru Anton Ukmari-Miro pri Domju. Vabljeni godci in prijatelji domača glasbe.

PIHALNI ORKESTER BREG bo ob tradicionalni prvomajski budnici obiskal naslednje vasi: ob 7. uri Boršt-Zabrežec, ob 8. uri Gročana, 8.30 Jezer, ob 9.15 Lonjer, ob 9.45 Ricmanje, ob 10.15 Domjo, ob 10.45 Boljunc, ob 11.15 Dolina, ob 11.45 Prebeneg, ob 12.30 Mačkolje.

PRVOMAJSKA BUDNICA NA OPČINAH Bivši sodelavci Radia Općine, Agrosi, Pizzeria Rino, Bar Tabor Kristjan, restavracija Max, Sladoledarna Arnaldo, Bar sladoledarna Vatta vabijo na tradicionalno prvomajsko budnico s spremljavo godbe na pihala Viktor Parma iz Trebič, zbirališče ob 9.15 pri spomeniku padlim na Općinah.

PRVOMAJSKI PRAZNIK NA OPČINAH: pod šotorom na dvorišču Prosvetnega doma danes, 1. maja, odprtje kioskov ob 14. uri, ob 16. uri prvomajski pozdrav, nastop orkestra »Movie's music band«; ob 17. uri koncert TPPZ P. Tomazič in Kombinat, sledi ples s skupino Alter ego.

SKD VODNIK iz Doline prireja ob prikli Majence razstavo domačih umetnikov/ustvarjalcev. Za podrobne informacije pokličite na 333-9857776.

UMETNOSTNI IN KULTURNI CENTER ŠKERK, Trnovca 15, je postavil razstavo z 250 deli štirih umetnikov: Klavdija Palčiča, Barbare Jelenkovich, Vesne Benedetič in Febe Sillani, pod imenom »Svet domišljije med Krasom in morjem«. Prost vstop. Urniki: ob ponedeljku do petka za šole z rezervacijo, sobote in nedelje od 10.30 do 18. ure za publiko. Za informacije www.skerkcenter.it ali info@skerkcenter.it

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV in Odbor za nagrado Vstajenje vabi v ponedeljek, 2. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na slovesno podelitev nagrade Vstajenje Alenki Rebula. Začetek ob 20.30.

SKD TABOR IN KRAJEVNA SEKCIJA VZPI-ANPI vabi v torek, 3. maja, na praznik ob 66-letnici osvoboditve. Zbirališče ob 19.45 v Prosvetnem domu na Općinah, sledila bo slovesnost ob osrednjem vaškem spomeniku. Sodelujejo otroci iz vrtca A. Čok in učenci osnovne šole F. Bevka ter MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala. Priložnostna misel Irina Čebulec. V primeru slabega vremena bo proslava v dvorani Prosvetnega doma.

SEKCIJA ZA SLOVENŠČINO Visoke šole modernih jezikov za tolmače in prevajalce ter Katedra za slovenski jezik in književnost Leposlovne in filozofske fakultete Univerze v Trstu v sodelovanju s Študentsko založbo prireja srečanje z akad. prof. dr. Matjažem Kmeclom, ki bo v sredo, 4. maja, ob 11.30 v Narodnem domu v Trstu. Pogovor o slovenski kulturni zgodovini in vlogi slovenske književnosti pri oblikovanju slovenske narodne identitete bosta vodila prof. Ivan Verč in prof. Miran Košuta. Vljudno vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA, Založništvo tržaškega tiska in Mladika vabi na »Kavo s knjigo«. Pridite v Tržaško knjigarino v sredo, 4. maja, ob 10. uri. Kavo bomo pili z g. Dušanom Jakominom, ki bo spregovoril o blaženosti papeža Janeza Pavla II.

SLAVIŠTNO DRUŠTVO vabi na predstavitev antologije »Mlada lipa«. Knjigo in avtorje bo predstavil prof. Roberto Dapit v malo dvorani Narodnega doma v Trstu v četrtek, 5. maja, ob 17.30.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM organizira mesec predstav za otroke in mlaude po srcu. V soboto, 7. maja, bo ob 20.30 na čast mamicam skupina Tamara Petaros izvedla otroški veseloino Torta za mamo št. 3; v torek, 10. maja, bodo gojenici tečaja lepe govorce za najmlajše izvedli igrico Rdeča Kapica v deželi branja; v nedeljo, 22. maja, pa bo ob 20.00 na vrsti igrica Mala princeska izvedbi Slovenskega odra.

V ŽUPNIJSKI DVORANI V NABREŽINI bo do nedelje, 8. maja, na ogled razstava več kot 700 pirhov iz vsega sveta. Urnik: v četrtek ob 16. do 19. ure, ob sobotah in praznikih od 9. do 12 ure ter od 16. do 19. ure.

Poslovni oglasi

MAJHNO OPREMLJENO STANOVANJE pri Sv. Ivanu, blizu pošte, dajemo v najem.

347-1091506

SLOVENSKO PODJETJE s področja elektronike, v Trstu, išče mlado/ega uradnico/ka za opravljanje komercialnih oz. tehničnih dejavnosti. Zahteva se diploma višje srednje šole, poznavanje angleškega jezika, programskih orodij Corel Draw! in podobnih. Od vas pričakujemo redoljubnost, točnost, zanesljivost in organiziranost. Nudimo vam zaposlitev v mladem, dinamičnem in proaktivnem kolektivu. Curriculum vitae pošljite na delotrst@gmail.com

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s površitvijo ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 13. maja, »Umor na plaži« v izvedbi Dramske skupine SKD Lipa iz Bazovice. Avtor Bogdan Novak, dramatizacija Rafaela Petroni, priredba in režija Adrijana Rustja. Začetek ob 20.30. Vljudno vabljeni!

Mali oglasi

Izkrena gospa išče zaposlitve kot negovalka starejši oseb 24 ur dnevno. Tel. št. 040-212694 ali 329-6055490.

Ščem enkrat-tedenško delo kot hišna pomočnica. Klicati v večernih urah na tel. št. 327-9969360.

KOSILKO BCS prodam po dogovoru; tel. 0481-882421.

KUPIM na Općinah, Prosek ali Kontovelj hišo ali zazidljivo zemljišče. Tel. št. 040-213385.

MESECI MINEVAJO, Kraška ohcit se bližuje, naramane in naglavne rute, ročno vezane, so na razpolago. Tel. 040-299820.

PRODAM AVTO toyota rav4 2000 diesel, 3 vrata

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Nedelja, 1. maja 2011

9

GORIŠKA - Pokrajinski tajnik sindikata CGIL ob prvem maju

Tretjina mladih brez dela, šolski osip resen problem

Na ozemlju pokrajine v zadnjih treh letih 25-odstotno znižanje proizvodne kapacitete

PAOLO LIVA
BUMBACA

Tretjina mladih iz goriške pokrajine je brez dela, sedemdeset odstotkov »srečnevev«, ki so se dokopali do zaposlitve, pa imajo pogodbo za določen čas. Pokrajinski tajnik sindikata CGIL Paolo Liva je ob prvem maju, mednarodnem prazniku dela, zaskrbljen zlasti za mlade, ki tudi na Goriškem vse teže pridejo do zaposlitve.

»Mladi iz goriške pokrajine imajo zelo velike težave pri iskanju zaposlitve, saj v zadnjih treh letih podjetja v glavnem niso vzela v službo novih delavcev. Kdor je imel srečo in se zaposlil, pa je po vsej verjetnosti podpisal pogodbo za določen čas, kar povzroča celo vrsto težav. Mladi s prekernimi pogodbami nimajo gotovosti o trajanju svojega delovnega razmerja, zato pa si ne morejo ustvariti družine; velike težave bodo imeli tudi, ko bo čas za upokojitev, saj ne bodo imeli dovolj pokojninskih prispevkov,« pojasnjuje Liva in opozarja še na pereč problem, ki je v javnosti skoraj neznan. »V naših šolah je osip dijakov zelo velik. Številni mladi se raje zaposljijo pri velikih podjetjih, kot da bi nadaljevali s šolanjem, čeprav bodo prejemali nizko plačo in ne bodo imeli nikakršnega strokovnega znanja. Velika podjetja namreč zelo malo vlagajo v strokovnost svojih delavcev, ki so zaradi tega slabo plačani, poleg tega pa imajo velike težave v primeru, da jih odslovijo, saj nimajo nikakršne profesionalnosti,« pravi Liva in opozarja, da je na Goriškem povprečno manj diplomiranec v primerjavi z drugimi pokrajinami.

»Podjetnike smo že večkrat pozvali, naj pristopijo k tehničnem omiziju, ob katerem bi se skupaj z univerzitetnimi institucijami dogovorili, katere so potrebe naših podjetij. V zadnjih letih se namreč vse pogosteje dogaja, da krajevne družbe zaposljujejo kvalificirano osebje iz drugih krajev na škodo naših mladih,« pravi Liva in kot primer omenja inženirje ladjevnih in letalstva, ki bi lahko našli zaposlitev v tržiški ladjevni Fincantieri in v ronški tovarni Galileo. Liva poleg tega opaža, da se mladi vse bolj oddaljujejo od politike, zato pa so tudi manj socialno angažirani. »Mladi se radi združujejo v apolitičnih in nestrankarskih skupinah; sindikati sodelujejo le, ko jim zagotovimo maksimalno avtonomijo,« pravi Liva in pojasnjuje, da je bilo na zadnjih sindikalnih volitvah v predstavninstva izvoljenih tudi nekaj mladih. »Starše generacije zapuščajo tovarne zaradi predčasnih upokojitev, zato pa so mladi skorajda prisiljeni, da se vključijo v sindikalne vrste,« ugotavlja Liva in razlagata, da je bila še pred dvajsetimi leti situacija povsem različna. »Takrat smo se mladi vključevali v politične stranke, to pa nas je nato vodilo v sindikat. Danes se pa mladi otepojajo strank, tako levicarski kot desničarskih,« pravi Liva in opozarja, da gospodarska kriza v goriški pokrajini ni še mimo.

Marca se je število delavcev v dolnili blagajni povečalo za 17 odstotkov, najbolj pa trpijo gradbeništvo, prevozi in kovinarski sektor. »Ponekod beležimo prve znake oživljanja, vendar je povečanje proizvodnje nekaterih podjetij odvisno od zaprtja njihovih konkurentov. Industrialci so izračunali, da se je v zadnjih treh letih proizvodna kapaciteta znižala za 25 odstotkov, kar pomeni, da bo treba še kar nekaj časa, preden bomo spet prišli na nivo iz leta 2008,« zaključuje pokrajinski tajnik CGIL Paolo Liva. (dr)

PRVI MAJ - Na predvečer obudili starodavni običaj

Mlaji se dvigajo v nebo

Na Jeremitišču in v Rupi pri postavljanju uporabili zgolj lesene drogove in nobene vrvi

Mlaji se danes dvigajo v nebo na številnih slovenskih vaseh na Goriškem. Fantje in možje so jih postavili sinoči, na predvečer prvega maja, mednarodnega praznika dela. Po visoko drevo so se v gozd odpravili med včerajšnjim popoldnevom, ponekod že v petek, tako da so včeraj morali poskrbeti le za njegovo okrasitev. Mlaji se razlikujejo od vasi do vasi, vsak ima svoje značilnosti in vsako dvigovanje sprembla pravi ritual, ki je družačen od kraja do kraja. Mlaje v večini slovenskih vasi postavijo ročno, ponekod si pa le pomagajo tudi s traktorji.

Med prvimi so že včeraj pozno pooldne postavili svoj mlaj na Jeremitišču; Rumitarjem so kot v zadnjih letih tudi tokrat priskočili na pomoč prijatelji iz Rupe. Pri postaviti mlaja so uporabili zgolj lesene drogove, vrvi pa nobene; pred nekaj leti so s to tehniko dvignili rumitriški mlaj gasilci iz Topol, vasice nedaleč od Mengša, zatem pa so se je naučili tudi domačini. Družina Rumitarjev in Rupencov se je nato preselila v Rupo, kjer so svoj mlaj dvignili otroci, pod večer pa še odrali. V drugih krajih je dvigovanje mlajev večinoma potekalo, ko se je že zmračilo. Postaviti mlajev so sledile zdravice, ob zvokih harmonika pa so marsikje pozno v noč peli delavske in borčevske pesmi.

Osrnjeni dogodki ob prvem maju bodo danes dopoldne v Gradišču, kjer sindikati prirejajo shod z začetkom ob 9.30, ter popoldne v Rupi s praznikom frtalje in v Števerjanu s tradicionalnim slavjem. (dr)

Včerajšnje postavljanje mlaja na Jeremitišču

BUMBACA

NOVA GORICA - Po dveh letih bo treba postopek začeti znova Opuščeni mejni prehodi še ne bodo v rokah občine

Prazni objekt na mejnem prehodu Solkan naj bi bil namenjen potrebam civilne zaščite; v neposredni bližini, na italijanski strani, pa je mejni objekt že prešel v zasebno last

FOTO K.M.

Novogoriška mestna občina si že dve leti prizadela, da bi od slovenske države brezplačno pridobila v last in uporabo objekte na nekdanjih mejnih prehodih, ki so opuščeni. Briska občina, na primer, je uspela kot prva občina v državi že pred tremi leti z ministrstvom za javno upravo podpisati pogodbo o neodplačnem prenosu lastinske pravice za objekte na tamkajšnjih mejnih prehodih, ki so jih nato dejansko tudi dobili v last. Zaradi pred kratkim spretega novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja bodo, kot kaže, na novogoriški občini morali postopek za pridobitev omenjenih nepremičnin začeti znova.

Kot pojasnjujejo na oddelku za splošne zadeve na novogoriški mestni ob-

čini, so ministrstvo že pred dvema letoma prizadela, da bi od slovenske države brezplačno pridobila v last in uporabo objekte na nekdanjih mejnih prehodih, ki so opuščeni. Briska občina, na primer, je uspela kot prva občina v državi že pred tremi leti z ministrstvom za javno upravo podpisati pogodbo o neodplačnem prenosu lastinske pravice za objekte na tamkajšnjih mejnih prehodih, ki so jih nato dejansko tudi dobili v last. Zaradi pred kratkim spretega novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja bodo, kot kaže, na novogoriški občini morali postopek za pridobitev omenjenih nepremičnin začeti znova.

Kot pojasnjujejo na oddelku za splošne zadeve na novogoriški mestni ob-

čini, so ministrstvo že pred dvema letoma prizadela, da bi od slovenske države brezplačno pridobila v last in uporabo objekte na nekdanjih mejnih prehodih, ki so opuščeni. Briska občina, na primer, je uspela kot prva občina v državi že pred tremi leti z ministrstvom za javno upravo podpisati pogodbo o neodplačnem prenosu lastinske pravice za objekte na tamkajšnjih mejnih prehodih, ki so jih nato dejansko tudi dobili v last. Zaradi pred kratkim spretega novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja bodo, kot kaže, na novogoriški občini morali postopek za pridobitev omenjenih nepremičnin začeti znova.

»Najprej je vloge obravnavalo ministristvo za javno upravo po pravilih za stvarno premoženje. Na podlagi mnogih naših urgenc smo dobili namig, da naj za prostore zapisimo - v smislu brezplačne uporabe, ne prenosa lastništva - po postopku za pridobivanje spodbud za regionalni razvoj. Pred kratkim pa je bil sprejet nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, tako da bomo s postopkom morali začeti znova,« potrjujejo na občinskem oddelku za splošne zadeve. (km)

ZAKON 38/2001

Prošnje treh občin vredne 200.000€

Prošnje za koriščenje prispevkov na podlagi zaščitnega zakona 38 iz leta 2001, ki so jih na Goriškem vložile občine s pretežno slovenskim prebivalstvom Doberdob, Sovodnje in Števerjan, so skupno vredne nekaj več kot 200.000 evrov. Doberdobška občina je v ta namen pripravila sedem projektov, skupno vrednih približno 75.000 evrov, sovodenjska občina šest projektov, vrednih okrog 70.000 evrov, števerjanska občina pa dva projekta, vredna nekaj več kot 55.000 evrov. Rok za vložitev prošnje je zapadel včeraj.

»Za koriščenje sredstev iz zakona 38/2001 smo pripravili sedem projektov. Prvi zadeva prevajanje dokumentov in upravnih aktov, za njegovo uresničitev pa smo zaprosili 7.700 evrov; v okviru drugega projekta je predvidena prisotnost tolmača na občinskih sejah, za kar bi šlo 1.798 evrov. Tretji projekt predvideva odprtje jezikovnega okanca, ki bi nudil jezikovno pomoč občinskim službam, šoli, knjižnici in raznim drugim ustanovam. V jezikovnem okencu bi zaposlili eno osebo s polnim urnikom, ta projekt pa je vreden 31.674 evrov,« pojasnjuje doberdobška podžupanja Luisa Gergolet in poudarja, da so v okviru četrtega projekta zaprosili 1.312 evrov za nakup slovarjev na zgoščenki za ravne občinske urade. »Petti projekt - zanj smo zaprosili 9.000 evrov - zadeva organizacijo tečajev slovenščine za prebivalce doberdobške občine, ki ne obvladajo slovenskega jezika. Hkrati bodo med tečajniki lahko tudi starši, ki bivajo na Tržiškem, njihovi otroci pa obiskujejo šolo v Doberdobu,« razlagata Gergoletova. Jezikovni tečaj bo skupno trajal 80 ur, razdeljen pa bi lahko bil v dve stopnji glede na osnovno znanje udeležencev. Šesti projekt, vreden 8.719 evrov, predvideva ponatis knjige »Doberdob 1850-2000«, ki jo je uredil Marko Waltritsch, doberdobška občina pa izdala pred enajstimi leti. Zadnji, sedmi projekt doberdobške občine nazadnje zadeva nadomestitev nove naprave za simultano prevajanje v dvorani občinskega sveta.

Števerjanski prvi projekt predvideva odprtje jezikovnega okanca in zaposlitev njegovega uslužbenca, za kar so vprašali 42.700 evrov. »Jezikovni urad bo sprejemal prošnje v slovenskem jeziku, pomagal bo ostalim občinskim službam in zagotavljal dvojezično poslovanje,« razlagata števerjanski občinski odbornik Milko Di Battista in opozarja, da so decembra prejeli denar, za katerega so zaprosili pred dvema letoma. »Jezikovno okenco bi morali odpreti junija,« napoveduje Di Battista in pojasnjuje, da je drugi projekt za koriščenje sredstev iz zakona 38 vreden 12.700, zadeva pa prevajanje občinskih aktov v slovenščino.

V Sovodnjah so 33.600 evrov zaprosili za odprtje jezikovnega okanca, 3.400 evrov za prevajalsko službo, 5.000 evrov pa za prevajanje občinskih dokumentov. 3.000 evrov je vreden projekt, ki predvideva oglaševanje v slovenskem jeziku v Primorskem dnevniku in Novem glasu; 10.000 evrov bi sovodenjska občina potrebovala za nadgradnjo in dvojezično ažuriranje svoje spletnne strani, 15.000 evrov pa za ponatis knjige »Sovodnje skozi čas«, ki jo je tudi napisal Marko Waltritsch, ter še za razne pobude s ciljem ovrednotenja krajevne zgodovine in ljudskih običajev.

Na odgovor, ali so bile vložene prošnje za pridobitev prispevkov sprejete, bodo morali v treh slovenskih občinah počakati kar nekaj časa. V Števerjanu so, kot rečeno, komaj decembra lanskega leta prejeli denar, za katerega so zaprosili pred dvema letoma, porazdelitev lanskih sredstev pa je še vedno v pretresu rimske birokracije. (dr)

TRŽIČ - Pierluigi Bersani in Rosy Bindi podprla levosredinske kandidate

Brez reform ne bo razvoja, ladjedelništvo je strateško

Predstavnika Demokratske stranke pozvala k poenotenuje leve sredine

Rosy Bindi z župansko kandidatko Silvio Altran na Trgu Republike (levo), Bersani s Fontanom, Altranovo in Gherghetto v občinskem gledališču (desno)

BUMBACA

Leva sredina se mora poenotiti, prihodnji mora mladim in v ljudeh vzbrati upanje v spremembo. To sta poudarila Pierluigi Bersani in Rosy Bindi, ki sta v petek oz. včeraj obiskala Tržič, kjer sta podprla krajevne levosredinske kandidate za občinske in pokrajinske volitve.

Bersani, državni tajnik Demokratske stranke, se je z volivci srečal v petek v občinskem gledališču. Poleg njega so bili na odru prisotni pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco, evropska poslanka Debora Serracchiani ter kandidati leve sredine za pokrajino Enrico Gherghetta, za občino Tržič Silvia Altran in za občino Ronke Roberto Fontanot. Bersani, ki so ga med svojim navorom večkrat prekinili z aplavzi, se je osredotočil na problematiko dela in na deficitarnost državne vlade na področju reform. Komentiral je tudi nedavne izjave poverjenega upravitelja družbe Financianti Giuseppeja Bona rekoč, da bi

moralna državna vlada nameniti več pozornosti ladjedelništvu, saj gre za strateško zelo pomemben industrijski sektor. »Drugod po Evropi in svetu pomagajo ladjedelniškim koncernom z javnimi naročili in finančnimi operacijami, pri nas pa se reševanja težav lotevajo brez vseake resnosti. Na Tržičem je strokovnost delavcev na zelo visoki ravni, to pa bodo morali upoštevati pri pripravi novega industrijskega načrta,« je poudaril Bersani in opozoril, da je v Italiji gospodarski razvoj premajhen, zato pa primanjkuje dela. »Na noge so postavili mehanizem, zaradi katerega se bogastvo kopici v rokah desetih odstotkov prebivalstva, srednjega sloja pa ni dejansko več,« je razložil Bersani, ki je prepričan, da Italija krvavo potrebuje fiskalne in gospodarske reforme, za katere se pa državna vlada nikakor ni sposobna odločiti.

Veliko ljudi je včeraj na Trgu Republike pričakalo tudi predsednico De-

mokratske stranke Rosy Bindi, ki je pojavila Silvio Altran, ker je le-ta s kandidaturo sprejela nase zelo veliko odgovornost. »Leva sredina je dobro vodila mesto, zato pa si nedvomno ponovno zaslubi zaupanje volivcev,« je poudarila Bindjeva in opozorila, da je za uspeh leve sredine odločilna enotnost, ki so jo bili v Tržiču sposobni doseči.

»Če hočemo zagotoviti boljšo prihodnost svoji državi, moramo združiti moči. Na bližajočih se volitvah boste izbirali župane in predsednika pokrajine; kandidate nedvomno poznate, saj jih le-

va sredina ni nikakor vsilila na državni ravni, pač pa je zagotovila popolno svobojo krajevinnim političnim gibanjem pri izbiri svojih predstavnikov,« je povestila Bindjeva in opozorila, da je državna vlada razočarala številne Italijane, ki so se oddaljili od politike. Po njenih besedah ima zdaj leva sredina naložno, da ljudem povrne zaupanje v institucije in da ponovno dvigne njihov ugled. Svoj nagovor je zaključila s pozivom k strpnosti do priseljencev, ki je v Tržiču zaradi prisotnosti številnih tujih delavcev še kako aktualen.

VOLITVE - Gherghetta na Transalpini

Gorico želijo predramiti in osvojiti

Predsedniški kandidat Enrico Gherghetta s svojimi koalicionskimi partnerji sredi trga ob teh Goricah

BUMBACA

Gorico hočejo predramiti, obenem pa že razmišljajo, kako jo prihodnje leta osvojiti. Kandidat leve sredine za predsednika pokrajine Enrico Gherghetta je včeraj na Trgu Transalpina - Trgu Evrope potrdil, da se bo v primeru ponovne izvolitve prizadeval za ponoven zagon Gorice, ki jo je desna sredina popolnoma paralizirala. »Goriška leva sredina se je za pokrajinske volitve poenotila, s podobno enotnostjo pa se mora začeti pripravljati na pomembno volilno preizkušnjo, ki bo prihodnje leto z občinskim volitvami v Gorici,« je poudaril Gherghetta in opozoril, da desna sredina ni razumela zgodovinskih trenutkov, ki jih je v zadnjih letih doživel Gorica. »Zaradi tega na skupnem trgu ob teh Goricah ni nikoli na spregled predstavnikov desne sredine, ki so še vedno zasidrani v preteklosti in ne razumejo, da je naša prihodnost vezana tudi na to, kar se dogaja v sosednji Sloveniji,« je povedal Gherghetta in razložil, da je skupaj s predstavniki vseh goriških strank sestavil sedem programskih smer-

nic za oživitev mesta. »To je prvi rezultat poenotene goriške leve sredine,« je poudaril Gherghetta; da se morajo levosredinske sile še dodatno povezati, so izpostavili tudi občinski tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, Livio Bianchini in imenu Levice, ekologije in svobode, koordinatorka Italije vrednot Donatella Gironcoli, občinski tajnik SKP Roberto Criscitiello in pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Julijan Čavdelek. Vsi po vrsti so ugotavljali, da doživlja desna sredina velike razprtje, zato pa na pokrajinskih volitvah se ni uspela zediniti okrog enega samega kandidata.

»V zadnjih tednih smo po pokrajini razobešali volilne plakate. Marsik smo se srečali s predstavniki drugih levosredinskih strank, nikjer pa ni bilo ne predstavnikov desne sredine in niti njihovih plakatov,« je poudarila Gironcolijeva in opozorila, da leva sredina vlagi veliko več truda v volilno kampanjo, desna sredina pa se zanjo ne zmeni, kot da bi bila že vnaprej poražena. (dr)

VOLITVE - Vecchijeva v dvorani UGG

S polemičnimi toni ponujajo dejanja

»Volilna kampanja je bila do danes mlačna, kar koristi levosredinskemu kandidatu, ki ni blestel in je le životaril. V njegovem interesu je, da se o njem ne govoriti preveč. Na nas je, da kampanjo oživimo,« je župan Ettore Romoli izjavil včeraj v goriški dvorani UGG, na začetku shoda s predsedniško kandidatko na pokrajinskih volitvah Simonetta Vecchi in s kandidati za pokrajinski svet. Levosredinskog kandidata je napadla tudi Vecchijeva: »Gherghettovo geslo se glasi "Il Mondo Nuovo", toda kandidat, ki se vnovič predstavlja volivcem, ne more ponujati novega sveta. To pomeni, da, kar je dolej naredil, nima vrednosti. Pokrajina pa resnično potrebuje nekaj novega, kar me sprašujejo ljudje, ki jih srečujem. Zavedajo se, da imamo še neizkoriten potencial. Toda ne bom si polnila ust z obljubami in ne bom obljubljala novega sveta. Obljubjam samo to, da bomo resno delali.«

Romoli je dodatno nategnil pole-

mično vrv: »Gherghetta je spet šel na Transalpino. Vrnil se je na kraj zločina, kar običajno počenja morilec. Transalpina je namreč kraj njihove polomije. Padec meje je bil seveda praznik, saj je Slovenija v EU tudi naša prihodnost, toda levosredinski upravitelji so praznovali in se prevažali skozi mejo z avtobusom, namesto da bi se trudili preprečiti udarce, ki jih je našemu gospodarstvu zadala širitev EU.« Fabio Gentile, z Gaetonom Valentijem koordinator Ljudstva svobode, je dodal: »Na Transalpino Zahajajo, zato da pokažejo, da so bližji Sloveniji kot Italiji.« Na vrsti je bil predsednik deželne vlade Renzo Tondo, ob katerem je bila deželna odbornica Sandra Savino. »Gherghette ni hotela niti njegova koalicija. Saj mi je simpatičen, vse ve, o vsem me hoče poučiti. Mi pa - tako kot Simonetta Vecchi - namesto besedičenja ponujamo dejanja, kar edino lahko prispeva k dvigu goriške pokrajine,« je zaključil Tondo.

Predsedniška kandidatka Simonetta Vecchi z Renzom Tondom na včerajnjem goriškem shodu

BUMBACA

SEL na strani delavcev

»Ob prvem maju, delavskem prazniku, je nujno potrebno razmisli, kaj pomeni delo in kakšni so problemi zaposlovanja in brezposelnosti v današnji družbi. Težko bi zagovarjali, da je prvi člen ustave, ki pravi, da je italijanska republika osnovana na delu, uresničen,« pravi kandidat SEL na pokrajinskih volitvah v zagraskem okrožju, Mario Lavrenčič: »30-odstotna brezposelnost samo med mlajšo generacijo je dokaz, da nekaj ni v redu. Se hujša pa je stalni napad in kršenje delavskih pravic tudi ob neobčutljivosti strank, ki se proglašajo za zagovornice delavcev, pravic, ki so bile v veliko truda pridobljene v povoju letih in ki so zagotavljale predvsem dostenjanjanje dela. Danes postajo delo samo orodje za proizvajanje dobička. Evropa ni še pokazala občutljivosti za problem dela in sociale, tako da so razlike med bogatimi in revnejšimi sloji vse večje. Gospodarska kriza, do katere je prišlo predvsem zaradi finančnih špekulacij, pa se zvrša na delavce, upokojence in mlajše generacije, ki nimajo nobene prihodnosti. Stranka Levice, ekologije in svobode je ob krizi stala delavcem ob strani in bo še naprej podpirala njihov boj proti krčenju pravic tudi v okviru goriske pokrajinske uprave.«

Shodi Vesne Tomšic

Vesna Tomšic, kandidatka Demokratske stranke v zagraskem okrožju, se bo srečala z volivci v torek, 3. maja, ob 20. uri v gostilni Pri Francetu v Sovodnjah, v četrtek, 5. maja, ob 20.30 v dvorani v občinski stavbi v Zagradu in v soboto, 7. maja, ob 10.30 na nogometnem igrišču v Zdravčinah. Tomšiceva bo v ponedeljek, 9. maja, ob 20.30 nagovorila volivce na sedežu društva Jezero v Dobrodobu, v torek, 10. maja, ob 20.30 v osmici Pri Salomonu v Rupi in v sredo, 11. maja, ob 20.30 na sedežu društva Kremenjak v Jamjah. V petek, 13. maja, ob 20. ura dalje bo praznik ob zaključku kampanje v večnamenskem središču v Zagradu. Vsakem srečanju bo sledila zakuska, na nekaterih shodih bo prisoten tudi predsedniški kandidat Enrico Gherghetta.

Cosma ob prazniku dela

»Praznik prvega maja so dolga leta izkorisčali v propagandne namene, saj so si ga prilaščali komunisti. Dandas pa moramo praznik izkoristiti, da se zamislimo nad visoko stopnjo brezposelnosti med mladimi in da zahtevamo od politike, naj vsem zagotovi boljše življenjske pogoje.« Tako pravi kandidat Tretjega pola za predsednika pokrajine Stefano Cosma, ki je včeraj v Gorici predstavil kandidatno listo UDC. »Začenja se nov politični projekt; volivcem se ne predstavljamo kot mala strančica, ki bo primerna zgolj za sklepjanje zaveznikov, pač pa kot močno politično gibanje, ki bo sposobno vladanju takoj na državni kot deželni ravni,« je poudaril pokrajinski koordinator UDC Leonardo Zappala.

Dovolj govorjenja

Kandidatka leve sredine za tržiškega župana Silvia Altran je naveličana govorjenja in kritik Severne lige, ki dolej po njenem menjenju ni bila sposobna oblikovati niti enega resnega predloga za upravljanje mesta. »Ligaši pravijo, da z njimi na oblasti v mestu ne bo več gospodarskih dejavnosti, ki jih vodijo tuji. Zanima me, kako namerovajo svojo obljubo uresničiti,« provokativno sprašuje Altranova.

Kampanja z nizkim profilom

Kandidat Komunističnega-antikapitalističnega bloka za tržiškega župana Alessandro Perrone je razočaran, ker je po njegovem mnenju volilna kampanja zelo nizkim profilom. Perrone kritizira populistično in ksenofobno politiko desnice, hkrati pa se sprašuje, katero statisče do dosedanja uprave sta zavzeli SEL in lista Občanov za Tržič. Perrone je prepričan, da bi moralno priti do poenotenuje levice, zato pa vabi SEL in Občane k skupnemu levčarskemu omiziju.

GORICA - Ob deseti obletnici

Za tisočletnico simbol slovenske prisotnosti

Kupa / svečnik / graal / kelih s sporočilnostjo o nečem trajnem in volji do življenja

Dne 28. aprila 2001 je Gorica s Solkanom vstopila v zgodovino, saj je bila prvič omenjena v pisnem viru - v davorinici cesarja Otona III. V četrtek je torej slavila svojo 1010. obletnico, ki jo je mesto - z redkimi, slovenskimi izjemami - preprosto spregledalo. Kakorkoli že, v mestu je trajen znak, ki spominja na zgodovinsko izpričano rojstvo Gorice (kamnitna sfera, za katero sicer malokdo ve, ob robu Trga Cavour, nekdaj Starega trga), otipljivo znamenje-simbol pa so mestu poklonili tudi goriški Slovenci.

Junija 1999 sem se pričel pogovarjati z nekaterimi znanci in znankami o 1000-letnici Gorice in primernosti, da Slovenci kot navadni mestni prebivalci obletnico primerno zabeležimo. Izhodišče je bilo v spoznjanju, da javni upravitelji in politični odgovorni na eni in na drugi strani meje niso upoštevali pri nobenem snovanju slovenske mestne komponente. Tudi pobuda iz leta 1992, ki sem jo oblikoval v okviru Konzulte za mestno etnično manjšino (sic!), ni naletela na kakšen koli odmev. Vse uprave po vrsti so s svojim molkom pobudo o štiričjični fotomonografiji dejansko zavrnile. Šele tik pred zdajci smo v konzulti dobili zeleno luč v obliki denarnega prispiska, ki je le delno kril stroške monumentalne knjige, ki smo jo nato pripravili in izdali.

Skupina oseb, ki sem jo seznanil z zamislio o simbолнem izdelku, jo je tudi sprejela, kar je pomenilo pozvati javnost, posebno likovne ustvarjalce, da predlagajo ali celo oblikujejo spominsko stvaritev - predmet, ki naj ob tisočletnici predstavlja mesto Gorico in slovensko prisotnost v njem. Namen je bil tudi ozavestiti slovensko civilno družbo ne glede na ustanove in družbeno organizirane strukture, da se ob tisočletnici otrese malelja in zgolj pritoževanja ob močno občutnem prazniku ter hkrati obogati dogajanja s svojim doprinosom.

Oblikovali smo načrt za izdelavo predmeta-simbla v treh velikostih: od značke ali obeska do namiznega izdelka in spomeniku manjših razsežnosti. Finančni načrt je predvideval samostojnost pobude v smislu, da se stroški krijejo s prodajo izdelkov in presežkom, ki bi kril tudi primerke, ki smo jih nameravali darovati muzejemu v Gorici in Ljubljani, Krajevni skupnosti v Solkanu, ki je skupaj z Gorico slavil prav tako tisočletnico prvega zapisa, in predvidoma občinskim upravam slovenskih pokrajinskih glavnih mest, prav govorovo na domači mestni upravi.

Prvo skupno formalno srečanje je potekalo 10. januarja 2000 v Primožičevi gostilni na Drevoredu 20. septembra. Teda smo se člani Skupine 2001 dogovorili, naj bodo izdelki nared najkasnejše sredi decembra 2000, da bi jih že med noveletnimi prazniki ponujali javnosti, posebno med javno predstavljivijo načrtovanega obeležja. Prisotni so pomislili tudi na številne zapetljaje, ki bi se lahko še pojavili (med načrtovanjem, iskanjem obrtnikov, izdelavo, prodajo), zato so kot drugi skrajni datum postavili Dan slovenske kulture 8. februarja 2001. Bralce naj spomnimo, da je datum obletnice prve pisne omenke Gorice 28. april.

Na sestanku smo se tudi dogovorili, da pozovemo slovenske likovnike in arhitekte s stalnim bivališčem v goriški pokrajini, naj sodelujejo z svojimi zamislimi. Kriterij je bil naslednji: sodelujejo naj vsi, ki so kdaj javno razstavljalj. Likovne prvine, ki jih je tridimenzionalni predmet moral vsebovati, so bile naslednje: obris mesta, napis Gorica, tok Soče, letnici 1001 in 2001, število 1000, Travnik, grajski grič; ostalo po izbiri, kar pa bi Skupina 2001 preverila in naknadno odobrila.

Do 15. aprila 2000 sta v knjižnico Damirja Feigla (tako je bilo domenjeno) prispele le dva likovna osnutka kljub okrog dvajsetim povabilom in spodbudam. Skupina 2001 je tista dva osnutka poenotila v dokončno obliko. Kljub številno zanesljivemu doprinosu likovnikov smo znotraj skupine ocenili, da je izražena sporočilnost domiselna, sodobno oblikovana in hkrati polna zgodovinskega spomina.

Lesen kalup za spomeniško varianto simbola odbora goriških Slovencev, danes na licejskem polu v Gorici (zgoraj); kopija poziva skupini goriških občanov, da sodelujejo pri pobudi o oblikovanju simbola (desno)

BESEDILO NA PERGAMENTU Gorica 1001-2001

Je ime Gorica nastalo zaradi grica, na katerem še danes стојi grad, ki kraljuje nad mestom? Lepo je vedeti, da je tako. Neko je na ta gric prišel potnik, se razgledal po mehkem travniku in v daljavi videl zeleno modri trak, ki se je v sribro proti ravnini. Bila je to Soča.

Morda je popotnik potegnil iz malhe kruh in sir, sedel in si v staro slovensčini rekel: »Lepa je ta gorica. Mirna je in tiba. Lep je zelen travnik in globoka je reka tam daleč ...« Med enim grizljajem in drugim je pričel zgodovino. Oben so sedli Furlan, Italijan, Nemec, grof, birič in tlačan, gospod in kmet, delavec in meščan. Zgodba je stekla. Vsakemu ni odmerila enakih dobrin in niti groze ne, vendar se je zgodovina zgodila z imenom.

Njega, ki je na gricu pojedel košček sira, seveda že zdavnaj ni bilo več. Gorica pa je dobila veliko začetnico, postala je ime za mesto. Pod imenom so rasle hiše in grad, cerkev in ulice.

de na pogoje samofinanciranja ni bilo mogoče tvegati. Celotna pobuda je zabeležila zaokroženo 10.500.000 lit izdatkov in prav toliko prejemkov. Vsekakor je bilo izdelanih šest bronasti kopij, ki so jih naročili Karlo Primožič, Aldo Rupel, Majda Sfiligoj, Bogdan Šuligoj, Kulturni dom Gorica in podjetje Transmedia. Leseni kalup / osnova za vseh ostalih šest kopij hrani humanistični pol visih srednjih šol, tedaj je to bilo učiteljice Simon Gregorčič.

Umestno je povedati, da so člani skupine vložili svoj denar za celotno izpeljavo, nato pa so bili izplačani vzporedno s potekom prodaje. Račun se je izsel in dolgov tako rekoč ni bilo. Zaradi davčnih prideljajev, ki bi morebiti izvirali iz ljubiteljskega načina prodaje, se je izvajaju projektu pridružila zadruga Maja s sedežem v Kulturnem domu. Najprej pa je bilo potrebno poiskati obrtnike za oblikovanje lesa in kovin, nato naročiti, slediti fazam izdelave, preverjati, usklajevati in urejati vrsto podrobnosti. Na nosilcu v obliki kuppe / svečnika / graala / kelha - enostavnejša kovinska inačica / obesek ima obli-

SKUPINA 2001
Vabilo k sodelovanju

Bliža se leto 2001 in z njim pomemben obletnica prve pisne omenke Gorice. Med raznovrstnimi pripravami na voč ravneh se je v okviru slovenske narodne skupnosti v mestu oblikovala pobuda za primerno počasitev te obletnice. Spodaj navedena skupina goriških meščanov predlaga v ta namen oblikovanje primerno spominske stvaritve, ki naj likovno upodobi simbol goriškega mesta in način prisotnosti v njem. Vsi občani goriške pokrajine, ki želijo sodelovati s stvaritvami predlogi, so vabiljeni, da jih prinesejo do 15. aprila t.l. v Slovenski knjižnici Damir Feigl. Za podrobnejše informacije so na razpolago spodaj navedeni člani Skupine 2001.

Bratnik Mire, Bratnik Lojzka, Budilna Anamarija, Cej Jozef, Komjanc Nada, Kosci Andrej, Primolčič Karlo, Rauer Dido, Rupel Aldo, Štefanec Zdenko, Vrtovec Dominik, Vrtovec Jozef.

Osnovno zamisel predmeta / obeležja sta zasnovala Vladimir Klanjšček (znak) in Jože Vrtovec (lesena oziroma kovinska podlaga). Med izdelovanjem predmeta / simbola je bilo potrebno poskrbeti tudi za primerno, licno embalažo. Stopil sem do enega izmed mestnih centrov, ki skrbijo za obsebe s težavami v razvoju, kjer sem vedel, da izdelujejo primerno kartonasto embalažo. Naročilo je center sprejel, zato nosi izdelek / simbol v sebi tudi sporočilnost o integraciji z okoljem oseb s posebnimi potrebami. Na koncu se je izoblikovala zamisel o priložnostno namenskem besedilu na primerem pergamentu (150 izvodov), ki je bil med razdeljevanjem priljubljen prav vsem kopijam izdelkov / simbollov ne glede na njihovo izdelavo.

Kovinskih obeskov je bilo naročenih dvesto (prodajna cena 30.000 lit), lesenih namiznih »graalov« petdeset (prodajna cena 75.000 lit), po velikosti največjo inačico iz brona v višini skoraj enega metra so pobudniki naročili najprej eno samo (cena 900.000 lit), kopije pa so sledile le na osnovi naročil, kajti cena je bila visoka in gle-

Travnik je postal trg, le Soča je ostala ista, čeprav obokana z mostovi.

Od tega je tisoč in več let, saj nihče natančno ne ve, kdaj je možakar odložil palico, sedel in vzel iz malhe sir. Ostala pa je Gorica z njegovim jezikom. Na prostoru se je pomešalo še več jezikov. Vsak ima rad svojega, vendar je lepo misliti, da je bil najprej človek, potem je bilo ime in iz besede so ljudje poseljali travnik pod gradom s hišami in cerkvami in tlakovali ulice.

Grof si je seveda najprej sezidal grad, a tudi grofje odšel, ostali pa so ljude.

Nekateri so morda potomci puntarja, ki je na travniku izgubil glavo, drugi so se priseli. Morda celo ni bistveno, kdo je bil prvi. Možakarju, ki se je odpocil na gricu, smo dali v usta besedo, ki je imela svoj zven. Pomembni pa so vsi zvoki in vse besede. Ko je namreč mož malicjal in hvalil malo goru ter izrekel besedo Gorica, je sijalo sonce za vse, ki bo do živel na travniku pod gricem tja do zeleno modre reke in tudi preko nje.

Skupina 2001
(avtor besedila Ace Mermolja)

ko nakazano le v prerezu, lesena pa pod spodnjim robom narodni motiv z nageljni - s sporočilnostjo o nečem trajnem in volji do življenja goriškega prebivalstva je nameščen znak z bolj specifično vsebino: na obrisih grica je na njegovem vrhu nakan grad pod sinjim nebom, v sredini je nameščeno seme s sebi lastno sporočilnostjo, na spodnjem robu je z valovito črto prikazana temno plava reka; na njej je napis »gorice na travnik do soča«, kar jedrnatno opisuje razvoj mesta z vrha grica, po katerem je nastalo ime Gorica, na spodnji travnik, ki se je sčasoma spremenil v lastno ime, do reke, ki teče v trideset metrov globoki strugi. Poleg besede »Gorica« sta izpisani tudi letnici 1001-2001.

Vse je bilo dogovorjeno na sestankih, ki so potekali v navedeni gostilni. Kraj sem izbral zunaj sedežev organizacij, ustanov in društev zaradi nevtralnosti tisočletnega sporočila, ki ni smelo imeti aktualnih pritiklin, opredelitev in izbir. Tudi sama skupina je odražala prepletost osebnih izkušenj, izbir in zanimanj.

Aldo Rupel

GORICA - Ob robu posveta

Natočili so nam »ga« in z njim smo nazdravili

Predsednik goriške Slovenske kulturno gospodarske zveze, Livio Semolič, me je po SMS povabil na četrtkovo konferenco, posvečeno prvemu uradnemu stiku med dvema soodsodnjima vinorodnima okolišema, med Brdi na italijanski in slovenski strani. Pridi na pokušnjo, je zapisal.

Ni mi bilo treba dvakrat reči. Med poslušanjem nastopajočih govorcev so mi na trentke misli uhajale na stare čase, ki sem jih kot mladenič preživel na Goriškem. Takrat je v Brdih še veljala fevdalna ureditev. Brška zemlja je bila povečana v rokah veleposestnikov, naši ljudje, njihovi koloni, pa so jih tlačili. Bilo je tudi veliko samostojnih manjših kmetov, ki so v težavnih razmerah pridevali vsega po malo: zelenjavu, sadje, vino in celo kakšno kozo ali kravo so imeli v hlevu. Postopoma, ob pomoči kmetijskega inšpektorata, so izboljševali in širili posestvo, se specializirali in povečevali pridele. Kar nekaj uspešnih Bricev je bilo med njimi: Gravnar na Oslavju, Štekar in Komjanc na Valerišču, Gradnik na Jazbinah, da omenim samo nekatere, kjer sem se najpogosteje ustavljal. Ob njih so se uveljavljali tudi manjši. S trdem de-

vezal z našo narodnostjo, s slovenskimi dekleti in z vsemi narodi, ki imajo za cilj, da ne bo vrag, ampak sosed naš mejak. V njegovih časih so pogosto, posebno moški, v vin radi utapljal svoje vsakodnevne skrbi. Ko sem bil pred nekaj leti na Skandinaviji, sem ugotovil, da to se sedaj množično počenjajo celo mladi. Njihova dolgotrajna zimska noč zagotovo tesnobna. Kozarček al' pa dva, to nam korajžo da, pravimo.

V novejših časih se v Sloveniji trudijo, da bi se približali evropskim standardom in odpravili nalivanje z vinom, ki povzroča toliko žrtev. Spodbujati kulturo pitja, uživati ob ugotavljanju njegovih tipičnih značilnosti, porekla, kraja ali letnice proizvodnje, to je geslo našega časa. Če se tako ne bomo ravnali, bomo ob vozniško dovoljenje. Če noč se bomo iz vognikov spremeniли v pešce. In postali nesrečni.

Razpeti je potrebno krila, dati prostor domišljiji in spregovoriti o vinu z najzlahtnejšimi besedami, v kakšni družbi celo do takšne mere, da že menjijo na poezijo, o strokovnih vidikih vina in marketingu pa naj goričko proizvajalci in managerji. To so dejansko tudi počeli na četrtkovem srečanju v Gorici.

Ko sem se lotil teme pisana, sem se spomnil na humoristično predavanje tržaškega odvetnika Fortunata Mikulečija v klubu Simon Gregorčič v Gorici. Njegovo izvajanje sem napovedal kot predavanje o vinu. Ves večer je govoril o njem in ne vem, če ga je kdaj izrecno omenil. Dragi poslušalci - nas je nagovoril - ga radi pijemo? Ja, smo mu odgovorili. Ga pijemo in ga dajemo tudi na zobek, kajne. Seveda, smo mu odgovorili. In tako dalje v tem slogu. Pa da ga nam ne bi nikoli zmanjkalo. Dajmo ga še en liter, družba. Ga bo študi ti, prijatelj dragi, en glazek itd. »Ga« je tisti večer igral prvo violino. Povedano v povzdignjenem tonu: jezični dohtar je zapel o njegovemu veličanstvu Vinu.

Po četrtkovem predavanju je bila zakuska. V križnem hodniku nekdanjega samostana v Ulici Sv. Klare so nam ga natočili, tistega z mehurčki, in z njim smo nazdravili. Očarala me je arhitektura tega objektov, njegove preproste in večno lepe linije. Je funkcionalen in pol domiselnih gradbenih rešitev. Ne samo to, predstavlja veliko več: je obogatil goriške ponudbe, ki je lahko kulturna v najširšem smislu besede, turistična in gospodarska, odvisno od potreb in idej, ki se bodo rojevale. Vsekakor je bil tisti večer kraj dobrega počutja.

Gorazd Vesel

BUMBACA

PODGORA Kapelica na Kalvariji odslej spet dostopna

Kapelica na Kalvariji nad Podgoro je spet dostopna. Včeraj so slovensko predali na menu pešpot, k ureditvi katere so prispevali tako domačini kot deželna civilna zaščita. Svečanosti se je udeležila tudi prefektinja Maria Augusta Marroso, prisotne pa je v slovenščini in italijanščini nagovoril predsednik podgor-

skega rajonskega sveta Walter Bandelj. Pojasnil je, da so delavci podjetja Editalpi iz kraja Arta Terme po naročilu deželne civilne zaščite poskrbeli za očiščenje zarasle gozdne poti 22. in 23. novembra lanskega leta, potem pa so začeto delo v zadnjih tednih dokončali člani združenja Nuovo lavoro in domačini. Urejeno pot je blagoslovil dekan Karel Bolčina, za glasbeno popestritev dogodka pa sta z violinino in violončelom poskrbela Aleš in Jurij Lavrenčič, gojenca šole Emil Komel in Glasbene matice.

SVETA GORA - Še danes in jutri Pirhi petdesetih razstavljavcev

Še samo danes in jutri bo na Sveti Gori na ogled razstava velikonočnih pirhov, pri kateri sodeluje preko 50 razstavljavcev. Največ mojstrov dekoracije pirhov je seveda iz Primorske, kar nekaj sodelujočih pa je prišlo tudi iz Gorenjske, ljubljanske pokrajine, Bele Krajine in zamejstva. Zamejstvo v glavnem »zastopajo« ljubitelji tega ljudskega običaja iz Pevme, z Oslavjo in iz Štmavra. To so vasi, ki jih veže pogodba o prijateljstvu in sodelovanju s Krajevno skupnostjo iz Solkana, pod okriljem katere je tudi Sveta Gora. Odraz tega prijateljstva je bila na odprtju razstave udeležba predstavnikov omenjenih vaških skupnosti. Med zamejske mojstre krašejanja kuhanih jajc gre uvrstiti tudi otroke iz vrtca v Pevmi, ki so z nasveti in s pomočjo svojih učiteljic pripravili res prikupno kompozicijo s pirhi, koši in z drugimi ročnimi deli.

Letošnja razstava v prostorih svetogorskega franciškanskega samostana je že šesta po vrsti, njen namen pa je ohranjati in oživljati tradicijo, ki bi drugače z lahloto tonila v pozabo. Kot rečeno, odprta bo še danes (od 9. do 18. ure) in jutri (od 10. do 17. ure). (vip)

Na razstavi pirhi otrok pevmskega vrtca FOTO VIP

Prosvetno društvo "Rupa-Peč" prireja v RUPI

PRAZNIK FRALJE

Program:

DANES, 1. maja, ob 17.00

Častna govornica Mara Černic – odbornica SSK na Pokrajini Gorica

Tekmovanje v cvrtju najboljše frtalje

TOMBOLA z bogatimi nagradami

Ples za ansamblom »ARENA«

Deloval bo dobro založeni bife z raznimi specialitetami na žaru, tipično frtaljo in domaćim vinom

Vabljeni!

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALESANI, UL. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI v torek, 3. maja, ob 20.45 »Serata Balanchine«, nastopa balet narodnega gledališča iz Georgije; informacije po tel. 0481-383327 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA bo v torek, 3. maja, ob 20. uri (Izток Mlakar) »Duohtar pod mus!«; v sredo, 4. maja, ob 20. uri (Milan Jesih) »Grenki sadeži pravice«; predprodaja vstopnic in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na slednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74

ESSO - Ul. Brass 7/b

ERG - Ul. San Michele 57

TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 76

API - Ul. Grado

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 25/a

ERG - Ul. Aquileia 35

FOLJAN-REDIPULJA

TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVREMC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX: Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Source Code«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.15 »Thor« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.10 - 17.00 »Rio«; 18.45 - 20.40 »Habemus Papam«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Source Code«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.30 »Thor« (digital 3D).

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.00 »Sorelle mai«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Source Code«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Limitless« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.15 »Thor« (digital 3D).

Dvorana 4: 16.15 - 18.15 »Rio«; 20.00 - 22.00 »Faccio un salto all'Avana«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 »Habemus Papam«; 15.30 - 22.00 »Cappuccetto rosso sangue«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Source Code«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Limitless« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.45 - 20.30 »Thor« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Rio«; 20.00 - 22.00 »Faccio un salto all'Avana«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.20 »Kinemax d'Autore«; 22.00 »Biutiful«.

Koncerti

PD PODGORI IN ZDRUŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV prirejata

6. natečaj cervenega zborovskega pevca »Bogomir in Mirko Špacapan« v nedeljo, 15. maja, ob 16. uri v cerkvi Sv. Justa v Podgori.

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v sredo, 4. maja, ob 20.30 mladinsko dobrodelno zborovsko srečanje z naslovom »A little help from my friends«.

SZSO - GORIŠKI SKAVTI IN SKAVTI

NJE obveščajo, da si članji lahko nabavijo kroje v ponedeljek, 2. maja, ob 18. do 20. ure na sedežu na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

PD ŠTANDREŽ prireja v torek, 3. maja,

ob 20.30 v župnijski dvorani v Štandrežu predvajanje fotografij društvenega izleta po Italiji in Črni gori.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tridnevni izlet z avtobusom in Orlovo gnezdo, do Kimiskega jezera, v Muenchen, Dachau in Salzburg ob 6. do 8. juniju. Vpisovanje po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882024 (Ivo) in 0481-882183 (Dragica).

Potreben je veljavni dokument za tujino. Na račun 100 evrov.

SPDG priredi 29. maja celodnevni izlet z avtobusom v kraj Bolca v Venetu z ogledom najpomembnejšega najdišča fosilov v Evropi; prijave in informacije na tel. 0481-882079 (Vlado K.).

Čestitke

KATJI VOLPI iz srca čestitamo ob opravljeni diplomi. Ana, Franc in Renata z družino.

Obvestila

DOBERDOBSKA OBČINA razpisuje javni natečaj za dodeljevanje dodatnih prispevkov najemnikom za plačevanje najemnin v osebam, ki dajo na razpolo-

Razstave

SKD HRAST vabi na sedež društva v Dobrodobu na ogled razstave »Arhitekture neznanega - Kraške glave« Cristiana Lavrencica; do 1. maja.

NA SEDEŽU ZDRUŽENJA NUOVO LAVORO v Raštelu 74 v Gorici so na ogled »Perspektive« Diega Kuzmina; do 4. maja med 10. in 12. uro ter med 16. in 18. uro.

V GALERIJI ANDREJ KOSIČ v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič v Raštelu 5/7, prvo nadstropje) je na ogled razstava akvarelov iz raznih obdobjij Andreja Kosiča med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

OBČINA SOVODNJE prireja ob občinskem prazniku razstavo del domaćih obrtnikov in ustvarjalcev. Kdor bi rad razstavljal, naj pokliče do 10. maja na tel. 333-4744063 (Vesna).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-

V NEDELJO POP spet v Jamljah

Planinsko orientacijski pohod

Prihodnjo nedeljo bo v Jamljah Planinsko orientacijski pohod (POP), ki ga prireja mladinski odsek tamkajšnjega društva Kremenjak. POP je v povojnem času dokaj pogostna prireditve v goriškem prostoru. Trditi smemo, da gre zaradi pogostnosti in vsebine izvajanja za pojave, ki sodi tudi v etnografijo, v običaje in navade. Največ POP-ov so priredili in izvedli v Števerjanu v okviru prvomajskih praznikov. Kar petnajst jih je bilo zaporedoma pred okrog dneva desetletjema, nekaj jih je bilo v Sovodnjah (tudi s kolesi), nekaj v neposredni okolici Gorice in tri leta zapored pred okrog desetletjem prav v Jamljah.

Tokrat si je POP v delovnem plan zapisal mladinski odsek krajevnega društva. O značilnostih, kaj šele o trasi, seveda ne smemo napisati ničesar, lahko pa povemo, da bo trajal pol treh ur s startom na društvenem sedežu po 9. uri po vpisih in žrebanju zaporedja odhodov na teren. Zainteresirane ekipe, ki morajo štetiti od treh do petih udeležencev in udeležen, se lahko vpisujejo ob 8.30 dalje. Lestvici bosta dve, kajti ekipe bodo porazdeljene v dve skupini: tiste izključno s člani pod šestnajstimi leti in ostale. Tehnični rezervi niso potrebni razen ure, kajti čas bo do dolčenega trenutka dalje vplival na točkanje, in peresa za vpisovanje rešitev naloga, ki jih pohod predvideva. Potrebna je planinska obutev, ob vrnitvi pa ne bo napačno imeti na razpolago kaj suhega za preoblačenje. Prireditelj bo poskrbel za obrok hrane. 8. maj, datum izvedbe, se navezuje na zaključek in zmago nad nacistizmom v Evropi v drugi svetovni vojni - 9. maj. Vsak udeleženec ali udeleženka se pohoda udeleži na lastno odgovornost. (ar)

lagi prej nenajeta stanovanja v lasti. Pojasnila, prepis razpisa in predvideni obrazci so na razpolago na doberdobskem županstvu, Rimska ulica 30, od ponедeljka do petka med 8. in 10. uro in ob ponedeljkih med 14.30 in 16. uro, oziroma na občinski spletni strani www.doberdob.si.

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI prireja tečaj jamarstva prve stopnje v sodelovanju z društvom Seppenhofer iz Gorice in Amici del Fante iz Tržiča. Tečaj za vse, ki imajo vsaj 16 let, se bo začel v četrtek, 5. maja, in se zaključil 11. junija; informacije na michaledelo@tiscali.it in na www.kraskirkrit.net.

V KULTURNI DORVANI JEHOVIH PRIC v Ul. Padlih borcev 2a v Šempetu bo danes, 1. maja, ob 10. uri v slovenščini in ob 17. uri v italijansčini predavanje z naslovom »Svetopisemska načela - ali nam lahko pomagajo pri sporijemanju z današnjimi težavami?«.

SZSO - GORIŠKI SKAVTI IN SKAVTI

NJE obveščajo, da si članji lahko nabavijo kroje v ponedeljek, 2. maja, ob 18. do 20. ure na sedežu na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

PD ŠTANDREŽ prireja v torek, 3. maja, ob 20.30 v župnijs

TRIPOLI - Oglasil se je libijski voditelj, v Misrati se medtem nadaljujejo s popadi

Gadafi grozi z vojno v Italiji: »Prijatelj Berlusconi naredil zločin«

Rais ne namerava odstopiti, NATO in uporniki zavrnili njegov poziv k prekinitvi ognja

TRIPOLI - Moj prijatelj Silvio Berlusconi je storil zločin, vojno bomo razširili do Italije. Tako je včeraj zgodaj zjutraj v televizijskem nagovoru zagrožil libijski voditelj Moamer Gadafi, ki je tudi vztrjal, da ne bo sestopil z oblasti. Obenem je pozval k pogajanjem za končanje konflikta v državi, njegov predlog pa so zavrnili tako uporniki kot zveza NATO.

Gadafi je bil v svojem nagovoru zelo oster do Italije. Dejal je, da sta Libija in Italija v vojni, italijanska vlada pa naj bi izvajala »fašistično in kolonialistično politiko iz obdobja okupacije«. Spomnil je, da se je Italija leta 2008 opravičila in zagotovila, da je bil kolonializem napaka, ki se ne bo ponovila. »Zdaj pa ponavlja napako,« je povedal libijski rais in obžaloval, da se je z letalskimi napadi prijateljstvo med državama končalo. Namignil je, da ne bo prepričil, da se vojna preseli na sovražnikovo ozemlje, nakar je zatrdiril, da sta »prijatelj Berlusconi« in italijanski parlament storila zločin, ker sta dovolila bombardiranje.

Zvezni Nato je libijski voditelj v govoru sporočil, da mora opustiti vsako upanje

Moamer Gadafi
med televizijskim
nagovorom

ANSA

na odhod Moamerja Gafafija in dodal, da nima nobene uradne funkcije, ki bi se ji lahko odpovedal. »Ne bom zapustil svoje države in boril se bom do smrti,« je vztrjal.

V bolj spravnem tonu je sicer dodal, da je pripravljen na vzajemno premirje ter na pogovore z zahodnimi silami o končanju nasilja v državi, a brez postavljanja vna-

prejšnjih pogojev. »Ne bomo se predali, a pozivam vas k pogajanju. Če želite beninc, bomo podpisali pogodbe z vašimi podjetji - zaradi tega se ni vredno spuščati v vojno,« je dejal. Gadafi je tudi tokrat zatrjeval, da so libijski uporniki »teroristi, ki niso iz Libije, ampak iz Alžirije, Egipta, Turčije in Afganistana«. Gadafijevemu go-

voru je sicer v kratkem sledil napad Nato-vih letal na vladni kompleks v Tripoliju, znotraj katerega se nahaja tudi poslopje državne televizije, ki ni bilo poškodovano.

Pred tem je libijski režim zagrozil z napadom na vsako ladjo, ki bi skušala vpluti v pristanišče v Misrati. Zveza Nato je v petek sporočila, da so njene ladje prestregle več Gadafijevih ladij, ki so pri pristanišču Misrata polagale protilidske mine. Tanki Gadafiju zvestil silo so v petek sprožili nov silovit napad na Misrato, ki leži kakih 215 kilometrov vzhodno od prestolnice Tripoli in je v rokah upornikov. Gadafijeve sile pa jo že več tednov skušajo zavzeti.

Zveza Nato in libijski uporniki so možnost premirja zavrnili. Poudarili so, da je Gadafi že večkrat govoril o tem, vsači pa znova nadaljeval z napadi na civile. Visoki predstavnik libijskega prehodnega nacionalnega sveta je sporočil, da je čas za kompromis minil, saj je Gadafi izgubil vso kredibilnost, ko je ponujal premirje in obenem kršil osnovne človekove pravice in mednarodno pravo.

LAMPEDUSA

Na otoku 2.000 novih priboržnikov

LAMPEDUSA - Na otok Lampedusa je v zadnjih 24 urah prispele že okrog dva tisoč nezakonitnih priseljencev iz Severne Afrike. Včeraj sta otok dosegli dve ladji z okoli 800 ljudmi, ki sta izpluli iz Libije.

V večernih urah pa je obalna straža začela reševalno akcijo za ladjo z okoli 500 priboržnikov, ki je zaprosila za pomoč, ko je bila od otoka oddaljena še kakih 40 milj. Za pomoč je ladja zaprosila po satelitskem telefonu, ko se je nahajala v ozemeljskih vodah Malte, zaradi izrazitega poslabšanja vremena pa se je italijanska obalna straža odločila, da ji prisoki na pomoč.

Po desetih dneh zatišja, ko na otok ni prispel noben begunc, se je begunski val v minulih dneh takoj očitno znova okreplil. Položaj v sprejemnem centru na otoku je ponovno skrb vzbujajoč.

VATIKAN - Ob izredni udeležbi vernikov z vsega sveta bo Vatikan razglasil za blaženega Janeza Pavla II.

Današnja beatifikacija korak k svetništvu

Sinoči očuteno bedenje in molitev v Circus Maximus - Sporna prisotnost predsednika Zimbabveja Mugabeja, ki ima prepoved potovanja po EU

Danes bo Rim prepravila množica vernikov, ki jih bo po različnih ocenah skoraj za milijon. Papež Benedikt XVI. pa se je včeraj srečal s številnimi predstavniki radijskih evropskih postaj EBU, ki zasedajo v Rimu

ANSA

DAMASK - S podporo težkega orožja zavzeli mošejo v Dari

V novih napadih sirske vojske tudi včeraj več mrtvih in ranjenih

DAMASK - Sirska vojska je včeraj zjutraj po poročanju očividev, ki jih povzema ameriška tiskovna agencija AP, ob podpori tankov, težkega topništva in helikopterjev zavzela znano mošejo v Dari, ki je bila pod nadzorom lokalnega prebivalstva. Pri tem so bili ubiti najmanj štirje ljudje. Operacija naj bi trajala okoli 90 minut. Mošeja Omari v starem mestnem jedru Dare je bila od ponedeljka, ko je sirska vojska v tem mestu sprožila obsežno operacijo, pod nadzorom lokalnih prebivalcev. V včerajšnjem zavzetju so bili po navedbah AP ubiti vsaj štirje ljudje. Šlo naj bi za sina glavnega imama mošeje ter tri ženske, ki so umrle, ko je granata zadela njihovo hišo v bližini.

Francoska tiskovna agencija AFP medtem poroča o najmanj šestih mrtvih včeraj v tem mestu. Po predvčerajšnjih množičnih protestih, v katerih je bilo ubitih več kot 60 ljudi, je sirska vojska včeraj zjutraj v Daro, središče več tednov trajajočega upo-

Nasprotniki sirskega režima so včeraj protestirali tudi v Rimu

ANSA

ra v državi, poslala dodatne okrepitve - vsaj štiri tanke in kakih 20 oklepnih vozil. To mesto je od ponedeljka pod udarom vojske in se sooča s pomanjkanjem vode, hrane in zdravil, prebivalci pa so tudi brez elektrike in tele-

fonskih zvez ter se zaradi ostrostrelcev bojijo stopiti iz svojih domov.

V vladnem zatruju protestov v Siriji je bilo doslej ubitih že več kot 530, po nekaterih podatkih pa celo več kot 560 ljudi. (STA)

VATIKAN - Nekdanjega karizmatičnega poljskega papeža Janeza Pavla II. bo danes njegov naslednik, papež Benedikt XVI., razglasil za blaženega. Beatifikacija velja za korak na poti k svetništvu: v Rimu danes pričakujejo več sto tisoč vernikov, nekatere napovedi pa govorijo celo o milijonski množici.

Že včeraj se je v Rim zgrnilo na tisoče vernikov, da bi lahko bili priča beatifikaciji priljubljenega svetega očeta. Krsto s posmrtnimi ostanki Janeza Pavla II., ki je umrl aprila 2005 po 27 letih vodenja Rimskokatoliške cerkve, so sicer že v petek prenesli iz grobnice pod bazilikom svetega Petra v tako imenovane Vatikanske jame. Danes pa jo bodo položili pred glavni oltar bazilike.

Uradne slovesnosti ob beatifikaciji so se pričele s sinočno vigilio oziroma bedenjem v rimskem Circusu Maximusu, ki ga je vodil kardinal Agostino Vallini. Zbrane pa je nagovorila tudi francoska redovnica Maria Simon-Pierre, ki naj bi jo čudežno ozdravil Janez Pavel II. in si tako prisluzil blaženost. Po slovesnem bedenju je osem glavnih cerkv v Rimu ostalo odprtih vso noč za molitve vernikov, osrednja slovesnost pa se bo pričela danes ob 9. uri.

Slovesnosti se bo po napovedih udeležilo več voditeljev držav, med drugim poljski predsednik Bronislaw Komorowski, belgijski kralj Albert II., mehiški predsednik Felipe Calderon in francoski premier Francois Fillon. Iz Slovenije bo tam zunanjji minister Samuel Žbogar, v imenu Slovenske škofovskne konference pa se bo slovesnosti udeležil tudi ljubljanski nadškof Anton Stres.

Slovenski metropolit je v izjavi za STA izpostavil, da smo Slovenci v času njegovega skoraj 27-letnega vodenja Katoliške cerkve lahko večkrat doživelji njevo posebno naklonjenost. Poudaril je, da je bila vloga papeža Janeza Pavla II. med najbolj odločilnimi pri mednarodnem priznanju samostojne Slovenije. Sveti sedež je namreč januarja 1992 med prvimi priznali samostojno Slovenijo. Vatikan pod vodstvom Janeza Pavla II. je moralno spodbudil k priznanju tudi druge države in mednarodne institucije. Papež, ki je izredno priljubljen tudi med Slovenci, je Slovenijo obiskal dvakrat, leta 1996 in 1999, škofa Antona Martina Slomška pa je razglasil za prvega slovenskega blaženega.

Najbolj sporen gost jutrišnje beatifikacije je nedvomno predsednik Zimbabveja Mugabe, za katerega zaradi obtožb o množičnih kršitvah človekovih pravic v njegovi državi velja prepoved potovanja po EU. A Vatikan je suverena država in ni članica EU, zato so italijanske oblasti privolile v izjemo in mu dovolile tranzit. Leta 2005 se je udeležil tudi papeževega pogreba. Njegov takratni obisk je sprožil polemike tudi zato, ker se je z njim rokoval britanski princ Charles.

ŽIVELI I. MAJ

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP Sas

**OBNOVE
MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA
BAZENI**

Nabrežina Kamnolom, 23/H 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

mesnica
Cufar
macelleria

Via/Uf. Igo Gruden 35 - BASOVIZZA/BAZOVICA - TS - Tel. 040.226786

**BARVE
FURLAN & MILIČ**

BARME - STENSKE TAPETE - TOPLI PODI - SONČNE ZAVESE - KOMARNIKI
Općine - Dunajska cesta 56A - Tel. 040.212168

RESTAVRACIJA

La Marinella
di Andrea Zerjal & C.

Miramarski drevored, 323 - Trst
tel. 040 410986
fax 040 224334
e-mail: ristorantelamarinella@tin.it
www.ristorante-lamarinella.it

RIBJE SPECIALITETE
ZAPRTO OB NEDELJAH ZVEČER IN OB PONEDELJKIH

MARINIGH
confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ŽIVEL 1. MAJ!

Stojan Gruden & Figli snc, Nabrežina Kamnolomi 44/e, Občna cona Nabrežina
www.pitturazioni-gruden.com

tel. 347 9900488, fax 040200252

Gruden
PLESKARSTVO
FASADNI IZOLACIJSKI SISTEMI
STENSKI NANOS "STUCCO VENEZIANO"
DEKORACIJE
SISTEMI Z MAVČNIMI PLOŠČAMI
ZA PREDELNE STENE IN SPUŠCENE STROPE

**PREHRAMBENI
DISKONT
MIMA
Snc**

**VESELE PRVOMAJSKIE PRAZNIKE!
FERNETIČI 24 REPENTABOR
TEL. 040.2176832**

OŠTERIA BORIS

ob ponedeljkih zaprto
Mavhinje 1 Tel. 040.299449

BIZJAK BORIS

Nabrežina Kamnolomi 63/A

- Izkopi - rušenje - kanalizacija
- gradbena, gozdna in cestna dela

Tr. 040.200103 - Fax.040.2024145 - Mob.335.6939992
impresabizjak@spin.it

Hostaria ai pini

Tipične deželne in kraške jedi

Meso – Ribe – Divjačina
Dvorana za svečane priložnosti - Vrt
Prostor za nekadilce

Božje polje, 14 - 34010 Zgonik (TS)
Tel.: 040 225324 – fax: 040 225358

FOTOVOLTAICNI in TERMIČNI sistemi

BORDON ELEKTRIČNE INSTALACIJE

**VESELE
PRVOMAJSKIE
PRAZNIKE**

SKERK PAOLO

BAR - SLADOLEDI

Marco
PEKARNA - SLAŠČIČARNA
Torte po naročilu

Bazovica - Uf. Igo Gruden, 64 -Tel. 040.226147

BAR Sladoledarna

icecafe

Ulica Gruden 39/1
Bazovica (TS)

Center Hotel

ul. Igo Gruden 43 | 34149 Bazovica | Tel. +39 040 9221334 | info@centerhotel.it | www.centerhotel.it

**Dependance
Center Hotel**

**Dependance
Lipa**

nedeljske teme

35 LET OD PROCESA ZARADI GROZODEJSTEV PRI SV. SOBOTI

Pomen Rižarne v času, ko v Evropi zopet veje veter mržnje in nacionalizma

VOJmir TAVČAR

Sodni senat je na osnovi 483., 488. in 489. člena zakona o kazenskem postopku in 36. in 37. člena kazenskega zakonika spoznal Josepha Oberhauserja za krivega kaznivih dejanj, katerih ga je bremenila obtožnica in ga v imenu italijanskega naroda obsodil na dosmrtno zaporno kazen, na tri leta dnevne osamitve in na plačilo sodnik stroškov.«

V mrki dvorani tržaškega porotnega sodišča, ki so jo močno osvetlili žarometi televizijskih ekip, je predsednik sodnega senata Domenico Maltese z jasnim in svečanim glasom prebral teh nekaj vrstic, s katerimi je bil poveljnik nacističnega uničevalnega taborišča v Rižarni pri Sv. Soboti obsojen na dosmrtni zapor. Obsodba je bila za Trst zgodovinskega pomena, saj je več kot 30 let po koncu II. svetovne vojne tržaško porotno sodišče izreklo svojo obsodo zaradi grozodejstev v edinim nacističnem taborišču smrti, ki je delovalo na okupiranem italijanskem ozemlju. Obsodba je bila prebrana ob 19.30 29. aprila 1976 v isti sodni dvorani, kjer je leta 1941 posebno fašistično sodišče ob sodilo na smrt in na dolga leta zapora Pinka Tomažiča in njegove somišljence, ker so se uprili fašističnemu režimu.

Klopi obtožencev so bile prazne, ker nemške oblasti osumljenih niso izročile italijanski pravici ali ker so mnogi medtem že umrli, za prisotne pa je bilo branje obsodbe kljub temu pomemben trenutek, saj je več kot trideset let po koncu vojne sodni senat izreklo svojo obsodbo

in pravici je bilo končno zadoščeno. Res je, da so bili takrat obsojeni samo predstavniki nemške morilске grupacije Einsatzkommando Reinhard, toda razprava je jasno pokazala tudi na odgovornosti kolaboracionistov. Mnogi so upali, da bo dodatna preiskava o kolaboracionistih, ki jo je vodilo državno tožilstvo, prispevala k temu, da se bo Trst soocil tudi s temi aspekti svoje preteklosti.

To upanje se je razblinilo v nekaj dneh. Utemeljitev obsodbe, ki jo je sestavil predsednik sodnega senata Maltese, je jasno pokazala na meje tiste odločitve, strog pravni formalizem pisca pa tudi ni uspel prikriti političnega naboja utemeljitve. Zgodovinar Enzo Collotti je ocenil, da so si po omenjeni utemeljitvi med vojno v Trstu vsi okrvavili roke, tako Nemci kot predstavniki jugoslovenske osvobodilne vojske, edina izjema so bili Italijani. »Fašisti in kolaboracionaste je bilo treba razrešiti vsake odgovornosti, poudariti je bilo treba, da imajo mirno vest, ker je med tržaškim meščanstvom še vedno krepko opazen kompleks meje, tista vloga branika in tisto blokovsko vzdušje, ki je na Tržaškem celo prehitelo obdobje hladne vojne,« je menil Collotti. Po njegovem mnenju je bila utemeljitev razsodbe samo »polovična pravica«. To po njegovem mnenju kljub vsemu ni bil nek majhen napredok, kajti »polovična pravica ni boljša od primerov, ko pravici ni zadoščeno, ampak je samo dokaz, da ta družba ni sposobna, da bi se sama regenerirala, da so nevarne nejasnosti stalno

prisotne in da ljudje, ki vodijo institucije, nimajo dejansko nobenega civilnega poguma«. Upravičenost Collottijevega kritičnega pristopa je pozneje potrdilo tudi dejstvo, da je druga preiskava o Rižarni, ki naj bi razkrila odgovornosti kolaboracionistov, občitala v predalu. Potem ko se je sodnik Sergio Serbo, ki je vodil prvo preiskavo, upokojil, se med tržaškimi sodniki nihče ni hotel več ukvarjati z Rižarno, po procesu so vsi menili, da gre za problem, ki ga ne kaže več obravnavati.

Po kapitulaciji Italije je Hitler z odredbo 10. septembra 1943 o ureditvi zasedenih italijanskih območij odredil ustavitev Operacijske cone Jadransko Primorje (Operationszone Adriatisches Kuestenland - OZAK), ki je obsegala pokrajine Videm, Gorica, Trst, Pulj, Reka in ljubljansko pokrajino, ki jo je fašistična vladava ustanovila po invaziji Jugoslavije leta 1941. S to uredbo sta bili Furlanija in Julijska krajina ločeni od Italije in po Hitlerjevem načrtu naj bi postali del nemškega Rajha v okviru nove evropske ureditve, ki jo je takrat načrtoval. Nemška oblast je po zasedbi Jadranskega Primorja prebivalstvu nakazala možnost neke mračne nacistične »mitteleurope«, v kateri bi odpavili vsa kršno možnost nesoglasja, jo očistili vseh ostankov židovstva in partizanskih »banditov«, ki so postajali za okupatorja vse večja nevarnost. Proti njim je fašistična oblast skupaj s kolaboracionisti nastopila z metodo »totalne vojne« z represalijami in uničevanjem, ki so jih nacisti že preiskusili v vzhodnoevropskih državah. Ri-

žarna pri Sv. Soboti je bila eno od najbolj zločinskih represivnih orodij v tem boju, vendar ni šlo za izjemno orodje v primeru režima, katerega ideologija in praksa sta vključevali fizično uničenje nasprotnika in tudi večjih narodnih skupin, ki so jih nacisti imeli za »niže rase«. Za vrhovnega komisarja OZAK je bil imenovan koroški Gauleiter Friedrich Rainer, za poveljnika policijskih in esesovskih enot pa njegov prijatelj Odilo Globocnik, ki se je rodil v Trstu leta 1904 staršem slovenskega porekla, kot nastac pa je skupaj s Rainerjem zrasel na Koroškem. Globocnik je bil premesčen v Trst, potem ko je bila jeseni leta 1943 na Poljskem dejansko končana akcija načrtne ugonobitve nasprotnikov v tamkajšnjih taboriščih smrti.

Upravo Rižarne, velikega kompleksa, kjer je v začetku 20. stoletja delovala tovarna za luščenje riža, je prevzela skupina Einsatzkommando Reinhard (EKR). Šlo je za morilsko skupino, ki se je pod Globocnikovim vodstvom kalila v taboriščih na Poljskem, kjer je likvidirala okoli dva milijona Judov in poljskih domoljubov. Po prihodu v Trst so predstavniki EKR Rižarno sprmenili v vojašnico, skladišče in lager, ki je bil opremljen s krematorijsko pečjo. To naj bi pričgali že ob koncu leta 1943, delovala pa je vseskozi do spomladni 1945. V noči od 29. na 30. april 1945 so jo nacisti tukaj pred umikom razstrelili, da bi zabrisali glavni dokaz svojih tržaških grozodejstev.

Po previdnih izračunih je v dobrem poldržem letu »obratovanja« krematorijska peč pogolnila okoli 5000 življenj, na tisoče pa je bilo tudi nesrečnežev, za katere je bila Rižarna vmesna postaja med transportom v taborišča smrti v Avstrijo in Nemčijo. Kriminalno uspešnost je nemškim okupatorjem omogočila skupino kolaboracionistov, v veliko pomoč je bil Posebni inšpektorat za Julijsko krajino, ki ga je vodil inšpektor Giuseppe Gueli in katerega udarne pest je bil tragično znani Gaetano Collotti, svoje sta prispevala tudi prefet Bruno Coceani, ki so ga na ta položaj imenovali nacisti, in takratni »podesta« Cesare Pagnini. Nacistični stroj je deloval tudi zaradi prispevka več desetin kolaboracionističnih uradnikov, ovaduhov itd.

Krajevni voditelji NOB in voditelji italijanskega odporništva so skušali že med vojno ugotoviti, kaj se dogaja v Rižarni, vendar je nacistom uspelo, da je bilo dogajanje ovito v dokaj neprозoren zastor zaupnosti, takoj po koncu vojne pa so med begom skušali uničiti glavne dokaze o tem, da je bila Rižarna taborišče smrti. Po vojni pa so k uničenju dokazov veliko prispevali tudi predstavniki zavezniške vojaške uprave, za katere so nekdanji sovražniki postali pomembni zavezniški v boju proti komunizmu.

Za časa ZVU posebna porotna sodišča, katerih naloga je bila kaznovati fašiste in kolaboracioniste, na Tržaškem niso pokazala velike vneme v opravljanju svoje dolžnosti. Po podatkih Inštituta za zgodovino odporništva so v 258 procesih proti ljudem, ki so bili obtoženi kolaboracionizmu, javni tožilci zahtevali skupno 1785 let zapornih kazni, sodišče pa je odredilo skupno 1.142 let zapora. V 44 primerih so v prvi stopnji sodniki odredili 508 let zapora, ki so jih prizivni sodniki v drugi stopnji znižali na 234. Dve sodbi na dosmrtno ječo sta bili spremeni v obsodbi na 25 let zapora, edina obsodba na smrt pa spremenjena v 30 let zaporne kazni.

Tudi po londonskem sporazumu, ki je upravo nekdajanje cone A STO prevzela Italija, sodstvo ni namenilo velike pozornosti Rižarni, čeprav novic o tem, kaj se je med vojno dogajalo v nekdajni tovarni za luščenje riža, ni manjkalo. Šele leta 1967, potem ko je na zahtevo sodišča iz Frankfurta raziskal delovanje EKR v OZAK, je tržaški preiskovalni sodnik Sergio Serbo imel dovolj dokaznega gradiva, da je začel tudi avtonomno preiskavo. V svojem delu je najprej naletel na oviro vojaškega vodstva, ki je ocenil, da je edino pristojno za preiskavo, češ da so bili zločini v Rižarni vojni zločini. Kasacijsko sodišče je na vlogo sodnika Serba zahtevalo vojaških

sodnikov zavrnilo, dr. Serbo je lahko nadaljeval z delom in 22. februarja 1975 je na zahtevo državnega tožilca odredil proces proti skupini preživelih predstnikov EKR, ki so jih bremenile obtožbe številnih umorov z obremenilno okoliščino okrutnosti. Ta zločin po italijanskem zakonu ne zastara, sodnik Serbo pa je omejil število žrtev na tiste, označil jih je kot »nedolžne«, ki niso sodile med predstavniki odporniškega gibanja, ker se je bal, da bi v nasprotju s primerom, ko bi obtožence obremenili tudi z obtožbo uboja odpornikov, prevladala teza vojaškega sodišča o vojnih zločinjih.

Sodnik je bil pri njegovem delu v veliko pomoč novinar Primorskega dnevnika Albin Bubnič, ki je bil tudi sam deportiran in ki je po vojni dober del svojega poklicnega dela namenil razkrivanju krvnih zločinov.

Proces, ki so mu v Trstu mnogi nasprotovali, se je začel 17. februarja 1976. Že pred začetkom sojenja je pred vhodom v sodno dvorano na dvorišču tržaške sodne palače čakalo veliko ljudi. Šlo je za predstavnike najbolj odprtrega dela mesta, ki je hotelo biti priča pomembnega dogodka, starejši, da ne bi pozabili, mlajši, da bi vedeli in da bi iz neposrednega pričanja žrtev spoznali neko stran zgodovine, ki je takrat v šoli sploh niso obravnavali. Ob kopici prisotnih pa so bile prav tako pomembne odstotnosti tistih predstavnikov Trsta, ki so se ves povojni čas zavzemali za to, da bi šli medvojni dogodki čimprej v pozabovo. Te odsotnosti so bile tako »kričeče«, da so presenetile tudi poročevalce italijanskih vsevravnih časopisov. Prav ti novinarji so ob pomoči velikega poznavalca Rižarne, Albina Bubniča, zagotovili procesu precejšnjo odmevnost. Brez njihovega prispevka bi bilo sojenje v kratkem času povabljenemu.

Proces se je končal po 31 obravnavah 29. aprila 1976 z obsodbo poveljnika Rižarne Oberhauserja na dosmrtno ječo. Obsodbo je 30. aprila potrdilo tržaško priverno porotno sodišče, sodnemu senatu pa je predsedoval sodnik Egone Corsi. Kljub obem obsodbam pa je Oberhauser mirno živel v »Münchnu, kjer je do smrti v svoji pivnici nemoteno prodajal pivo.

Utemeljitev obsodbe, kot je bilo že v začetku rečeno, je bila omejevalna in v svojem pravnem formalizmu tudi izrazito politična, v bistvu se ni hotela izreci v vlogi kolaboracionizma, češ da to vprašanje ni sodilo v okvir tistega sojenja. Po svoje je bila odraz tistega Trsta, ki se ni hotel soočiti z lastno preteklostjo. Od tistih dni v sredini sedemdesetih let so se razmere v mestu nekoliko spremene, nekateri zgodovinarji so se lotili bolj odprtne analize medvojnega dogajanja in odnosov med tukaj živečimi narodnostmi, odnos do polpretekle zgodovine pa je še vedno vprašljiv, še vedno je zlasti med italijanskimi somičani zaznavna težnja, da krivdo za vse, kar se je zgodilo, naprtijo drugim, še posebej pa »Slavom«. K temu so žal prispevale tudi nekatere levosredinske sile, ki so se predvsem zaradi slabo razumljenih kontingentnih političnih interesov tudi same postopile nacionalističnim prijmom. Nekoliko je v zadnjih letih ta zid s svojim ugledom in z odmevnostjo svojih del prebil pi-satel Boris Pahor.

Rižarna pa je kljub temu v zavesti mnogih še vedno predvsem odraz sošah, poboja Judov, dejstvo, da je bila predvsem orožje v boju proti partizanству in političnim nasprotnikom, ostaja v ozadju in zato tudi tujek. In vendar bi se prav v sedanjem času, ko je v mnogih evropskih državah vključno z Italijo znova zavel dokaj močan in nevaren veter šovinizma, rasne nestrpnosti in sovražnega odnosa do priseljencev, veljalo zamisliti o nekdanji tovarni za luščenje riža, ki je ocenil, da je edino pristojno za preiskavo, češ da so bili zločini v Rižarni vojni zločini. Kasacijsko sodišče je na vlogo sodnika Serba zahtevalo vojaški

Mračna stavba Rižarne, ob vstopu v katero te tudi danes še vedno obide srh, je v teh razmerah lahko pomemben protistrup. Seveda, če se ga želimo poslužiti.

A horizontal banner. On the left side, there is a close-up photograph of several vibrant red carnations. To the right of the flowers, the word "ŽIVETI" is written in large, bold, red, blocky letters. The background of the banner is filled with numerous stylized, raised fists in various colors including white, blue, orange, and red, creating a sense of unity and protest.

HYDROTECHNIK

Vanja Devetak

IZDELAVA, POPRAVILA
IN VZDRŽEVANJE OGREVALNIH,
PLINSKIH IN VODOVODNIH NAPRAV

Alternativni in
obnovljivi
energetski viri

Nabava, inštalacija in vzdrževanje
peči na biomaso (drva, pellet...)
znamke **ETA**

ŠEPMOLAJ 1/D6, TS
TEL. 040-200312
MOB. 347-6282079

Bar Makadam

LUKSA

- BAR
- SLADOLEDI
- POSLOVALNICA

*TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO
BETTER*

BETTER
PERFORMANCE POKER

ténnični pregled

**Pooblaščena
Ford delavnica**

Općine - Bazoviška ul.
Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA snc

TIPIČNE DOMAČE JEDI DIVJAČINA

peč na drva

OPĆINE
Proseška ulica 35
Tel. 040.211629
ob torkih zaprto

bio trgovina
NATURALIA

**z jestvinami,
sadjem in
zelenjavo**

**Križ 340,
na pokrajinski cesti,
tel. 040 220409**

The advertisement features a black header with white and yellow text. The word 'TEENO' is in large yellow letters with a white outline and a drop shadow. To its right, the word 'NOLEGGI' is also in yellow with a white outline. Below the main title, the text 'NA RAZPOLAGO 20 PLOŠČADI' is displayed, with '20' in a larger, stylized yellow font. The background of the header is black. Below the header is a photograph showing several aerial work platforms (scissor lifts) with red and white safety markings, arranged in a cluster against a clear blue sky. The platforms are angled upwards towards the top left of the frame. At the bottom of the image, there is a black bar containing white text: 'IZPOSUJAMO DVIŽNE PLOŠČADI: KAMIONSKE KOŠARE, SAMOHODNE KOŠARE IN PAJKE'. Below this, contact information is listed: 'Tel. in Fax. 040 8321268', 'Mob. 335 6576587', 'Krmenka, 543', and 'Dolina - TRST'. At the very bottom, the text 'DO 47 METROV VIŠINE' is written in white, with '47' in a large, stylized yellow font.

The image contains two separate advertisements. The top part is for 'GOSTILNA PRI VODNJAKU AL POZZO' featuring a photo of a white building with a red roof surrounded by greenery, and text about wedding receptions. The bottom part is for 'BAR SPORTIVO di Laura e Sergio' featuring a cartoon blue mouse character, and text about sandwiches and a large hall.

TAC s.a.s.
GRUDEN MATEJ & C.

**GRADBENI
MATERIAL**

- Drva za kurjavo
- Pelet
- Gips plošče
- Najem orodja

SESLJAN 24/I
TEL. 040.299259

Adria Energy

AVTOPRALNICA BAR-BIFE GORIVO

ADRIAENERGY - OMV ZRAVEN OBRTNE CONE "ZGONIK" Tel. 040-225007

POTOVALNI URAD
AURORA VIAGGI *Zaupajte izkušenosti!*

Hotel ★★
Restavracija

Domjo 47 Tel. 040.820229 - www.hotelsonia.com - info@hotelsonia.com

Sonia srl

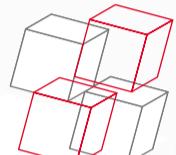

Terčon
ŽELEZNINA
VRTNARSTVO
SESLJAN, Tel. 040 299220

Fotostudio BP 08
Prosek 212 - Trst
328 9430124

Boris Prinčič
fotograf

- ŽELEZNINA
- BARVE
- GOSPODINJSKE POTREBŠĆINE
- ORODJE

N.S.D. S.r.l.

Razne vrste zasteklitev (aluminij, PVC, les, ...)

Protivlomna vrata

Strešna okna

Z našimi nasveti
ti bomo pomagali
pri izbiri najboljše rešitve

Vrata (dvižna, krilna in sekcijska)
... in veliko drugega.

Brezplačen predračun

Obišči naš nov sedež v Miljah - Strada delle Saline, 30 - tel. 0402456150

- PRAZNENJE GREZNIC IN ČISTILNIH NAPRAV
- ČIŠČENJE ODTOČNIH KANALOV Z VODNIM PRITISKOM
- PREGLEDI S TV KAMERO IN ZIDARSKA DELA

V OBRTNI CONI ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C

TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124
e-mail: info@danev.it

Guštin
SERVICE PARTNER

GOSPODARSKA VOZILA

SERVISIRANJE IN AVTOKAROSERIJA
OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a

040 225343 - email: assistenza@gustin.volkswagengroup.it

KAVARNA GRUDEN
...VAM ŽELI VESEL
PRAZNIK DELA!
KAVARNA
GRUDEN
Nabrežina 89

Certificirani
po standardih
ISO in člani
konzorcija
KARST

EDIL CARSO
www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

**GRADBENO PODJETJE IN
OBNOVA ZGRADB**

Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

SUŠHMEL

**REGISTRATORI DI CASSA
PRODAJA IN SERVIS
PAROVEL S. & SAIN A. SAS**

**UI. S. Francesco 11 - TRST
Tel. 040.370802**

MESNICA DA FUFO
SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR
PROSEK - UL. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

**BAR - BUFFET - PIZZERIA
»RINO«**
ob nedeljah zaprto
KOSILA - VEČERJE
PIZZE OPOLDNE
IN ZVEČER
OPČINE
Dunajska c. 11/A
Tel. 040 213821

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peći

GOSTILNA GUSTIN

**Alternativne energije
Fotovoltaični sistemi
Sončni kolektorji in toplotne črpalki**

IDEALE
termo idraulica
Geom. GIANCARLO FORAUS

OBRTNA CONA DOLINA 547/1 (TS)

info@termoideale.it www.termoideale.it

VISOKA TEHNOLOGIJA ZA DOLGOROČNI PRIHRANEK

Brezplačna Številka
800 913 420

Na pragu naše polnoletnosti videvam Slovenijo kot piskrček, ki hitro prekipi in pokaže vse svoje slabosti. Sinovi in vnuki nekdanjih partijcev (komunistov med njimi je bilo zelo malo!), raztreseni po vseh strankah, se borijo samo za oblast. Z nizkimi udarci ter sovražnimi govorji zastupljajo ozračje in odvračajo modre, sposobne in mlade, da bi se vključevali v prizadevanja za uveljavitev pravne in socialne države.

OB SEDEMDESETLETNICI OF

Zavezanzost ideji Osvobodilne fronte moj življenjski kažipot

GORAZD VESEL

Vojna je», je bruhnilo iz mene. Mamica z otrokom v naročju, ki je stala poleg mene, me je nekam čudno pogledala in si najbrž mislila, da se mi meša. Tudi sam sem se prestrašil pravkar izrečene besede. Na trenutke se mi je celo zazdelo, kot da teh besed nisem izrekel jaz, ampak nekdo drugi. Pa ni bilo nikogar drugega na cesti razen mene in mamice z otrokom v naročju. Stali smo pred tovornjakom, počez ustavljenim na cesti v bližini Jesenic, in nismo mogli naprej. Kolona avtomobilov pred kamionom se je daljšala in daljšala. Čez čas se je pripeljal miličnik, stopil k tovornjaku, zagordnjal: »Niti ključa niso puštili« in odšel.

V tem trenutku popolne zbranosti, kakršen se ne zgodi prav vsak dan, in ko slutnja postane resničnost, mi je postalo jasno, da gre sedaj zares.

Prvi znak, ki je tisti dan potrjeval mojo slutnjo, je bil civilist, ki je na mejnemu prehodu v Ratečah ležal pri policijski kabini z brzostrelko naperjeno - ne proti Italiji - ampak proti takrat še jugoslovanskemu ozemlju. Na poti, ki iz Rateč vodi na planino, niti sto metrov od bloka, je bila postrojena četa Jugoslovanske armade v bojni opremi. Nobenega streljanja ni bilo, le drug drugega so nadzorovali.

Barikado pri Jesenicah smo obšli po stranskih poteh, mimo Gorij in

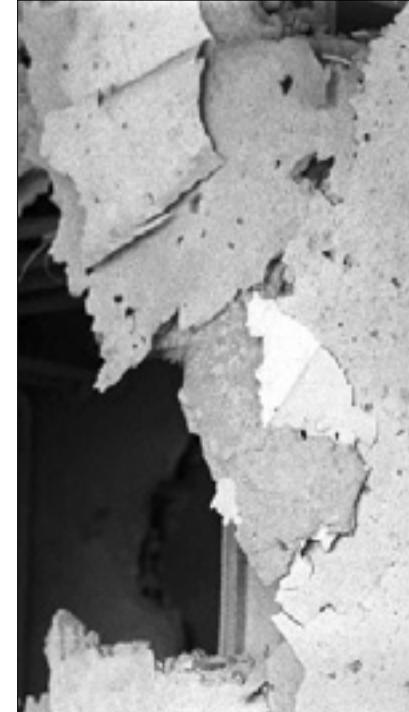
Bleda. Namenjen sem bil v Ljubljano na razglasitev samostojnosti. Tega dogodka nisem hotel zamuditi. Poskušal bom odgovoriti, zakaj.

Italijansko okupacijo Ljubljane sem dočakal kot študent. Ravnatelj učiteljišča Prijatelj, kolaboracionist Italijanov, je ves razred izključil iz šole, ker italijanskega profesorja nismo hoteli pozdraviti po fašistično.

Naslednje leto, s prihodom Nemcov in nastankom kolaboracionističnega domobranstva, je isti ravnatelj izključil štiri dijake, tudi mene, ker so sumili, da pripadamo osvobodilnemu gibanju. Osebno sem po šoli raztrošil rdeče papirčke, ki so bili simbol Osvobodilne fronte. Taisti ravnatelj nas je poslal gledat mimohod domobranec, ki so se v spremstvu čete SS vračali s Plečnikovega stadiona, kjer so prisegli zvestobo Hitlerju. Za našo izključitev se je najbolj zavzemal profesor verouka Slapar, ki je bil zgrizen domobranec. V Dravski banovini, kot so v prvi Jugoslaviji imenovali Slovenijo, je poleg velikosrbske takrat vladala tudi klerikalna diktatura, ki je bila med vojno še posebej agresivna, do take mere, da smo moralni v ponedeljek profesorju verouka pristopili, da smo bili pri nedeljski maši. Skupno s škofov Rožmanom je slovenski kler sledil navodilom iz takratnih italijanskih aristokratskih krogov izvoljenega papeža Pacellija, Pija XII. Za časa svojega bitanja v nacistični Nemčiji je Pacelli

kot vatikanski nuncij prišel do (zgrešenega!) spoznanja, da lahko samo Hitler premaga sovjetski »brezbožni boljševizem«. Prizadevanja Cerkve, da bi papeža oprala tega madeža, niso uspešna. Pogosto mu očitajo, da ni storil, kar bi moral. Ne verjamem, da bo kdajkoli Cerkev še imela papeža, ki si bo nadel ime Pij XIII.

Zanimiva je tudi druga izkušnja, zaradi katere sem hotel biti na raz-

glasitvi samostojnosti. Za časa italijanske okupacije Ljubljane sem se nega dne s tramvajem pripeljal pred glavno pošto. Ko sem izstopil, mi je italijanski oficir s klofuto zbil kučmo z glave. Bila je huda zima in oče mi jo je naredil iz zajče kože. Podobna je bila tisti, ki jo je Tito imel na fotografiji, katero sem od našega gibanja dobil kot priznanje za napisno akcijo gesel OF NOB na zidu pokopališča pri Žalah. Na tistem kraju, kjer je udaril italijanski oficir, sem na dan razglasitve samostojne Slovenije kupil majico z napisom »Slovenia Independent«. To zadovoljstvo sem si hotel privoščiti.

To kar sem doslej napisal, se je dogajalo v mojih najstninskih letih. Po vojni se je napletlo še marsikaj drugega, kar je po moji sodbi vredno opisa. Po osvoboditvi so nam rekli: Primorci pojrite domov! Spomladi leta 1946 sem se vrnil v Lonjer, moj rojstni kraj. Takrat je naše gibanje v Trstu še imelo nekaj oblasti. Že naslednji dan me je poslalo v Krajno vas na Krasu, ki je spadala v cono A Zvezniške vojaške uprave. Vaščani iz Skopoga, sosednje vasi, kjer je bila šola, niso bili zadovoljni z belogradistično učiteljico. V Krajni vasi so odprli šolo in zahtevali »našega« učitelja. Čez nekaj tednov so me v tej šoli aretirali »čerini«, pripadniki zavezniške policije, in me za nekaj tednov zaprli v Coroneo. Ko so me izpustili, sem kot rezident dobil osebno izkaznico na ime Emilio Vessel. To nisem jaz, sem si rekel, in odšel k odvetniku Franetu Tončiču, ki mi je na podlagi krstnega lista katinarske župnije in slovenskih spričeval povrnil moje ime. Tako sem že ob samem rojstvu doživel krivico zaradi svoje narodne pripadnosti.

V tej zgodbi je zanimivo to, da na občini v Trstu niso hoteli sprejeti imena zapisanega na krstnem listu katinarske župnije, ki jim ga je ob mojem rojstvu prinesel oče, in so same uradno izbrali ime, podobno imenu mojega očeta. To so storili zato, ker so že bili v veljavi fašistični rastični zakoni. Lahko pa so se uradniki svojevoljno odločali, saj je bil Trst šovinističen in protislonski veliko pred fašizmom, toliko je res, da so moji teti Tončki Čokovi z dekretom že leta 1922 prepovedali poučevanje v vsej Italiji.

Če je kakšna ideja v meni zapustila sled, je bila to zagotovo ideja Osvobodilne fronte. Bila je vojna in smo vsi hitreje dozorevali. Samoumevno sem se kot sokol in še zlasti kot Primorec pridružil osvobodilnemu gibanju in sprejel njegov program boja proti okupatorjem za združitev in napredok slovenskega naroda. Postal je vodilo mojega življenja. Tudi danes prisegam nanj. Ko sem konec 60-tih let prevzel odgovornosti v Slovenski kulturno gospodarski zvezi, sem za Primorski dnevnik napisal in brez problemov objavil uvodnik, posvečen tej naši organizaciji. Tista leta ne v domovini in ne pri nas ni bilo ne duha ne sluga o Osvobodilni fronti.

Zavezanzost ideji Osvobodilne fronte je bil moj življenjski kažipot. Ko sem se v začetku druge polovice 80-tih let mudil v Srbiji, so mi nekateri dogodki sporočali, da se Jugoslaviji, za kakršno smo se borili, bliža konec. V restavraciji na Terazijah v Beo-

gradu sem poslušal grde šale, ki so jih zbijali na račun pokojnega predsednika Tita in njegove politike. Na poti iz Beograda proti Kopaoniku, kjer je bilo svetovno prvenstvo časniki je smučarjev, smo se ustavljali samo v pravoslavnih samostanih. Na samem Kopaoniku sem za dobro uvrstitev na tekmi prejel izredno razkošno opremljeno knjigo o samostanu Kilandar v Grčiji, zibelki srbskega jezika in pravoslavlja. Ko sem k temu pristavil še ukinitve samostojnosti Kosova in Vojvodine in poskus nadvlade srbske kulture nad kulturami vseh narodov in narodnosti v takratni skupni državi, se je zame Jugoslavija začela spremenjati v Srbslavijo.

To prepričanje sem na nekem srečanju »aprés-ski« v živahni diskusiji izrazil z besedami »Jugoslovanska armada je v Sloveniji okupacijska armada«. Nisem ravnal modro. Preden sem izrekel te besede, bi moral podudariti, da brez Jugoslovanske armade ne bi bilo priključitve Primorske k takratni Jugoslaviji, sedanji Sloveniji, kar je daleč najvažnejša pridobitev osvobodilnega boja. Ko bi to povedal, potem bi morda lahko brez posledic rekel tudi to, kar sem si mislil glede Jugoslavije, kakršna je nastajala. Moral bi pohvaliti in potem reči - toda ... Pa nisem. Rekel sem samo »toda«. V svojem majhnem svetu sem bil petelin, ki je prezgodaj zapel. Ne brez posledic.

Potem so nekatere večnarodno-stne evropske države začele pokati po šivilih, na najbolj mogoč krut način tudi Jugoslavijo, in slovenski narod je na referendumu sklenil, da gre po svoje. Takratne strukture samoupravne slovenske republike, ki so še delovale, so bile kos novim razmeram. Preprečile so Miloševiču, da bi Srbi zborovali v Ljubljani. Odstranile so resno nevarnost za uredničtev enotno izražene volje naroda, da hoče svojo državo. Bdele so tudi nad sosedji, da se kdo izmed njih ne bi okoril v trenutku, ko se je mlada država ukvarjala s svojimi notranjimi problemi. Na D'Annunzijeve legionarje ne gre pozabiti. V časih, ko si toliko ljudi natika medalje zaradi zaslug v 10-dnevni (!) osamosvojitveni vojni, je bilo bolj kot na mestu, da je predsednik države Danilo Türk odlikoval takratnega notranjega ministra Tomáža Ertla, ki je bil s sodelavci odgovoren za izpeljavo najpomembnejše faze v nastajanju nove države, Republike Slovenije.

Kaj naj kot zunanjji opazovalec, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja v domovini, rečem ob njeni 20-letnici? Z zmago v žepu na strani zavezniških sil in že med vojno zgrajeno trdno oblastjo od spodaj navzgor, nam po koncu vojne ni bilo potrebno posneti jakobincev in kriminalcev drugih takrat propadajočih totalitarizmov. Kajti naše brigade, imenovane po kulturnih možeh, so v svoje osvobodilne težnje vgradile visoko stopnjo etike in humanosti, kar je predstavljalo neizmerno bogastvo za narod, ki se je končno s krči izvil iz tisočletnega podložništva. Te misli me obhajajo tudi danes, ob pisanih teh vrsticah na predvečer 27. aprila, dneva ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Na pragu naše polnoletnosti videvam Slovenijo kot piskrček, ki hitro prekipi in pokaže vse svoje slabosti. Sinovi in vnuki nekdanjih partijcev (komunistov med njimi je bilo zelo malo!), raztreseni po vseh strankah, se borijo samo za oblast. Z nizkimi udarci ter sovražnimi govorji zastupljajo ozračje in odvračajo modre, sposobne in mlade, da bi se vključevali v prizadevanja za uveljavitev pravne in socialne države. Osamosvojitev je naplavila ljudi, ki so z orozarskimi zadevami in posledično drugimi kriminalnimi dejanji oskrnili duha osamosvojitev in očibili temelje mlade demokracije. Če se to stanje ne bo prevrnilo, lahko zli duh iztirjenih osamosvojiteljev in na verskih dogmah temelječa najbogatejša in najmočnejša civilna družba pripelje Slovenijo v še globljo krizo od sedanjega. Samo politika, ki je še ni videti na obzorju, jima lahko pristriže peruti, da bi z metodami, ki sta jih že uporabili, poskušala vzpostaviti mehkejše ali trše oblike avtoritarne države.

Gorazd Vesel

ŽIVELI I. MAJ

THERMOTRADE ALBERT SOŠOL

Vodovodne in plinske inštalacije - Montaža radiatorskega in talnega ogrevanja; Klima naprave in toplotne črpalki - Namestitev kotlov na plin, kuhinjno olje in drva-biomasa-peleti - Vakuumski in ploščati sončni kolektorji Servis in tehnično svetovanje.

... od vsega, najbolj primerno....

BIASI Savio

TRAVNIK 21, 34170 Gorica - email: thermo@inwind.it - tel/fax 0481/534607

grafica goriziana

tipografija

tiskarna

printing house

buchdruckerei

34170 Gorica • Ul. Gregorčič, 18
tel. +39 0481 22116 • fax +39 0481 22079
e-mail: info@graficagoriziana.com

Potovalna agencija

GOTOOUR
www.gotourviaggi.it

Potovanja - letalske karte
izleti - posebne ponudbe

ul. Sauro 12 - GORICA

tel. 0481.531213, faks 0481.531180

e-mail: gotour@gotourviaggi.it

imsa

GLASS GLOBAL SYSTEM

www.imsa.it

**PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA**
MARIO MUCCI & C. s.n.c.

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

JESTVINE PETER POVŠIČ
Tuttidi
MARKET

Ulica Trieste 261 - Gorica

AWS
GORICA
mail: aws.it@tin.it

VIVAIO
ORLANDO

Proizvodnja
in prodaja
rastlin in cvetja
za dom, balkone,
parke in vrtove

Gorica

Drž. cesta za Trst
nasproti mirenškemu letališču

GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ
DOMAČA KUHINJA

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

**ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
KOVAŠKI IZDELKI**

Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund

ŠTANDREŽ - GORICA, ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514, faks 0481/21987 - barbara@tabaj.191.it

Bar Kubik

Gorica

Korzo Verdi 53

bar

kavarna

aperitivi

prigrizki

hladne jedi

Agraria
N. & M. Zavadlav

Semena, sadike in sadno
drevje, orodje za vrt
in za zelene površine
krma za domačo žival

Gorica

ul. Trieste 18, Tel. 0481.520898

**AVTOČARSTVO
GAIOTTO B. & PODGORNICH D. & MARCO**

UL. TRIVIGIANO 15
ŠTANDREŽ

0481 / 21366

mark medical™
empowering healthcare.

www.mark-medical.com

GRUPPO
KB
1909
SOCIETA

Vesele prvomajske praznike

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ
Gorica, ulica Carducci 49, Tel. 0481.535657, www.suligoj.com

**PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES**
E. ČUK
CEPARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA
Trg Cavour 9, Tel. 0481 535019

avtodelavnica
avtoličarstvo
vulkanizerstvo

**BASTIANI
SERGIO**

DOBERDOB (GO)
Tel. 0481.78305

Posnetki iz prvega povojskega obdobja z izkažnicami mnogičnih organizacij in ljudskimi shodi; mladina, ki je tedaj sodelovala v fizičkulturnem gibanju, je ista, ki se je udeleževala mladinskih delovnih akcij

ARHIV A.R.

MATJAŽ STIBILJ - DIPLOMSKA NALOGA

Mladinske delovne brigade 1946-47 iz nekdanje Cone A

POVZETEK ZA PRIMORSKI DNEVNIK - ALDO RUPEL

leta 1946 se je mladinska organizacija v Julijski krajini odločila, da bo organizirala delovne enote za sodelovanje na večjih delovnih akcijah v Jugoslaviji. Enote iz cone A so odšle na tri akcije, in sicer na gradnjo 92 kilometrov dolge železnice od Brčkega do Banovićev v severni Bosni, na gradnjo 12 kilometrov dolgega odseka na cesti Ljubljana–Postojna in na gradnjo proge Šamac – Sarajevo.

Kontinuiteta med borbo in obnovno je bila najmočnejša izražena v tem prvem povojskem obdobju, ko je enačenje dveh pojmov mladince posledično izenačilo z borci osvobodilne vojne.

Naloge mladine Julijske krajine, ki je sodelovala v NOB, se niso razlikovale od nalog mladine drugod po Jugoslaviji. Mobilizacija vseh sposobnih za vojsko, nabiranje in prevoz hrane ter ostalega materiala za partizane so bile tudi tu glavne zadolžitve, ki jih je prevzela mladinska organizacija. Poleg neposredne pomoči vojski je mladina pomagala Narodno osvobodilnemu odboru pri obnovi gospodarstva in obdelavi zemlje. Za izvrševanje teh nalog so se že med vojno oblikovale mladinske delovne enote.

Eden redkih dokumentov, ki razkriva delovanje enot v Julijski krajini med vojno je zapisnik s pokrajinske konference 13. marca 1945. Na konferenci so sklenili, da je potrebno organizirati vso mladino v delovne skupine, katerih nalogu bo pomagati pri obdelavi polj vseh borcev in bork in pri obnovi in izgradnji bivališč za brezdomce. Pomoč enotam naj bi nudila mladina iz takrat še okupiranih krajev in mest. Manjše skupine dveh ali treh mladink naj bi delovale tudi na zasedenih ozemljih. O delovanju enot v tem obdobju je marca 1945 poročal časopis Mladina, kjer je zabeleženo, da so delovne čete Zahodno primorskega okrožja v prvih dveh mesecih leta 1945 opravile 6.044 delovnih ur.

Če pogledamo podatke o opismenjevanju na progri Brčko–Banovići, lahko ugotovimo, da so delovne enote prispevale k dvigui izobražbene ravni in niso bile zgolj nekakšna delovna taborišča. Samo v prvi izmeni je bilo organiziranih 37 opismenjevalnih tečajev, v katere so vključili vse nepismene mladince. Od 1.844 nepismenih jih je bilo opismenjenih 1.503. Na progi se poleg tega odvijalo razgibano kulturno življenje. Izdanil je bilo 1.158 stenskih časopisov, delovalo je 3.177 bralnih skupin, v brigadnih knjižnicah je bilo 80.694 knjig, imeli so 950 poljudno-strokovnih predavanj, 94 literarnih večerov, 516 debatnih ur, 276 ustnih časopisov, 463 najrazličnejših prireditev in prikazali so 133 filmov.

Po vojni se naloge prav tako niso razlikovale. Pobuda za sestavo delovnih brigad tudi v coni A za gradnjo infrastrukture v Jugoslaviji je prišla iz Slovenije. Med ostalimi to potruje pričevanje Silvana Bacicchi-ja. Mladinska organizacija v coni A ni izdala nikakršnih navodil v zvezi z mobilizacijo za mladinsko brigado Janka Premrla Vojka iz cone B, verjetno pa so v njej filmov.

Po vojni se naloge prav tako niso razlikovale. Pobuda za sestavo delovnih brigad tudi v coni A za gradnjo infrastrukture v Jugoslaviji je prišla iz Slovenije. Med ostalimi to potruje pričevanje Silvana Bacicchi-ja. Mladinska organizacija v coni A ni izdala nikakršnih navodil v zvezi z mobilizacijo za mladinsko brigado Janka Premrla Vojka iz cone B, verjetno pa so v njej filmov.

V tej razpredelnici je manjkal podatek za mesto Trst, ki bi naj dalo 65 ljudi. Na progo je brigada prispevala v nedeljo 7. julija. Ob prihodu na 19. razdelilnico v Kiseljak, je bila sestavljena iz petih čet in je štela 268 članov. Od tega je bilo 24 mladink. Skupno je bilo v brigadi ob prihodu na akcijo 52 Italijanov. Po socialnem sestavu, ki v dokumentih ni natančneje razdeljan, je bila brigada sestavljena večinoma iz delavcev, kmetov in študentov.

Štab brigade so sestavljali komandant Stane Baša, namestnica komandanta Sodonija Sancin, referenta za kulturno prosvetno delo sta bila dva, za kulturno prosvetno delo med Italijani Silvano Martellani, sanitetski referent Cicib Boris, fizkulturni Pečar Franc, za statistiko je skrbila Mikluž Nadja, za intendanco pa Hafner Angel. Brigada je imela svojo partizansko clico, ki je štela 30 članov.

Tržaška brigada

Medtem ko so bile priprave za brigado Pino Tomažič v sklepni fazi, so se pri Pokrajinskem komiteetu ZAMJK pripravljali, da pošljejo v Jugoslavijo še brigado na gradnjo ceste Ljubljana–Postojna.

Za brigado so izdelali načrt udeležbe po posameznih okrajih in udarno geslo, ki naj bi motiviralo mladino. Načrt in parola za agitacijo "Gradimo cesto Trst–Ljubljana za boljšo in vedno bolj tesno povzavo z zaledjem," so bili konec junija ob-

javljeni v časopisih. Pri propagandi za to akcijo je bil, bolj kot pri tisti za Mladinsko železniško progo, poudarjen njen gospodarski pomen za samo Julijsko krajino.

Klub neposredni gospodarski koriščeni je bilo zanimanje za udeležbo na tej akciji precej skromnejše. Kult mladinske proge, je privlačil mladince bolj kot akcije, ki so bile uvrščene nižje na nikjer objavljeni hierarhični lestvici udarništva. Poleg tega pa je bila pri odločitvi za odhod na bolj oddaljene akcije prisotna tudi radovednost in želja po spoznavanju oddaljenega in neznanega.

Tržaška brigada, ki je delala na Brezovici, se je tako dokončno formirala 24. julija, po prihodu treh čet iz cone A. Te so bile sestavljene iz študentov, delavcev in kmetov. Brigada je štela 260 brigadirjev in brigadirk razdeljenih v 5 čet. Tržaška brigada na gradnji cestnega odseka Podsmreka–Vrhnik je bila zelo uspešna, saj je 11. avgusta že drugič prejela prehodno desetdnevno zastavico.

Brigada Mario Blason

29. avgusta je v Primorskem dnevniku izšel proglaš Pokrajinskega odbora ZAMJK, ki je napovedoval odhod nove brigade na Mladinsko progo 3. septembra 1946. V proglašu so zapisali, da bo šla mladina Trsta, Tržiča, Gorice in Milj nadaljevalo del mladincov brigade Pino Tomažič. Tudi ta brigada je bila doživeta kot konkreten dokaz želje in volje ljudstva Julijske krajine, da se priključi Jugoslaviji. Dve čet (1. in 3.) sta bili italijanski; ena iz Trsta, druga pa iz Tržiča in Furlanije, ostale tri pa slovenske; ena iz Goriškega okrožja, ostale dve pa so sestavljali mladinci takoj iz Goriškega, kot Tržaškega okrožja. Za komandanta brigade je bil izbran Silvano Bacicchi, za statistiko je bila zadolžena Selič Marija, referent za fizičkoturizem Mario Tonzar, intendant Jožko Gec, brigadni zdravnik pa je bil doktor Mašera.

Prej določeno število brigadirjev iz Goriškega okrožja se je zaradi zanimanja povečalo na 125. V Trstu, kjer se je zbral drugi del brigade, je bilo pripravljenih 250 mladincov iz Trsta, Tržiča, Gorice, Milj, Sežane. Posamezne skupine so 3. septembra odšle iz Julijske krajine proti Postojni, tam se je po-

formiranjem brigada zadržala še dva dni in potem odšla proti Brčkemu. Na proggi je delala do začetka novembra. 10. novembra se je vrnila v Postojno.

Delovne enote, ki jih je Zveza antifašistične mladine Julijske krajine oziroma Zveza antifašistične mladine Tržaškega ozemlja poslala naslednje leto na gradnjo proge Šamac–Sarajevo, so bile po sestavi in velikosti podobne tem enotam, medtem ko so bile enote, ki so sodelovale na akcijah leta 1946 in pozneje že precej manjše.

Na podlagi statistik je mogoče razbrati, da je bilo število prijavljenih znatno višje od števila tistih, ki so se kasneje zglašili na zdravniških pregledih. Še manjše je bilo potem število tistih, ki so pregled uspešnoopravili. Ponekod je bilo to razmerje celo štiri proti ena.

Rezultate zdravniških pregledov imamo lahko za sicer nezanesljiv, pa vendar pomemljiv podatek o splošnem zdravstvenem stanju in slabih živiljenjskih razmerah v Julijski krajini. Tako v okraju Milje ni niti eden izmed devetnajstih prijavljenih

opravil zdravniškega pregleda. V okraju Brda je bilo od dvajsetih posameznikov, ki so se udeležili pregleda, potrjenih le deset.

Poleg lastnih osebnih zadržkov so se brigadirji soočali tudi z nasprotovanjem domačega okolja. Starši so nemalokrat oстро nasprotovali brigadirstvu svojih sinov in hčera. Predvsem kmečka mladina je bila doma v času žetve težko pogrešljiva in izostanek vsakega para rok je nekatera gospodinjstva precej oslabil. Mladinska organizacija je poskušala ta problem omiliti tako, da je družinam odhajajočih nudila nadomestno delovno silo. Zanemarljiva ni bila niti starševska bojazen, da bodo svoje otroke poslali daleč v neznane kraje, kjer bi se jim lahko pripetilo tudi kaj hudega.

Nasprotniki Nove Jugoslavije so vodili težko propagando proti udeležbi na prostovoljnih delovnih akcijah. V goriškem Slovenskem Primorcu so nesreče, ki so se dogajale na delovnih akcijah pripisal neposrednemu božnjemu posredovanju. Nesrečo neke skojevke, ki je padla s tovornjaka in se smrtno ponesrečila so nekateri duhovniki razglasili za božjo kazeno. Celo vremenske ujme, ki so leta 1947 pestile Slovenijo in uničile večino pridelka so bile za tiste, ki so pritrjevali Slovenskemu Primorcu, v največji meri rezultat skrunjenja gospodovnih dni z udarniškim delom.

Mladinske delovne enote so na akcijah v Jugoslaviji dobile orodje, hrano in nastanitveno infrastrukturo. Do samega prihoda na delovišče pa so vsi stroški ležali na plečih mladinske organizacije v Julijski krajini. Največje izdatke za enote so predstavljali: prevoz mladincov iz različnih krajev cone A do Postojne, prehrana enot od njihovega formiranja do prihoda na delovišče, oprema (kuhinja, pisarniški material, športni rezviziti, itd.), osebna oprema udeležencev (čevlji, perilo, itd.).

Za čim bolj nemoteno in samostojno delovanje enot na akcijah so morali enotam priskrbeti opremo, ki jo je predpisala mladinska organizacija. K opremi je spa-

junija 1946, je bilo predpisano, da mora biti brigada preskrbljena tudi s sanitetnim in administrativnim materialom in po možnosti pisalnim strojem.

Manjkati niso smeles publikacije v slovenskem in italijanskem jeziku in vse ostalo potrebno pri kulturno-prosvetnem delu. Zbrati so morali knjige in časopise ter rekreacijske rezvizite, žoge za nogomet in odbojko ter glasbila za posamezne čete, predvsem harmonike in kitare. Vsak član brigade je moral s seboj vzeti dva para spodnjega perila, porcijo, žlico, eno odejo in najpotrebnejše osebne stvari ter hrano za tri dni. V kolikor si teh osnovnih stvari niso uspeli priskrbeti sami, je to breme prešlo na mladinsko organizacijo posameznega okraja.

Delovni odbor ZAMJK za cono A je v okviru priprav za brigado Pino Tomažič predvidel nakup delovnih oblek za najsiromašnejše brigadirje. Cena enega kombinezona je znašala 500 lir in izračunali so, da bi za celo brigado morali porabiti 150.000 lir. V nasprotju z brigado Janko Premrl Vojko mladinski organizaciji v cone A ni uspelo zbrati dovolj sredstev, da bi lahko uresničila svojo zamisel. Brigadirji,

UNIONE ANTIFASCISTA ITALO-SLAVA PER LA REGIONE GIULIA E TRIESTE

za enote, v sestavu katerih so bili mladinci obeh con, pa so si stroške delili.

Ker je bil finančni položaj te brigade Pino Tomažič še posebej slab, so ji na podporo priskočile druge brigade in družbenopolitične organizacije okoliških krajev. Ti darovi so bili sicer bolj simbolične geste, ki so ponazarjale bratsko povezanost mladine in ljudstva v Jugoslaviji, vendar so mladini Julijske krajine vsaj nekoliko pomagali iz zagate. Mestna AFŽ iz Kiseljaka je na primer 11. julija poslala brigadi pecivo, dom invalidov pa cigarete. 26. julija jim je NOO za Kiseljak poslal voz drvi. Nekaj dni pred vrnitvijo so od 4. Ljubljanske

so krili potrebe, ki jih je imela brigada na proggi. Del sredstev za ta fond so zbrale družbenopolitične organizacije v Julijski krajini, nekaj pa jim je prispeval glavni štab na proggi.

Brigada Pino Tomažič je bila nameščena v bližini Kiseljaka. Poleg sprejema so ob prihodu na proggi dobili nekaj sanitetnega in pisarniškega materiala ter nekaj oblek. Našli so že pripravljene šotorje, medtem ko je štab je za svoje potrebe dobil majhno hišo. V bližini Tomažičeve brigade so se nahajale še Ljubljanska univerzitetna brigada, Južnobanatska brigada, Beografska, Grška in Češka brigada. Tudi brigadirji brigade Janka Premrla Vojka, ki je delala na triindvajsetem kilometru proge blizu vasi Bijela, so prebivali v šotorišču na vzpetini nad proggi. Brigada Mario Blason je po besedah komandanta Silvana Bacicchija bila nameščena v lesenih barakah.

Primer dnevnega reda v brigadi Pino Tomažiča za 11. julij 1946:

5:00 Budnica
5:05 - 5:25 Gimnastika
5:30 - 6:00 Osebna higiena in čiščenje tabora

6:00 Dvig zastave
6:10 - 6:30 Zajtrk
7:00 - 8:00 Telesna vzgoja
8:00 Brigadna konferenca
12:00 - 13:00 Kosilo
13:00 Konferenca komandirjev in namestnikov

III. in V. četa
14:00 - 20:00 Delo
I., II. in IV. četa
14:00 Diskusija na znanstveno temo

18:00 Spuščanje zastave
19:00 Večerja
20:30 Večerja
21:30 Umik
22:00 Tišina - spanje

Jugoslovanska mladina je med leti 1946 in 1952, v različnih zveznih, republiških in krajevnih akcijah prispevala okrog 60 milijonov delovnih dni. V tem obdobju je v akcijah sodelovalo preko milijon mladincov in mladink.

Preprost izračun nam pokaže, da bi mladina danes, če bi za delo prejemala plačilo, recimo povprečno 4 EUR/uro neto, zaslužila približno 1.920 milijonov EUR. Skupaj s prostovoljnimi delom ostalega prebivalstva to ni bil zanemarljiv prispevek k razvoju gospodarstva. S tega stališča se delovne akcije in udarništvo naspolj kažejo tudi kot pravno-ekonomski problem. Skupaj na graditev temeljev gospodarstva, ki se je kasneje privatiziralo, bi bila lahko del zanimalivih razprav in študij z vidika oškodovanja prebivalstva. Gradilo se je namreč v prepričanju, da bodo objekti služili za skupno dobro, ne pa da bodo nekega dne postali del privatne lastnine ekonomskih elite.

dala brigadna poljska kuhinja in vse kar je bilo potrebno za njeno nemoteno obravvanje. Poleg kotlov, posod za vodo in ostalega pribora je bil na seznamu "potrebščin" nenazadnje tudi brigadni kuhan.

V načrtu za formiranje mladinske delovne brigade Pino Tomažič, izdanem 16.

ki so na delo odhajali pozneje leta pa so imeli zelene delovne obleke.

Obe coni Julijske krajine sta sodelovali pri financiranju delovnih enot, ki so odšle na delo v Jugoslavijo. Prva brigada Janko Premrl Vojko je bila v celoti organizirana in financirana na ozemlju cone B,

brigade prejeli 1700 din. 30. avgusta so dobili 100 parov hlač, 100 jopičev in 60 parov čevljev.

Brigada Mario Blason je bila glede financ na proggi v nekoliko boljšem položaju. Njen komandant Silvano Bacicchi je povedal, da so imeli brigadni fond, iz katerega

Na sliki naslovica mesečnika
Ousitaniovivo

DEŽELNA VLADA V PIEMONTU IZNIČILA PRORAČUNSKO POSTAVKO ZA MANJŠINE

Mesečniku Ousitaniovivo in drugim okcitanskim publikacijam grozi zaprtje

Novica je pretresljiva. Objavil jo je okcitanski mesečnik iz Piemonta Ousitaniovivo: dežela Piemont je sporočila, da ne bo več financirala deželnega zakona štev. 11, ki vsebuje določila za zaščito, vrednotenje in promocijo jezikovnega bogastva Piemonta. Kot razlog so na deželi navedli pomirjanje finančnih sredstev; zadevna finančna postavka je namreč izčrpana, so dejali. Pri društvu, ki izdaja mesečnik Ousitaniovivo so to sporočilo prejeli 28. januarja letos, gre pa dejansko za sredstva za leto 2010. Podobno sporočilo so prejele vse organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito okcitansčine, fran-

koprovansalsčine, jezika walser in piemontskega narečja oziroma jezika, kot ga sami imenujejo.

Ousitaniovivo v zvezi s tem najprej ugotavlja, da je sicer razumljivo, da mora dežela v kriznem obdobju zmanjšati izdatke, vendar se je znesla prav nad zelo kočljivim sektorjem, ki je med drugim finančno marginalen, to je nad jeziki, nad narečji in nad goratimi področji, kjer so ti jeziki prisotni. Če se stejemo vsa sredstva, ki jih je Dežela namenila za te dejavnosti, ne presežemo nekaj stotisoč evrov, kar je res neznatna vsota, s katero ni mogoče rešiti niti enega marginalnega problema v ključnih sektorjih, kot so na primer prevozi ali zdravstvo.

Ministri Sveta Evrope svariijo finsko vlado

Odbor ministrov Sveta Evrope je sprejel mnenje o izvajanju Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin s strani Finske. Mnenje je zanimivo, ker velja Finska za državo, v kateri so pravice manjšin uveljavljene ne najvišji ravni; kljub temu ima Svet Evrope kar nekaj pripombe, ki zadevajo predvsem Rome in Samije.

Glede Romov so v mnenju zapisali, da je bil sicer oblikovan Odbor o enakopravnosti z namenom, da preveri zakonodajo Finske o enakopravnosti državljanov in da je vsekakor pomembno dejstvo, da obstaja predlog o državni politiki do Romov. Iz tega pa je mogče tudi razbrati nezadovoljstvo, kajti o udejanjanju teh ukrepov ni govorila.

Veliko bolj problematično je zastavljeno vprašanje Samijev. Res je tu Svet Evrope zaznal prizadevanja finskih oblasti za revitalizacijo jezika Samijev in zagotovilo, da bodo v leetu 2012 v mestu Inari odprli kulturni center Samijev, veliko zaskrbljenost pa je izrazil, ker še ni bilo urejeno vprašanje lastni-

štva zemlje in so zadevna pogajanja začela. Opozorili so tudi, da je ponudba medijev v jeziku Samijev nezadostna. Poleg tega Svet Evrope ocenjuje da je zakonodaja o jeziku Samijev nezadovoljiva in da je tudi izvajanje zakona o jeziku na nezadostni ravni. Nenazadnje pa opozarjajo, da še vedno prihaja do incidentov zaradi rasizma in ksenofobije, še zlasti na spletnih straneh. Od tod priporočilo, naj finske oblasti pospešijo pogajanja, ki naj bi rešila pravno nedorečenost glede lastništva zemlje in naj primerno ukrepajo, da se, v posvetovanju s parlamentom Samijev, prepreči izginjanje jezika Samijev iz javnega življenja, tudi z zagotavljanjem primernih finančnih sredstev in tudi s pomočjo ustreznih izobraževalnih programov zajamči dostop do javnih storitev v jeziku Samijev.

Na koncu pa Svet Evrope še očita Finski, da ni sprejela zadostnih ukrepov za zagotovitev primerne zastopanosti manjšin v telesih, ki odločajo o njihovi zaščiti.

Tako obstaja resno tveganje, da se iznici pol stoletja dela številnih nevladnih organizacij, majhnih društev, ki so s svojo dejavnostjo omogočila ohranitev jezikovnega bogastva do današnjih dni. Avtor članka z gremkobo ugotavlja, da očitno ohranjanje tega bogastva ne zanimalo nikogar in da interesi velikih ravniških mest prevladujejo nad kulturo in goratim predelom: vsa razvojna sredstva se še vedno namenjajo nižini. In tu se avtor čudi, da je tako odločitev sprejela deželna vlada, ki jo vodi predstavnik Severne lige, »stranke, ki se je z besedami vedno borila za identiteto alpskih in padških ljudstev« in ki nabira velik del svojih glasov prav v kmečkem in goratem okolju. V tem ukrepom bi lahko videli napad na gorata območja. Razpuštili so že gorske skupnosti, zmanjšali državne dotacije majhnim občinam, in sedaj so se odločili za »evtanazijo krajevnih organizacij«...

Druga ugotovitev, ki jo vsebuje članek, zadeva specifiko založništva v jezikih manjšin. Tu ne gre za omalovaževanje kulturnih organizacij, ki se ukvarjajo z drugačnimi dejavnostmi, od glasbe do raziskovanja na teritoriju, ampak jasno je, da ta ukrep v največji meri pri zadene prav periodični tisk. Danes niti veliki državni dnevniki ne preživijo samo z reklamo in prodajo in je torej povsem jasno, da marginalna dejavnost, ki jo predstavlja manjšinski tisk, ne bo več obstajala, če ne bo prejemala teh skromnih prispevkov. Tako obstaja resna nevarnost, da tudi Ousitaniovivo, ki že 38 let redno izhaja in prihaja med okcitanske družine, prenehate izhajati. Ista usoda bo doletela druge publikacije v okcitanskem jeziku. Tu se avtor članka sprašuje, ali si morda na deželni vladi ne želijo prav tega: iznčenja tiska, ki predstavlja korenine Piemonta.

Otdot poziv deželni vladi, pa tudi vsem drugim organizacijam, ki se ukvarjajo z zaščito jezikov in identitet, naj skupaj nastopijo z namenom, da Dežela spremeni svoje stališče in zagotovi ustrezna sredstva za publikacije v jezikih manjšin.

Revščina in socialna izključenost sta glavna problema romske skupnosti v Sloveniji

Revščina in socialna izključenost sta danes realnost romske skupnosti v Sloveniji, a trenutni položaj je po mnenju romskega svetnika Darka Rudaša obetaven. »Romi se lahko smelo ozremo v prihodnost. Že namreč tečejo projekti v vzgoji in izobraževanju, kar nam je v preteklosti manjkalo, kajti le izobrazba lahko pretrga ta začaran krog,« pravi.

Večina Romov v Sloveniji živi v revščini. So socialno izključeni pri izobraževanju, zaposlovanju in nastanitvi. Podrobnih podatkov o številu Romov, ki živijo v revščini ali drugih družbeno-gospodarskih kazalnikov, ni na voljo, saj se ti ne beležijo po etnični pristnosti.

Po podatkih strokovne skupine za reševanje prostorske problematike romskih naselij iz leta 2007 je v Sloveniji 105 romskih naselij, v katerih živi okoli 9000 ljudi. Stanje je posebej prečne na jugovzhodu države (Dolenjska, Bela krajina, Posavje), kjer 18 od 57 naselij nima dostopa do pitne vode, 24 naselij pa je brez elektrike.

Zaposlenih je domnevno le od dva do deset odstotkov vseh Romov. To je rezultat izključnosti in ločevanja v izobraževalnem sistemu, saj 98,2 odstotka brezposelnih Romov na Dolenjskem in 90 odstotkov v Prekmurju denimo ni končalo osnovne šole, navaja poročilo vlade o položaju romske skupnosti v Sloveniji za leto 2010. Tako na primer na OŠ Leskovec pri Krškem lani kar 13 od 22 romskih prvošolcev ni napredovalo v drugi razred, na OŠ Louis Adamčič v Grosupljem jih ni napredovalo pet od osem, na OŠ Bršljin pa leto poprej ni napredovalo kar 14 od 25 romskih prvošolcev.

»Zato je najpomembnejše zagotoviti, da bodo vsi romski otroci končali vsaj osnovno šolo, saj bodo Romi tako imeli boljše možnosti za zaposlitve, naslednja generacija pa bo le na način lahko premagala socialno izključenost,« je za STA poudaril predsednik Foruma romskih svetnikov Darko Rudaš in dodal, da Romi brez izobrazbe nimajo prihodnosti. Brez šole, ni poklica, ni službe in krog je sklenjen, privati.

V okviru lani sprejetega Nacionalnega programa ukrepov za Romove 2010-2015, ki ga je romska skupnost sprejela z velikim navdušenjem, je Rudaš izpostavil nov projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala v romskih naseljih, ki vključuje romske otroke v predšolsko vzgojo.

»To je čudovit projekt, ki se že izvaja. Kajti samo izobrazba lahko spremeni začaran krog revščine romske skupnosti,« pravi Rudaš.

Zahvaljujoč projektu Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje - romski pomočnik, imamo zdaj že 31 pomočnikov. Ti delajo v osnovnih šolah in skrbijo za povezavo med romskimi družinami in šolami ter pomagajo otrokom, da lažje sledijo pouku in se laže vključijo v šolski proces, pravi.

Rudaš ocenjuje, da je nekoliko bolj težljivo urejevanje bivanjskih razmer v romskih naseljih, kjer bo treba razmjeriti pristojnosti občin in države. »A vsi se moramo zavedati, da brez skupnega sodelovanja, vključno z romsko skupnostjo, ne bomo mogli izboljšati kakovosti življenja Romov,« je prepičan.

Če bì se med seboj bolje poznavati, je tudi ona poudarila, bi bilo manj predsodkov in napetosti ter več sožitja. »Če želimo, da se bodo Romi hitreje vključili v družbo, mora tudi večinski narod romskemu stopiti nasproti,« je še povedala Balažek.

Romi po vsem svetu 8. aprila obležejo svetovni dan Romov, ki je bil izbran na prvem svetovnem kongresu Romov leta 1971 v Londonu. Romi so etnična skupina, ki živi predvsem v evropskih državah, in sicer v Romuniji, Slovaški, Grčiji, Turčiji, na Madžarskem in v Sloveniji. Izhajali naj bi iz Indije. V Evropi jih živi med osem in deset milijonov.

Po uradnih podatkih živi v Sloveniji nekaj manj kot 10.000 Romov, največ v Prekmurju, na Dolenjskem in v Beli Krajini. Prvič so se resneje organizirali leta 1995, ko so ustanovili Zvezo romskih društev. Ta se je leta 2000 preimenovala v Zvezo Romov Slovenije. Romi so v Sloveniji tradicionalno nastanjeni v 20 občinah. (STA)

Ob bljižnjem Občnem zboru deželne Kmečke zveze bo prirejen tematski posvet, ki bi nakazal izhodišča na vprašanje, kakšno kmetijsko politiko lahko pričakujemo za naše območje po letu 2013. Na posvetu so zagotovili svoje sodelovanje priznani sektorski strokovnjaki, tematika pa je izredno aktualna in pomembna ter bo močno vplivala na bodočnost kmetijstva, posebej na območjih z omejenimi pridelovalnimi in naravnimi danostmi.

GLAVNI SVET KZ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO

Erik Masten novi pokrajinski tajnik

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Vsredo, 27. aprila, se je v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah sestal glavni svet Kmečke zveze. Po uvodnem pozdravu je predsednik Franc Fabec podal oceno občnega zboru zveze, ki se je vrnil 15. aprila in na katerem so bili izvoljeni novi organi in določene smernice bodočega delovanja ustavove. Kmečka zveza se si-

cer spoprijema s številnimi problemi, ki spremljajo tržaško kmetijstvo, a bo po njegovem mnenju kos svojim nalogam tudi zaradi tega, ker so v komaj izvoljene organe zveze imenovani novi člani, ki bodo dali elana in svežine njenemu delovanju.

Nato je Franc Fabec prešel k glavnemu točki dnevnega reda in sicer imenovanju predsednika in dveh podpredsednikov. Po izmenjavi mnenj so pri-

sotni odborniki soglasno potrdili na predsedniško mesto dosedanega predsednika Franca Fabca. Prav tako soglasno sta bila potrjena tudi prejšnja podpredsednica Sidonja Radetič in Andrej Bole.

Fabec je v svojem zahvalnem nagovoru poudaril pomen in zahtevnost funkcije, za katero je potrebna velika angažiranost. Zaradi tega je izrazil željo, da bi mu ob izvajanju zahtevne naloge sta-

la ob strani podpredsednika, mu pomagala in ga po potrebi občasno nadomescala pri izvajanjju številnih nalog, ki jih predsedniško mesto zahteva.

Sledilo je imenovanje tajnika in izvršnega odbora. Predsednik je predlagal potrditev dolgoletnega tajnika Edija Bukavca, ki se je zahvalil za izkazano zaupanje, pri tem pa pristavljal, da so potrebne nove sile, zato je bil mnenja, da bi bilo za tajniško funkcijo umestno imenovanje mlajšega človeka. Upoštevajoč Bukavčeve oceno je glavni svet sooglasno imenoval na mesto novega tajnika sodelavca Kmečke zveze Erika Mastena, ki je imenovanje sprejel. Bukavec pa je zagotovil, da mu bo s svojo dolgoletno izkušnjo stal ob strani in mu pomagal pri izvajanju zahtevne funkcije.

Sledilo je imenovanje izvršnega odbora s potrditvijo sestave prejšnjega, z izjemo enega člana. Na predlog predsednika Franca Fabca, da se dodajo trije novi mladi perspektivni člani, so bili v odbor imenovani David Peric, Aljoša Gabrovec in Ivan Gabrovec. Predsednik je izrazil svoje zadovoljstvo nad sestavo novega odbora in pri tem poudaril njegovo pomembnost za delovanje zveze, zato je vključitev novih mladih sili obetavna prespektiva za plodno in uspešno delovanje tega organa, ki ga je glavni svet enoglasno potrdil v prej navedeni sestavi.

Predsednik je nato prešel k imenovanju posvetovalnih komisij za posamezne sektorje, ki jih je glavni svet z manjšimi spremembami potrdil v sestavi iz prejšnje mandatne dobe. Ob tem je Fabec dodal, da je delovanje komisij sicer omejeno, priložnostno in posvetovalnega značaja, prav pa je, da se ohranja, ker njihova vloga pri obravnavi specifičnih problemov ni nič manj pomembna, ker so izraz Kmečke zveze in jo usmerjajo pri izbirah na specifičnih sektorjih. Dosedanji tajnik Bukavec je potrdil koristnost obstoja komisij in k temu dodal, da je pri posameznih komisijah pomembno imenovanje člana, ki je zanje odgovoren. Slednji lahko po svoji uvidevnosti sklicuje komisijo kadar koli, če oceni, da to zahtevajo nepredvidena dogajanja na področjih, s katerimi se ukvarja komisija.

Ob koncu je Edi Bukavec predlagal, da se obnovi odbor upokojencev, ki

deluje v okviru istoimenskega državnega združenja, slednji pa je vključen v Konfederacijo kmetov Italije. Člani prejšnjega odbora iz raznih, predvsem starostnih razlogov niso potrdili svojega sodelovanja. Potrebno je zato novo članstvo, ki ga bo treba čimprej imenovati.

Ob koncu je Bukavec poudaril prisotin umestnost, da se na bljižnjem Občnem zboru deželne Kmečke zveze pripravi tematski posvet, ki bi nakazal izhodišča na vprašanje, kakšno kmetijsko politiko lahko pričakujemo za naše območje po letu 2013. Na posvetu so zagotovili svoje sodelovanje priznani sektorski strokovnjaki. Prav je, da se na dogodek zveza primerno pripravi, saj je tematika izredno aktualna in pomembna ter bo močno vplivala na bodočnost

kmetijstva, posebej na območjih z omejenimi pridelovalnimi in naravnimi danostmi.

Zaključni del seje je glavni svet namenil pregledu problemov, s katerimi se trenutno soočajo kmetje. Omenili bi le najpomembnejšega in sicer škodo po divjadi. O tem je izcrpno spregovoril Edi Bukavec, ki je zagotovil, da je s strani Kmečke zveze bilo storjeno vse, da bi se našla ustrazna rešitev, ki sta jo obljubila tako pokrajinski odbornik za kmetijstvo Walter Godina, kot tudi deželnki odbornik Claudio Violino. Slednji je na srečanju s Kmečko zvezo zagotovil, da se bo zavzel za nadaljevanje izvajanja izrednega odstrela divjadi, da se preučijo možnosti pridobivanja dodatnih finančnih sredstev predvsem za preventivne ukrepe ter da se preuči možnost podaljšanja urnika večernega lova. Prisotnim je tudi predlagal, da se za boljšo uskladitev zadeve priredi srečanje med predstavniki kmetov, lovcev, Pokrajine in Dežele ter napovedal, da se bo srečanja tudi sam udeležil.

Na ostale iznesešene probleme je dal izčrpen odgovor predsednik Franc Fabec, ki je istočasno zagotovil, da je Kmečka zveza po svojih močeh in pristojnostih prisotna povsod, kjer je treba zagovarjati in braniti interese kmetijstva in kmetov ter nenazadnje slovenske narodne skupnosti in teritorija na katerem je zgodovinsko naseljena.

Sprejeti ukrepi proti pomorom čebel

LJUBLJANA - Ministrstvo za kmetijstvo je v uradnem listu objavilo odredbo o prepovedi prometa in uporabe fitofarmacevtskih sredstev poncho FS 600 rdeč, cruiser 350 FS in cruiser 70 WS. Odredba prepoveduje tudi uporabo biscaya in fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo aktivne snovi klotianidin, imidakloprid in riametoksam na semenu koruze in oljne ogrščice. Ministrstvo je tako sprejelo prvi ukrep zaomejitev pomorov čebel v Pomurju, kjer je bilo letos zabeleženih že 23 lokacij pomorov čebel.

Glede na sedem izvidov čebel je najverjetnejši vzrok za pomore kemična substanca klotianidin na semenu koruze. Med prvimi ukrepi so začasna prepoved semena z neonikotinoidi, omejitev uporabe insekticida biscay in povečanje vzročenja v panjih, je danes dejal kmetijski minister Dejan Židan.

Ponovil je, da je glede na sedem izvidov pomorjenih čebel najverjetnejši vzrok za njihov pomor kemična substanca klotianidin. Pri tem je opozoril, da pričakujejo tudi rezultate analize semen koruze, ki so jo poslali v nemške laboratorije. Tudi na ta način naj bi prišli do informacije, ali so bila semena pravilno obdelana ali ne.

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila v maju

Maj je mesec, ko vse intenzivno raste. Zato imamo z našimi gojenimi rastlinami veliko opravilo. Širijo se tudi pleveli, povzročitelji bolezni in škodljivci. Stalno moramo paziti, da slednje pravocasno kontroliramo.

VINOGRAD – Trte že lepo poganajo. V tem času jih pognojimo z dušikom. Vinograd začnemo površino obdelovati ali pa kositи oziroma mulčiti travo, odvisno od tega, če je vinograd obdelan ali pa zatravljen.

Ko so poganji dolgi približno 5 cm, je možen napad oidija, kmalu pa bomo morali biti pozorni tudi na peronosporo. Proti koncu meseca trta cveti in ta faza rasti je navadno najbolj kritična. Zato pred cvetenjem po navadi uporabljamo sisteme. To pa ne velja za vignogradnike, ki gojijo trte na biološki način. O pravilnem času škropljenja in o sredstvih, s katerimi bomo škropili, se posvetujemo s strokovno službo.

OLJČNI NASAD – Na začetku meseca končujemo z obrezovanjem oljk. Prav tako moramo prve dni maja obrezane oljčne veje odstraniti iz oljčnega nasada ali jih uničiti. V odrezanih mladikah in vejah se namreč razmnožuje oljčni lubadar, ki lahko prav v tem času zapusti odrezani les in preide na mlade oljčne veje na drevesih.

Tudi v oljčniku mulčimo ali pa nasad površinsko

okopavamo ali sfreziramo. Mlade nasade raje okopavamo. Pokošeno travo lahko potresememo okrog oljk ali zmulčeno pustimo v nasad.

V primeru napada oljčne kozavosti poškropimo oljke z bakrovimi pripravki.

Proti koncu meseca tudi oljka cveti. Tik pred cvetenjem gnojimo z borom in z dušikom. Lahko poškropimo na primer z ureo ali pa gnojimo s klasičnimi dušikovimi gnojili. Glede bora imamo na razpolago razne pripravke za listno gnojenje. Važno je, da se strogo držimo odmerkov, ki so navedeni na konfekciji, da ne bi imeli problemov s presežkom bora. Obstajajo tudi pripravki za listno gnojenje, ki ob dušiku vsebujejo tudi bor.

SADOVNJAK – Tudi pod sadnim drevjem koso ali okopavamo. V tem času tudi sadovnjak gnojimo z dušikovimi gnojili in mlada drevesa po potrebi zalivamo.

V primeru oidija na jablani škropimo z močljivim žveplom. Približno v polovici maja je čas, da škropimo proti jabolčnemu zavijaču. Škropimo le, če smo opazili prisotnost škodljivca tudi v prejšnjih letih. Uporabljamo na primer insekticide na podlagi diflubenzuron, fosalone, fenitrotiona. V zadnjih letih je na razpolago tudi biološki insekticid na podlagi virusa z imenom granulo-

virus ali CpGV. Ko so plodiči majhni, škropimo proti škrupu in moniliju z bakrovimi pripravki ali s pripravki na osnovi mankozebe.

Proti listnim ušem škropimo s pripravki na osnovi naravnega piretrina, ki imajo zelo kratko karenčno dobo, ali pa s pripravki na podlagi pirimikarba, ki imajo karenčno dobo 14 dni.

Ko se naravno odpadanje plodičev konča, redčimo plodove, posebno pri breskvi in pri marelici, če na njih opazimo previsoko rodnost. Pri breskvi pustimo na veji po en sedež vsakih 8 do 10 centimetrov, pri marelici pa vsakih 5 do 6 centimetrov.

Proti koncu meseca pobiramo prve češnje, jago-de, zgodnje breskve in marelice.

ZELENJADNI VRT – V zelenjavnem vrtu lahko že pobiramo prve pridelke, ki smo jih zgodaj sejali, kot so solata rezivka, radič, rukola, peteršilj. Na začetku meseca na prostu presadimo paradižnik, papriko, bučke, kumare in ostale plodovke. Obdelujemo krompir, česen in čebulo.

Tudi plevel v tem času kar bujno raste, zato ga moramo odstraniti. To je še posebno važno v tem času, ko so rastline še nizke. Plevel odnesemo daleč stran. Ob suhem vremenu moramo zmrzno zalivati. Najbolje je, če to storimo zjutraj pred soncem. Na ta način se bo

do rastline hitro posušile in bodo manj podvržene boleznim.

Če se na krompirju že pojavlja koloradski hrošč, ga v primeru majhnih površin ročno pobiramo, ali pa škropimo. Po možnosti uporabljamo bioprivpravke na podlagi bakterije Bacillus thuringiensis.

Sejemo blitvo, korenček, fižol, peteršilj, baziliko in ostale zelenjadnice.

OKRASNI VRT – Čas je, da posadimo poletne čebulice in gomoljice. Ocvetelim spomladanskim čebulnicam pa cvetove odrezemo, nato pustimo, da se listi popolnoma posušijo. Šele nato gomolje izkopljemo in popolnoma posušene spravimo v temen in suh prostor.

Redno oskrbujemo okrasno trato. Presajamo lončnice in začnemo z gojenjem pelargonij. Ko jih kupimo, moramo izbirati med tistimi, ki imajo veliko cvetnih nastavkov.

Redno zalivamo, gnojimo in odstranjujemo plevel.

Proti listnim ušem škropimo s pripravki na podlagi naravnega piretrina, ki imajo zelo kratko karenčno dobo, ali pa s pripravki na podlagi pirimikarba, ki imajo karenčno dobo 14 dni.

Magda Šturm

NOGOMET - Milan danes še ne bo osvojil naslova

Interju v Ceseni uspel veliki preobrat

Po vodstvu gostiteljev Pazzini dvakrat zadel v sodnikovem podaljšku - Napoli ugnal Genoo

MILAN - Inter ne popušča. V vnaprej igrani tekmi v Ceseni je bil že na robu poraza, z dvema goloma Pazinija - oba je dosegel v sodnikovem podaljšku! - pa se je vendarle izvleke in zgate in se vodilnemu Milanu vnovič približal na pet točk. Milanski sosedje imajo sicer naslov trdno v svojih rokah (v zadnjih štirih krogih mu zadošča osvojitev štirih točk), za praznovanje pa bodo morali vsekakor še nekoliko počakati in z napovedanim današnjim slavljem ne bo (še) nič.

Tekma v Ceseni je sicer pokazala, da igralcem Interja zmanjkuje moč. Cesena, ki se še bori za obstanek, je bila boljša že v prvem polčasu. Hitra Budan in Giacchetti sta spravljala v zadrgo Interjevo obrambo, vezna vrsta pa je prestregla veliko žog. Inter ni naredil nič, po 25 minutah težav pa je vsaj vzpostavil ravnotežje. Toda začetek drugega dela je bil spet v rokah gostiteljev, ki so ob koncu lepe akcije v 11. minutu tudi zasluženo povedli z Budanom, ki je z vojem premagal Castellazzija (v vratih je zamenjal diskvalificiranega Julia Cesara). Po golu je trener Interja Leonardo Pandeva zamenjal s Pazzinijem, nerazpoloženega Thiaga Motto pa z Marigo. S tremi napadalci se je Inter prebudil in s pomočjo Eto'oja in seveda Pazzinija v štirih minutah poskrbel za senzacionalen preobrat.

Napoli je v večerni tekmi šele osme minut pred koncem (a zasluženo) strl odpor Genoe.

Cesena - Inter 1:2 (0:0)

Strelca: Budan v 56., Pazzini v 91. in 95. min.

Napoli - Genoa 1:0 (0:0)

Strelca: Hamsik v 82. min.

Vrstni red: Milan 74, Inter 69, Napoli 68, Lazio 60, Udinese 59, Roma 56, Juventus 53, Palermo 50, Fiorentina 46, Genoa 45, Cagliari 44, Bologna 40, Chievo 39, Parma 38, Cesena in Catania 37, Sampdoria in Lecce 35, Brescia 30, Bari 21.

Danes: ob 15.00 Parma - Palermo, Sampdoria - Brescia, Bari - Roma, Chievo - Lecce, Catania - Cagliari, Fiorentina - Udinese, Milan - Bologna, 2.5. ob 20.45 Lazio - Juventus.

Pazzini je bil za Inter spet odločilen, skupno je v letosnjem prvenstvu dosegel že 14 zadetkov, od teh šest v dresu Sampdorie

ANS

BUNDESLIGA - Nogometni Borussia iz Dortmundu se dva kroga pred koncem prvenstva že veselijo našlova nemškega prvaka, sedmoga skupno in prvega od leta 2002. Borussia si je naslov zagotovila z zmago z 2:0 proti Nürnbergu in porazom najbližjega zasledovalca Bayerja Leverkusna v Kölnu (0:2). Velja omeniti, da je gola za Köln dosegel Milivoje Novaković. Borussia, ki je v vodstvo na lestvici prišla oktobra in ga odtlej tudi zadržala, ima dva kroga pred koncem 72 točk, Leverkusen pa jih ima na drugem mestu 64.

V SLOVENIJI - Izidi 30. kroga: Rudar Velenje - CM Celje 1:0 (0:0), Triglav Gorenjska - Luka Koper 0:0, Nafta Lendava - Olimpija Ljubljana 1:2 (1:2), Domžale - Primorje 1:0 (0:0), Hit Gorica - Maribor 0:6 (0:3). Vrstni red: Maribor 65, Domžale 55, Luka Koper 51, Olimpija 48, Rudar in Hit Gorica 40, Nafta in Celje 32, Triglav 29, Primorje 22.

ROKOMETNA A1-LIGA

Opeharjeni Tržačani

Pressano - Pallamano TS 31:30 po 7-m (9:11, 27:27)

Pallamano TS: Modrusan, Sedmak, Radojković 11, Oveglia 3, Pernic 1, Nadoh 6, Di Nardo 2, Carpanese 1, Lo Duca 2, Visintin 3. Trener: Bozzola.

Tržački rokometaši so bili že na pragu napredovanja, točneje so se že veseli li prestopa v ligo Elite, ko so jim sodniki povsem zamešali štene. »Česa takega še nisem videl v svoji dolgoletni karieri,« je ob koncu tekme dejal duhovni vodja kluba prof. Lo Duca. Carpanese je namreč ob zvoku sirene zabil 28 gol. Tržačani so pričeli s slavjem. Dobre tri minute so peli, ploskali in se veselili, ko je sodnik razveljavil zadetek, češ da je bil dosezen po zvoku sirene. V dodatnem streljanju 7-metrov sobili gostitelji boljši. Tržačani so prvi polčas končali v vodstvu, v drugem pa so v končnici nadoknadiли zaostanek dveh golov. Sedaj bodo morali zmagati še obe preostali tekmi, drugače se jim bo napredovanje izmuznilo iz rok.

KOŠARKARSKA A-LIGA AMATERJEV

Gladka zmaga Acegasa Aps v Molfetti

Molfetta - Acegas Aps Trst 52:67 (9:16, 23:36, 31:40)

Acegas APS: Moruzzi 9, Maiocco 21, Benfatto 7, Raspino 2, Contento 8, Busca 2, Magro 2, Bocchini 11, Vidani 3, Colli 2.

Tržački košarkarji so odlično začeli z nastopi v dodatnih tekmacah za obstanek v A-ligi amaterjev, saj so Molfetto v gosteh premagali povsem zanesljivo. V vodstvu so bili praktično od vsega začetka, odločilno prednost pa so si priigrali v drugi četrtni. Bocchini je zadel dve troji zapored, vodstva s 13 točkami prednosti pa Tržačani v bistvu niso več zapravili. Še več, v 5. minutu tretje četrtnice so dosegli prednost 25 točk (23:48), v začetku zadnje četrtnice pa so vodili že z 28 točkami prednosti. Druga tekma bo v nedeljo, 8. maja v Trstu, morebitna tretja pa čez dva tedna v Molfetti. Po videnem sinoči naj bi Tržačani zmagali že po dveh tekmacah.

ZENSKA B-LIGA - Polfinale končnice: Costamagna - Petrol Lavori Milje 44:66. Miljanke so se uvristile v finale.

HOKEJ NA ROLERJIH - Polfinale A1-lige, 2. tekma: Edera - Ferrara 5:2.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786300

fax 040 772418

sport@primorski.eu

HOKEJ NA LEDU

Slovenija na SP danes proti Rusom

BRATISLAVA - V uvodni predstavi na SP elite skupine v Bratislavu so hokejisti Slovenije resda izgubili proti favorizirani domači zasedbi Slovaške s 1:3, toda igra je bila zelo dobra. V slovenskem taboru upajo, da jo bodo vsaj ponovili tudi danes, ko bodo ob 16.15 igrali z Rusi. Ti so nekoliko "pokvarili" slovenske načrte, ker so izgubili uvodno tekmo z Nemci. To pomeni, da za Rusijo, ki v dvoboju s Slovenijo že tako ali tak velja za velikega favorita, zdaj šteje le zmaga.

Včerajšnji izidi, skupina C: ZDA - Avstrija 5:1, Norveška - Švedska 5:4. Skupina D: Finska - Danska 5:1, Češka - Latvija 4:2.

PO ROMANDIJI - Američan David Zabriskie je zmagovalec 20.1-kilometrske preizkušnje na čas na dirki po Romandiji. V skupnem seštevku je vodilnega Rusa Pavla Brutta na vrhu zamenjal Avstralec Cadel Evans. Jani Brajkovič (RadioShack), ki je zasedel 28. mesto, je napredoval v najboljšo deseterico in sedaj zaseda sedmo mesto.

PO TURČIJI - Italijan Andrea Guardini je zmagovalec sedme etape. V skupnem seštevku še vedno vodi Rus Aleksander Efimkin pred Kazahstancem Andrejem Zeitsom in Francozem Thibautom Pinotom.

KOŠARKA - Izid moške A1-lige: Montepaschi Siena - Air Avellino 77:82.

NOGOMET - Triestina povsem razočarala v Grossetu

Pred izpadom jih reši čudež

Za poraz z 2:0 odločilen že prvi polčas - Nerazumljiv pasiven pristop Salvionijevih varovancev

Grosseto - Triestina 2:0 (2:0)

STRELCA: v 6. Sforzini, v 35. Caridi

GROSSETO (4-3-2-1): Narciso; Turati, Freddi, Rincon, Petras; Crimi, Asante, Consonni (16.dp Alessandro); Defendi (36.dp Taksidis), Caridi (24.dp Immobile); Sforzini. Trener: Serena.

TRIESTINA (4-4-2): Colombo 5,5; D'Ambrosio 5, Cottafava 5, Malago' 5, Longhi 6; Testini 5,5 (35.dp Bariti), Filkor 5 (24.dp Lunardini), Dettori 5, Miramontes 4,5 (1.dp Taddei 6); Godeas 5,5, Marchi 5. Trener: Salvioni.

SODNIK: Ciampi iz Rima 6; OPO-MINI: Malago', Dettori, Crimi.

Kar je dobrega Triestina zgradila v zadnjih dveh krogih je vse razdrila včeraj v Grossetu, kjer so Salvionijevi varovanci razočarali na celi črti in povsem zasluženo gladko izgubili. Odločilen je bil že prvi polčas, v katerem so Testini in soigralci igrali brez motivacij, brez volje in zlasti, kot da ne bi imeli energij. Po tem porazu je postal obstanek v ligi skorajna utopija, saj je zdaj play-out cona kar šest točk oddaljena. Triestino bi rešile pred izpadom le štiri zmage v zadnjih štirih krogih: prava misija nemogoče.

IZBIRE - Salvioni je bil do zadnjega neodločen, koga vključiti v vezno vrsto. Zadnji trenutek je Filkor prevladal nad Lunardiniju, ki je moral sesti na klop za rezerve. Pri domačih se je trener Serena odločil za sprememblo postavitev. Immobileja ni bilo med enašterico, edinemu napadalcu Sforziniju pa sta pomagala dve polšpici, Caridi in Defendi. Odločitev je bila še kako upravičena glede na to, da je bil ravno Caridi stalen trn v peti Tržačanov.

O TEKMI - Za Triestino je bila tekma v Grossetu še ena izmed odločilnih. Žal pa so bili nogometni Triestinci statisti, nasprotniki pa so vedno hitreje prišli do žoge in so bili ves čas nevarni. Že v prvih minutah tekme je bil nadaljnji potek nakazan, saj je Caridi veril in oblačil po desnem obrambnem

pasu Triestine in to brez večjega odpora tržaških branilcev. Po treh minutah je strel z glavo Defendija napovedovalo to, kar se je zgodilo v šesti minutni srečanju. Caridi je na levem strani naredil, kar je žezel, in podal proti sredini kazenskega prostora, kjer je Sforzini skočil višejo od Colomba in zatrezel mrežo.

Triestina se tudi po prejetem golu ni prebudila. Vezna vrsta je bila brez moči proti živahnjejšim nasprotnikom in tuži Testini ter Miramontes po pasovih nista uspela nikoli ustvariti številčne premoči, tako da sta Marchi in Godeas zmanjšala na kako uporabno žogo. V 14. minutu je Colombo branil po novem strelu z glavo Sforzinija, ki je imel no-

vo priložnost po trideseth minutah. Tako je moral vratar Triestine izkazati, da je odbil strel z glavo. V 35. minutu je Grosseto povsem zasluženo podvojil. Caridi je z žogo pretekel 30 metrov, preigral tri nasprotnike in nato s strelem z robo kazenskega prostora drugič ukalil nemočnega Colomba. Da ne bo pomote, na priložnosti Triestine nismo pozabili. Enostavno Tržačani v celem prvem polčasu niso nikoli ogrozili domačega vratarja Narcisa.

V drugem polčasu je Salvioni takoj spremenil postavo in zamenjal res slabega Miramontesa s Taddeiem. Vendar Triestina je bila brez idej in moči, da bi povzročala kako preglavico domači ekipi.

Testini in Filkor sta poskušala z razdalje, ker kombinacije v napadu niso nikakor uspevale, to pa je bilo tudi vse.

Grosseto pa bi lahko še nekajkrat zadel, a Sforzinijev strel je tik pred gol črto odbil v igrišče Cottafava.

Tudi Immobile je imel priložnost za tretji gol: preigral je Longhija, vendar je Colombo njegov strel z ramo odbil nad prečko.

JE ŠLO - Nič ne moremo rešiti od tega gostovanja. Tudi skromna reakcija v drugem polčasu je namreč bolj posledica previdnejše igre Grosseta, ki se je zadovoljil z dvojno prednostjo, kot pa realna volja Triestine, da bi izenačila.

Top: Taddei je vstopil v drugem polčasu in imel zelo lahko nalogo: bolj se izkazati kot Miramontes. Nalogo je izpolnil, sicer brez odlike.

NI ŠLO - Odločina tekma za obstanek? Če bi kdo gledal včerajšnjo tekmo bi mislil, da je Triestina že dolgo od tega izpadla v 1. divizijo, saj tako pasivnega pristopa Salvionijevih varovancev ni res nihče pričakoval.

Flop: Res ne vemo, zakaj Salvioni še zaupa Miramontesu. Tudi v Grossetu je levi zunanjji vezist Triestine povsem razočaral. Zamenjava po samih 45 minutah igre je bila naravna posledica njegovega slabega nastopa.

PRIMAVERA - Chievo - Triestina 1:0.

B-LIGA Livorno - Atalanta 2:1, Albinoleffe - Reggina prekjena, Ascoli - Frosinone 3:1, Cittadella - Modena 1:1, Grosseto - Triestina 2:0, Portogruaro - Pescara 1:2, Sassuolo - Empoli 1:0, Torino - Piacenza 1:1, Varese - Padova 0:0, Vicenza - Crotone 1:2, danes ob 12.30 Novara - Siena

Siena 37 20 12 5 56:27 72

Atalanta 38 20 11 7 51:29 71

Varese 38 14 19 5 46:28 61

Novara 37 15 15 7 52:30 60

Reggina 37 13 14 10 39:35 53

Torino 38 14 11 13 44:43 53

Pescara 38 14 10 14 39:40 52

Crotone 38 12 14 12 42:44 50

Padova 38 11 17 10 54:45 50

Livorno 38 12 14 12 43:42 50

Empoli 38 11 16 11 40:36 49

</

ATLETIKA - Maja se začne diamantna liga

Jelena Isinbajeva ponovno na zaletišču

Sedaj v domačem Volgogradu - Napredek Slovenke Tine Šutej

Jelena Isinbajeva iz rodnega Volgograda napoveduje vrnitev v svetovni vrh

ANSA

Moskvi je bil prvi po dolgih letih od-sotnosti z ruskih tal. Po novem bo Isinbajeva članica domačega Dima, medtem ko je bila prej (samo formalno) v sklopu kluba železničarske milice, kjer so ji dali časten čin poročnika.

Jelena Isinbajeva, ki ima po ocetu korenine v Dagestanu, se je od 5. do 15. leta ukvarjala s telovadbo. Previsoka postava (174 cm) ji je povzročala precejšnje težave pri izvajaju vaj in na vrhunsko kariero je morala pozabiti. Telovadno znanje, z edinstvenim obvladovanjem telesa v zraku, pa je ostalo njen adut, ko se je odrivala od zaletišča in letela kvíšku. Vaje akrobatične na raznih orodjih so še danes vrhunske. Izvrsten je na primer preskok, odlična je gred, polna energije vaja na dvovišinski bradlji. Isinbajeva se na skok s palico pripravlja tudi na krogih, ki sicer ne spadajo v repertoar telovadk.

Konkurenca se je v letu Jelenine odsotnosti le malo spremeni. Resnično novo ime je Američanka Jennifer Suhr, ki je že zmogla 4,89 m. Pri 4,85 ji sledita Poljakinja Rogowska in Brazilka Murer. Na nižji ravni se rezultati širijo v številne druge države. Obetavni so rezultati, ki jih v ZDA dosega slovenska atletinja Tina Šutej, sicer študentka biologije na univerzi države Arkansa. Šutejeva je med zimo dosegla največ 4,54 m, ameriški viri pa ji obetajo nov vzpon. Trener Vitalij Petrov naj bi nove talente začel iskat v Braziliji.

Tekmovalna sezona na najvišji ravni se bo začela 6. maja na mitingu diamantne lige v Dohi. Sredi maja bo na vrsti Šanghaj, kjer bo na sporedu tudi skok s palico za ženske. Zasedba tega tekmovanja ni še znana.

Isinbajeva je povedala, da je njen glavni cilj usmerjen v olimpijske igre leta 2012, želja po novih rekordih pa jo bo nujno vodila preko številnih drugih tekmovanj, saj je do napovedanih 5,15 ali 5,20 m še da-leč. Povratek v družinsko okolje bi lahko pomenil omehčanje športnega ritma, ki je bil za Isinbajovo vsaj zadnjih 8-9 let izredno strog. Ključ do novih uspehov bi lahko bil prav dodatek domačnosti.

Bruno Križman

SP V MOSKVI Carolina Kostner je osvojila bron

MOSKVA - Japonska umetnostna darsalka Miki Ando je na svetovnem prvenstvu v Moskvi še drugič postala svetovna prvakinja. Srebrno medaljo je osvojila olimpijska prvakinja Kim Yu-Na iz Južne Koreje, bron pa evropska podprvakinja Italijanka Carolina Kostner (na sliki). Kostnerjeva je bila po petkovem kratkem programu še šesta, včeraj pa je svoj nastop izpeljala skoraj brezhibno in tako kot že januarja na EP v Bernu, prehitela tri tekme. »Verjela sem v kolajno. Vse smo bile na isti ravni, zato sem izjemno zadovoljna. Ta sezona je bila zame izjemna,« je povedala 24-letna Kostnerjeva.

Andojeva je leta 2007 že bila najboljša na svetu, tokrat pa je po prostem programu ugnala olimpijsko prvakinjo, ki je vodila po kratkem programu in je včeraj imela kar nekaj težav pri skokih. Za mlado Korejko je bil to še prvi nastop po lancem SP, ko ji je naslov najboljše tekmovalke na svetu odvzela Japonka Mao Asada.

Po kratkem programu je Yu-Na imela le 0,33 točke prednosti pred drugovršeno Andojevo in bilo je jasno, da bo o zlatem odličju odločil prosti program. Obe tekmovalki sta napravili nekaj napak, na koncu pa je Andojeva zbrala 195,79 točke, Yu-Na pa 195,50. Asada, svetovna prvakinja iz leta 2008 in 2010 ter nosilka srebrnega odličja iz olimpijskih iger 2010, je končala na skromnem sedmem mestu.

Mednarodna atletika počasi ogreva svoje motorje. Zvrstila so se tekmovanja za evropsko dvoransko prvenstvo, celinski pokal metalcev, nekaj maratonov in področni mittingi manjše tehnične vrednosti. Veliko pričakovanja gre predvsem posameznikom in posameznicam. Obetajo se povratak atletov, ki so bili dalj časa poškodovani. Velika zvezda pa naj bi bila znova Jelena Isinbajeva, ki je med zimo tekmovala dvakrat. Nastopa sta se zvrstila v razredčeni konkurenči. Nič čudnega torej, da ruska svetovna rekorderka ni prva na letošnji začasni lestvici. Rezultata 4,85 in 4,81 pa vele obeta.

Njen začasen umik sta pospešila dva pekoča poraza na SP v Berlinu in dvoranskem v Dohi. V atletskih krogih se je sušljalo, da bi znali biti umik dokončen, kajti razumljiva sta bili nasičenost in pomanjkanje motivacij. Isinbajeva ima v svoji vitrini dva olimpijska in dva sve-

tovna naslova, poleg vseh mogočih iz mladinske kategorije. Seveda je njen tudi svetovni rekord pri sedaj, za druge, nedosegljivih 5,06 m.

Izjave, da so njeni cilji pri 5,15 - 5,20 m, pa so le predstavljale dolžniško stanje. In tudi vabljive de narne nagrade so prispevale svoje. O tem ni dvomov. Načrti so sedaj velikopotezni: letošnje svetovno prvenstvo v Koreji, olimpijske igre v Londonu in leta 2013 naslednje SP v Moskvi. Pri 31 letih bi Jelena Isinbajeva tam želeta zadnjič skakati.

Največja novost pri njenem povratku pa je čustvena. Po več letih treniranja s trenerjem Vitalijem Petrovim, pretežno v italijanskem atletskem središču v Formii, se je s tem strokovnjakom med letošnjo zimo sporazumno in prijateljsko razšla in se vrnila k svojemu prvemu pedagogu Jevgeniju Trofimovu. Vrnila se je tudi domov, v rodni Volgograd, kjer so jo videvali zelo redko. Njen letošnji zimski nastop v

ALPSKO SMUČANJE - Priprave ŠD Mladina in SK Devin

Sezona, ki se nikoli ne konča

Mladi smučarji naših društev (in kak odrasel) se na lednikih že pripravljajo na novo sezono

ŠD Mladina

Pri Smučarskem klubu Devin se je že začela nova sezona, ki bo obsegala številne treninge na bližnjih in bolj oddaljenih lednikih, vse tja do konca novembra. Nekateri tekmovalci kat. baby, miški, dečki in naraščajniki so tudi že izkoristili velikonočne počitnice za nekaj dnevni trening na ledenuku Moltauer, kjer so vadili s trenerjem Alešem Severjem in učiteljem Matejem Štolfo.

Pričakalo jih je lepo sončno vreme, odlično pri-

pravljene proge in dobra snežna podlaga. Treninge bodo nadaljevali tudi ob koncih tedna v mesecu maju in juniju, dokler so smučišča na ledenuku odprta.

Tudi smučarji AŠD Mladina se niso vdali pomladanski utrujenosti, temveč so se proti njej zoperstavili z aktivnim programom na avstrijskem ledenuku Kaprun. Devet otrok iz kategorij super baby, baby in ciciban ter nekaj odraslih članov je med velikonočnimi počitnicami vsak po svoje izkoristilo odlične vremenske in sne-

Košarkarji Krke v finalu

OOSTENDE - Košarkarji Krke so v polfinalu zaključnega turnirja pokala eurochallenge v Belgiji premagali domači Oostende z 79:65, v finalu pa jih danes ob 20. uri čaka ekipa Lokomotive iz Krasnodarja, ki je v ruskem polfinalu ugnala Spartak iz Sankt Peterburga s 74:64. Varovanci Aleksandra Džikića so bili v odločilnih trenutkih veliko bolj zbrani, hkrati pa so imeli v svojih vrstah izjemno razpoloženega Gorana Ikonča (reprezentanta BiH), ki je samo v drugem polčasu dosegel 22 točk, skupno pa štiri več.

Cimos finalist!

BUKAREŠTA - Koprski Cimos se je prvič v zgodovini kluba uvrstil v finale enega od štirih evropskih rokometnih pokalov. Izbranci Fredija Radojkovića so proti romunski zasedbi Stiinta Bacau levji delež na poti do finala opravili na prvi domači tekmi, ko so zmagali s sedmimi golji prednosti, na včerašnjem povratnem obračunu pa so v oslabljeni postavili izgubili s 30:25, ka rje bilo dovolj za končni uspeh.

Macerata vodi z 2:1

CUNEO - Odbojkarji Macerata so v tretji tekmi polfinala končne moške A1-lige v gosteh s 3:2 (23:25, 25:23, 25:22, 20:25, 16:14) premagali Cuneo. V skrajšanem nizu so že izgubljeni z 10:5.

Lorenzo s 1. mesta

ESTORIL - Dirko motociklističnega svetovnega prvenstva za VN Portugalske v Estorilu bo s prvega startnega mesta (ob 14.55) začel Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), ki je bil hitrejši od Italijana Marca Simoncellija (Honda Gresini) in Španca Daniela Pedrose (Honda). Znova sta razočarala oba voznika Ducati, večkratni svetovni prvak Valentino Rossi je končal na devetem mestu, Američan Nicky Hayden pa je bil 13.

Zmagoviti Vincijeva

BARCELONA - Roberta Vinci je zmagovalka teniškega turnirja WTA v Barceloni (220.000 dolarjev). Šestopostavljena Italijanka je v finalu premagala Čehinjo Lucie Hradecko s 4:6, 6:2 in 6:2. Za Italijanko je to četrti naslov v karieri po zmaghav v Bogoti 2007, Barceloni 2009 in Luxembourgu 2010.

NBA: presenečenje

MEMPHIS - San Antonio Spurs so bili najuspešnejša ekipa rednega dela zahodne konference košarkarske lige NBA, a so sezono končali že po prvem krogu končnice. S skupnim izidom 4:2 jih je izločil Memphis, potem ko je dobil šesto tekmo serije z 99:91.

SK Devin

žne razmere na tritočaku Kitzsteinhorn. Otroci so pod vodstvom trenerja Tomijsa Omejca in učitelja Ivana Kerpana izpopolnjevali smučarsko tehniko, prostoto in med količki, odrasli pa so izkoristili priliko za sproščeno smučanje in oddih. V popoldanskih urah so mali smučarji svoje motorične sposobnosti dopolnjevali z vadbo na rollerjih in se privajali na videoanalizo. Nekateri so se tudi prvič spoprijeli z večdnevno oddaljenostjo od doma in staršev in preizkušnjo odlično prestali.

ODBOJKA - Skupina za obstanek v ženski C-ligi

Sloga po zmagi spet bližja obstanku

Na Opčinah ugnala tržaški S.Andrea in ga prehitela na lestvici - Poraz bi bil usoden

Slogašice lahko zdaj z optimizmom razmišljajo o obstanku KROMA

Sloga - S. Andrea 3:1 (26:24, 25:22, 14:25, 25:23)

Sloga: Babudri 15, Colarich 6, Crissani 3, Gantar 14, Alice Spangaro 3, Starec 13, Michela Spangaro (libero), Cvelbar 9, Malalan, Pertot 0, Teresa Spangaro 0, Valič. Trener Martin Maver

V izredno važni tekmi v borbi za obstanek je Sloga včeraj osvojila vse tri točke in za eno točko prehitela prav sinočnjega nasprotnika.

Pomembnosti srečanja so se zavale igralke obej ekip: za gostje bi zmaga pomenila skoraj gotov obstanek med tretjeligaši, Slogo pa bi poraz postavil pred skoraj nemogočo nalogo, saj bi bil njen zaostanek že prevelik. Na koncu se je vse srečno iztekel in naša ekipa ima odprte še vse možnosti, da ostane v tej konkurenči tudi v naslednji sezoni.

Najboljšo igro so Slogašice pokazale v prvih dveh setih. Zaigrale so predvsem taktično zrelo, disciplinirano v polju in se nikoli niso prepustile malodušju, niti tedaj, ko jim je šlo že precej za nohte. S. Andrea je namreč stalno bil v rahlji prednosti, ki

se je proti koncu dvignila že na 24:22, a so naše igralke z odlično igro v obrambi zmogle nadoknadieti zaostanek. V obrambi so bile v tej tekmi Slogašice sploh zelo razpoložene, saj so ubranile celo serijo res težkih napadov svojih nasprotnic.

Po osvojenem prvem nizu, je bil drugi izenačen le na začetku (7:7), nato pa so sicer rahlo prednostjo vedno vodile Slogašice, ki pa so nato v tretjem nerazumljivo popustile na vsej črti. Od rok jih ni šlo nič, pomagale niso menjave ne minute odmora in S. Andrea je začel upati na preobrat, še zlasti, ker je tudi v četrem že povedel s 6:2. Slogašice pa se niso predale, nasprotnice ujele pri 14. točki in vodstva niso več spustile iz rok. Nekaj zaporednih odličnih blokov jim je vilo potrebno samozavest, obramba je bila na svojem mestu in zmaga jim resnično ni mogla uiti.

Po zadnjem sodnikovem življenju je bilo veselje v našem taboru zelo veliko, čeprav seveda prvenstva še ni konec, vendar po tem kolu lahko Slogašice mirneje čakajo na njegov razplet. (INKA)

ODBOJKA - Ženska D-liga

Kontovel zdaj spet pred Borom

Kontovel - CUS Trieste 3:0 (25:18, 25:21, 25:12)

Kontovel: A. Zuzić 9, Micussi 6, Antognoli 1, Cassanelli 1, Štoka 1, Lisjak 8, Bukavec 16, Balzano 5, Kapun (L), Zavadlal. Trenerka Tania Cerne.

Kontovelke so proti neposrednemu tekmcu za obstanek dosegle prepričljivo zmago, predvsem pa se veselijo dobre igre, ki jo je krasil tudi moštveni duh. Kontovelke so dobro igrale v vseh elementih, posebno učinkovit je bil servis, saj so na celi tekmi zgrešile le enega in tudi sicer s taktično premišljenimi servisi spravile v težave svoje nasprotnice. Uspešen konec je napovedal že dober začetek. Kontovel je kaj povzel s 7:3, vodil tudi 18:11, nato se mu je CUS zaradi napak in sprejemu priljubil (Micussijevi) in Kapunova sta med sabo trčili in se udarili v glavo oziroma v komolec, a kmalu prišli k sebi, vendar preobrata ni zmogel. Najbolj izenačen je bil drugi set, v katerem je Kontovel s težavo ustavljal napade Elisa La Bianca s 1. in tudi 2. linije. CUS je z močnim napadom pritiskal vse dokler ni Kontovelu v končnici uspela serija blokov, s katero so si zagotovili tudi drugi set. Tretji pa je bil zgolj formalnost, saj je CUS pod Kontovelovim pritiskom popustil že po nekaj uvodnih akcijah.

Grado - Bor Kmečka banka 3:0 (25:14, 25:12, 25:19)

Bor Kmečka banka: Pučnik 11, Cella 6, Zonch 1, Kneipp 3, Della Mea 5, Constantini 3, Hauschild (L), Venier 0, Virgilio, Grgić, Vodopivec. Trenerka Betty Nacinni.

Borove odbokarice so na srečanju v Gradežu s psihološkega vidika povsem odpovedale in tako pustile domači ekipi prosto pot do lahke zmage. Plave so igrale premoalo samozavestno in so zelo slabo servirale in sprejemale, zato pa tudi na mreži niso bile učinkovite. Res je, da so bile močno okrnjene in da je Grado vsekakor spodbujanje vredna ekipa, zaskrbljujoč pa je bil tokrat predvsem pristop, saj bi se lahko nasprotnicam vseeno lahko bolje upirale.

V prvem setu so bile naše odbokarice domačinkam enakovredne le do 10. točke, nato pa je Grado prevzel vajeti igre v svoje roke in si brez večjih težav prigral visoko prednost. V drugem nizu so plave nekoliko boljše igrale v obrambi, a je bila razlika med ekipama še vedno zelo velika, zadnji set pa je bil edini izenačen do konca. Zmaga odbokaric iz Gradeža pa tudi v tem nizu ni bila nikoli pod vprašajem. Do konca prvenstva manjkajo zdaj le še trije krogi, pot do obstanka pa bo za borovke zelo strma, še posebno zato, ker bodo gotovo igrale vse oddocične tekme brez kapetanke Vodopivčeve, ki je zaradi kiruskega posega na očesu že zaključila sezono. (T.G.)

UNDER 13 MEŠANO

Killjoy - Sloga Dvigala Barich 0:3 (16:25, 18:25, 23:25)

Sloga Dvigala Barich: Čufar, Feri, Hüssi, Kocman, Kralj, Počkaj, Protti, Racman, Škerk, Štoka. Trener Franko Drasić

V predzadnjem tekmi so najmlajše slogašice dosegle svojo dvanajsto prvenstveno zmago. Naša ekipa je nastopila v okrnjenem sestavu, zato je njena zmaga še toliko bolj razveseljiva. Dobro so se odrezale tudi osnovnošolke, ki iz tekme v temo pridobivajo na samozavesti. Zadnji nastop bodo Slogašice opravile jutri, ko se bodo ponovile z ekipo Svevo Olympia, srečanje pa bo bržkone odločalo o končnem tretjem mestu v skupini in torej o boljšem izhodišču v finalnem delu, na katerem si je Sloga Dvigala Barich vsekakor že zagotovila nastopanje.

ODBOJKA - Moška D-liga

Dober nastop Olympie v Casarsi

Casarsa - Olympia FerStyle 0:3 (20:25, 20:25, 16:25)

Olympia FerStyle: Hlede 4, Terčič 13, Komjanc 20, Capparelli 7, Pavlovič 12, Sancin 6, Polesel (L), Vizin 0, Peršolja. Trener Zoran Jerončič.

Igralci Olympie so po pričakovanjih gladko zmagali v Casarsi, ki na le-

stvici skupine za napredovanje zaseda predzadnjem mesto. Tudi tokrat se je po-

kažalo, da je bil nasprotnik objektivno

šibkejši, toda povedati je treba tudi,

da je Olympia postregla sinoči z zelo do-

brim nastopom, tako da Casarsa ji ni

mogla priti do živega. Nekajkrat je bila

Olympia v težavah samo zaradi sprejema servisa, ki je še naprej naj-

šibkejša točka goriškega moštva (le 23%

brezhibnih sprejemov). Drugače je vse

teklo kot po olju, posebno dobro pa so

igralci Olympie napadali. Matija Kom-

janc (20 točk) je napadal kar s 67-od-

stotno učinkovitostjo, solidna pa sta bila

tudi Terčič (nad 50%) in Capparelli

(malo pod 50%). Zelo učinkovit je bil tu-

di blok, s katerim so dosegli kar 14 di-

rektrnih točk. Dragan Pavlovič igra vse

dobro pa se je odrezal tudi Sancin, ki

je tokrat zamenjal Peršoljo.

V prvih dveh setih si je Olympia že na začetku priprala prednost

Domači šport

DANES

Nedelja, 1. maja 2011

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Montebelluna

PROMOCIJSKA LIGA - 16.30 v Križu: Vesna - Aquileia; 16.30 v Capriaccu: Capriacco - Juventus

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Sovodnjah: Sovodnja - Centro Sedia; 16.30 v Trstu, Ul. Petracco: Costalunga - Primore

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Briščikih, Ervatti: Cormonese - Primorje; 16.30 v Moraru: Moraro - Zarja Gaja; 16.30 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Zdravčini: Poggio - Mladost

NARAČAJNIKI - 10.00 v Vižovljah: Sistiana - Kras Repen

NAJMLAJŠI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Opicina B

TENIS

MOŠKA C-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - Zaccarelli

ODBOJKA

UNDER 16 MOŠKI - 10.30 v Artegni: Olympia Hlede A.I. - Broker (deželnih polfinalov)

JUTRI

Ponedeljek, 2. maja 2011

ODBOJKA

UNDER 13 MEŠANO - 17.00 na Proseku: Kontovel - Virtus

NOGOMET

NAJMLAJŠI - 17.30 v Gorici, na Rojcah: Pro Gorizia - Juventus

Ste naveličane in naveličani ženskih podob, s katerimi nas dnevno bombardirajo mediji? Ste prepričani, da živijo v vaši bližini dekleta in ženske, ki sicer ne hodijo na večerjo v Arcore, a bi si vseeno zaslужile »trenutek slave«? Primorski dnevnik išče »prave« ženske! Svoje bralke in bralce poziva, naj v svoje fotoaparate ulovijo delavne roke svojih mam in non, mladostnički nasmej sester in sošolk, ženske med opravljanjem neštethih vlog in poklicev: mame, gospodinje, študentke, športnice, podjetnice, zdravnice, uradnice ... Svoje posnetke nam pošljite preko spletnih strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

NOGOMET - Dva kroga pred koncem 2. in 3. amaterske lige

Zarja Gaja potrebuje vsaj štiri točke, Breg in Mladost pa šest

Do konca rednega dela deželnih prvenstev 2. in 3. AL sta še dva kroga. Da-najšnji bo pomemben za Breg in Zarja Gaja v 2. AL ter Mladost v 3. AL. Primorje je že rešeno. Brežani bi z zmago proti Montebellu Don Boscu potrdili mesto v končnici prvenstva in hrkati pomagali Zarji Gaji, saj ima Montebello enako število točk na lestvici kot rumeno-modri (32). Če bi se prvenstvo končalo tako, bi Zarja Gaja in Montebello igrala še dodatno tekmo za igranje oziroma neigranje play-outa. V poštev lahko pride še druga varianca, ki bi bila pisana na kožo tako Zarji Gaji kot Montebello. Obe moštvi bi se matematično rešili, če bi razliko med štirinajsto (Sant' Andrea San Vito) in tri-najsto uvrščeno ekipo znašala več kot osem točk. Vzhodno-kraška ekipa in Montebello imata pet točk prednosti. Moraro in Fiumicello sta že izpadla. Na varnem pa ni niti še Opicina (glej razpredelničico). Brežani se lahko teoretično še potegujejo za prvo mesto, čeprav so možnosti zelo majhne.

V 3. AL si pri Mladosti at vsem srcem želijo play-off. Možnosti za uvrstitev so realne, čeprav še bolj realna je dodatna tekma za uvrstitev na 4. mesto, ki ga Doberdobji skupno zasedajo z Romano. (jng)

AMATERJI - Ljubitelji Sovodnje - Inter San Sergio 7:0

MLADINCI - Deželni finale: Manzane - San Luigi 2:2

2. AMATERSKA LIGA - za play-off		
uvrstitev na lestvici po 28. krogu	29. krog (danes)	30. krog
1. Cormonese 56	Primorje Roianese	Sant' Andrea Zarja Gaja Opicina Piedimonte San Canzian
2. Gradeš 51	Montebello	Mossa
3. Breg 50	San Canzian	
4. Mariano 49		
5. Sistiana 45		
za obstanek in play-out		
11. Opicina 35	Sant' Andrea	Breg
13. Zarja Gaja 32	Moraro	Gradeš
13. Montebello 32	Breg	Fiumicello
14. Sant'Andrea 27	Opicina	Cormonese

|
<th colspan
| |

DRŽAVNA C-LIGA - Prva tekma četrtna končnice za napredovanje

Obramba Jadrana Qubik za Padovo spet neprejavljiva

Vatovčevi igralci spet nadigrali moštvo, ki je na Opčinah padlo pred dvema tednoma

Jadran Qubik caffe' - Padova 64:48 (14:6, 30:15, 49:28)

Jadran: Tomasini 9 (-, 3:7, 1:2), Oberdan 2 (-, 1:2, -), Ban 19 (3:4, 5:8, 2:4), Slavec 6 (1:2, 1:2, 1:5), Marušič 9 (3:5, 3:8, 0:2), Franco 6 (-, -, 2:6), Floridan, Bernetič, Malalan 2 (-, 1:3, -), Cohen 11 (1:1, 2:4, 2:5). Skoki v obrambi 33, skoki v napadu 11, pridobljene žoge 15, izgubljene žoge 16.

Padova: prosti meti 12:23 (52 %), 2 točki 12:40 (30 %), 3 točke 4:14 (29 %); skoki v obrambi 25, skoki v napadu 10, pridobljene žoge 17, izgubljene žoge 15.

Jadran Qubik caffe' je na prvi tekmi končnice za napredovanje v amatersko B-ligo suvereno premagal Padovo. Nasprotniki so na Opčinah klonili že pred 14 dnevi (80:57) na zadnji tekmi rednega dela prvnestva, brez orožja pa so ostali tudi sinoči, ko so jadranovci s skupinsko igro, odlično obrambo in ob podpori približno 190 gledalcev povsem prevladali. Če bodo tako igro ponovili tudi v sredo, ko jih v Padovi čaka povratna tekma play-offa, se bodo uvrstili v polfinal.

Tekma je bila že od uvodnih minut povsem enosmerna. Franco, ki je pod košem pobral kar 19 skokov, je uvedel monolog s trojko. S čvrsto obrambo, ki je bila nepropustna vseh 40 minut, so jadranovci začeli zaustavljati nasprotnike, ki so v prvih desetih minutah dosegli le 6 točk, od tega le koš z igre. Prevlada domačih igralcev se je nadaljevala tudi v drugem delu (delni izid 16:9). Padova pred čvrsto obrambo Vatovčevih varovancev ni našla rešitve: vseskozi je imela težave pri gradnji napadov in nasploh pri zaključevanju akcij. Drugi koš iz igre je tako dosegla šele v 15. minutah, do konca polčasa pa je bila uspešna le še trikrat. Tudi v obrambi je bila nepazljiva, tako da je Jadran z raznoliko igro pred odomorem povedel na 15 točk. Tudi v tretji četrtni se razmerje med ekipama ni spremenilo: Jadran je nadaljeval z učinkovito obrambno igro, v napadu pa mu je prav tako šlo vse od rok. Naskok je na polovici tretje četrtni povelen na 21 točk (39:18), ko je Padova še zadnjic reagirala in skušala zmanjšati razliko. V treh minutah se je z delnim izidom 0:7 približala na 14 točk, kar je bil tudi zadnji najmanjši zaostanek. Z Banom na čelu je Jadran v dveh minutah spet prevzel vajeti igre v svoje roke in četrtino zaključil z 49:28. Visoko prednost je v zadnjem delu le upravljal – pet minut pred koncem je povedel celo na 27 točk (60:33), tekmo pa zaključil z manjšo prednostjo, saj je Padova v zadnjih minutah dosegla nekaj košev. (V.S.)

Jadran, na sliki Cohen (11 točk) v prodoru, je povsem nadigral Padovo
KROMA

DEŽELNA C-LIGA - Boj za čimboljše izhodišče v končnici za napredovanje

Breg uspešen v Romansu

Po visokem vodstvu kriza in pravočasna reakcija - Bor Radenska po dolgem času izgubil na domačih tleh

Daniel Crevatin (Bor Radenska)
KROMA

Romans - Breg 71:78 (16:23, 32:47, 52:56)

Breg: Schillani, Bozic 6 (-, 0:1, 2:2), Grimaldi (-, 0:2, 0:2), Ferfoglia 20 (9:10, 4:6, 1:2), Samec 15 (2:2, 5:6, 1:2), Giacomi 10 (-, 2:5, 2:5), Moschioni 11 (1:1, 2:2, 2:4), Richter 14 (0:2, 1:7, 4:8), Visciano 2 (2:4, 0:4, -), Norbedo nv. Trener: Tomo Krašovec. SON: 15;

Breg je v gosteh dosegel pomembno zmago v boju za najboljšo izhodišče v končnici prvenstva. Varovanci trenerja Krašoveca so srečanje pričeli zelo dobro. S 6 zaporednimi trojkami so si priigrali lepo prednost, ki so jo v prvih 20 minutah igre brez večjih težav upravljali. Po povratku iz slacišnic pa prava hladna prha. Mogoče so bili Brežani že prepričani, da imajo zmago v rokah in so dejansko popoustili na celi črti. Obramba ni delovala kot bi moral, pri metu so veliko grešili, izgubili so tudi številne žoge in gostitelji so zaostanek znižali na samo 4 točke. Na srečo pa so se Samec in soigralci v zadnjih desetih minutah zdramili in pod streho spravili pomembni

točki. Za igro v prvem polčasu zaslужijo poohvalo vsi košarkarji Brega, saj so natanko izvajali navodila trenerja Krašoveca. Med posamezniki bi tokrat omenili Štefana Samca, ki se je znova boril kot lev in Kristjana Ferfoglia, ki je bil po dolgem času znova najboljši sterlec ekipe. V prvi četrtni pa se je izkazal tudi mladi Moschioni.

Bor Radenska - Roraigrande 72:77 (16:17, 27:33, 49:42)

Bor Radenska: Bole 10 (2:2, 4:6, 0:3), Madonia 23 (4:5, 8:8, 1:3), Crevatin 12 (7:8, 1:5, 1:4), Štokelj 6 (4:4, 1:1, -), Burni 9 (-, 3:7, 1:3), Medizza 4 (2:4, 1:2, -), Zanini 4 (2:5, 1:2, -), Pipan (-, -, 0:1), Fumarola 4 (-, 2:7, 0:2), Boccia nv, Pertot nv, Devcich nv. Trener: Boban Popović. SON: 23 ; PON: Bole (36'); Skoki: 23 (21 v obrambi, 2 v napadu); Izgubljene žoge: 15.

Bor Radenska je na domaćem parketu športne dvorane Bojana Pavletića po dolgem času ostal praznih rok. Ključ sinočnjega poraza so bile nedvono številne izgubljene žoge (na koncu smo jih prešeli kar 15).

Prva četrtnina ni bila privlačna. Tako na eni kot na drugi strani je bilo veliko napak: Bor je grešil podaje, gostje pa lahke mete pod košem. Tudi v drugi četrtni se slika ni spremenila. Bor je v prvih dveh minutah napravil kar 4 osebne napake in v prvih šestih minutah dosegel le tri točke. Ko je tekla 17. minuta srečanja je Miko Madonia po odlični podaji Crevatina z zabijanjem zdramil Borevo navijače, ki so do dotele zaspano spremljali dogajanje na parketu. Vendar, kot pravi pregovor, ena lastovka še ne prinese pomladni in gostje so tako tudi drugo četrtnino zaključili v vodstvu.

V tretji četrtni so se košarkarji Radenske sicer zdramili in v pičilih treh minutah s hitrim protinapadi (delni izid 9:1) povsem sprobrnili potek tekme. Kazalo je, da bodo Crevatin in soigralci le slavili zmago, a žal ni bilo tako. Gostje so v začetku zadnje četrtni s kar 4 zaporednimi trojkami nadoknadi zaostanek. Največ preglavic sta košarkarjem iz Svetega Ivana povzročila Cipolla in Prince, ki sta na koncu skupaj dosegla celih 44 točk (Cipolla 23, Prince 21). Vnel se je boj za vsako točko, ki se je zaključil 26 sekund pred zvokom sirene, ko so Madonii, ki je bil sinoči zdaleč najboljši v vrstah Bora (23 točk), piskali prekštek korakov, kar je gostom omogočilo, da so naposlед spravili na varno pomembno zmago.

MOŠKA D-LIGA - Kontovel v skupini za napredovanje

Poraz namesto končnega udarca

Priložnost za zmago zamudili v tretji četrtni in na koncu - Trener Brumen: »Nismo v najboljši formi«

Kontovel - Fontanafredda 65:67 (18:12, 34:37, 46:54)

Kontovel: Paoletič 7 (-, 2:6, 1:2), Križman (-, 0:2, -), Gantar (-, 0:1, -), Starc (0:2, -, -), Švab 20 (3:3, 7:11, 1:3), Lisjak 11 (7:7, 2:7, -), J. Zaccaria n.v., Šušteršič 14 (-, 4:10, 2:4), D. Zaccaria 8 (-, 4:9, -), Regent 3 (1:2, 1:4, -), Hrovatin n.v., Godnič 2 (0:2, 1:3, 0:1), trener Peter Brumen. SON: 20; PON: Šušteršič (40).

Po uvodnih minutah petkovega srečanja prvega povratnega kroga med Kontovelom in Fonafreddo je vse kazalo, da se bo naši ekipi uspelo oddolžiti za poraz, ki ga je doživel v prvem delu v gosteh (55:65). Brumnovi varovanci so namreč odlično začeli in predvsem se je razigral Andrej Šušteršič, ki je dosegel štiri zaporedne koše. V drugi četrtni so postavni in izkušeni gostje uredili svoje vrste in predvsem izboljšali obrambo. V napadu so dosegli nekaj trojki in v hipu dohiteli Kontovelce, ob polčasu pa vodili za tri točke.

Tekma je bila tudi v drugem polčasu zelo izenačena in ekipi sta se izmenjali v vodstvu. V napadu se je pri doma-

čem moštvo izkazal Marko Švab, ki je s prodori in meti z bližnje distanco polnil nasprotnikov koš, v obrambi pa je zelo pozitivno igral Gregor Regent. Kontovelci so prevzeli vodstvo šestih točk, končnega udarca gostom pa niso uspeli dati. Fontanafredda je v zadnji četrtni spet povedla, minuto in 30 sekund do konca pa je bil izid spet izenačen (63:63). V zadnjih razburljivih akcijah so bili gostje prisebenejši, Kontovelci so napravili naivni napaki in Fontanafredda je tako zmagala za dve točki.

»Tesno zmo izgubili proti ekipi, ki gotovo ni nepremagljiva. Mi pa nismo v vrhunski formi. Fantom nima kaj očitati za igro v obrambi. Fontanafredda, ki navadno dobro igra v napadu in se odlikuje z metom za tri točke, je na tej tekmi dala sorazmerno malo točk. Pri tem bi predvsem pohvalil Regenta, ki je opravil izredno garaško delo in dobro pokrival njihovega najboljšega napadalca,« je po tekmi dejal trener Peter Brumen.

Kontovelci bodo v prihodnjem krogu igrali v soboto v gosteh proti Geemoni. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA

Kljub porazu se je Sokol uvrstil v končnico

CUS - Sokol 69:57 (20:13, 35:26, 60:43)

Sokol: Piccini 18, Košuta 3, Malalan 8, Umek 19, Hmeljak, N. Sossi, J. Sossi, Hrovatin, Semolič 2, Guštin, trener Emili. Tri točke: Malalan 2; SON: 14; izključena: Hmeljak (23), N. Sossi (23).

Kljub porazu v zadnjem krogu rednega dela promocijske lige proti tržaški ekipi Cus se je Sokol uvrstil v končnico prvenstva, ker je Virtus, ki ima enako število točk kot naše moštvo, sicer po pričakovanju izgubil proti Intermuggi. Sokol pa je v neposrednem obračunu z Virtusom obakrat zmagal (72:56 in 55:48).

Naši košarkarji so za poraz Virtusa vedeli že pred srečanjem s tržaškimi "večiličniki" in verjetno tudi zato so stopili na igrišče brez vsake motivacije. Res je, igrali so v okrnjeni postavi (predvsem se je poznala odsotnost strelca Alexa Vitezza in pod košem Martina Vidalija), vseeno pa bi lahko z malo večjo pozitivnočnostjo v obrambi in pazljivejšo igro v napadu premagali tega nasprotnika. Cusova zmaga je bila povsem zaslužena. Gostitelji so že po prvi četrtni vodili za sedem točk in to vodstvo ohranili do konca polčasa. Prednost so povečali kar na 17 točk v tretji četrtni in ga nato brez težav ohranili ter povsem zasluženo zmagali.

Po tekmi je bil Sokolov spremjevalec Marko Golemac precej razočaran: »Igrali smo zares slab in brez pravega pristopa do tekme. Tokrat zares ne bi pohvalil nobenega igralca, saj so vsi igrali pod svojimi sposobnostmi.«

Sokol bo v play-offu igral proti Mossi, ki je vgoriški skupini osvojila prvo mesto. Prva tekma pa bo v Mošu, 7. ali 8. maja. (lako)

ŠPORTEL

Trenerji in smučarji o sezoni

Jutrišnji Športel bo smučarsko obarvan – voditelj Igor Malalan se bo v studio pogovarjal o minuli tekmovalni sezoni s trenerjem SK Brdine Lovrencem Gregorcem, trenerjem SK Devin Alešem Severjem in predstavnikom ŠD Mladina Walterjem Kerpanom. Sodelavec Jari Jarc pa je pripravil intervjuje s tekmovalci. O sezoni so pred kamerjo spregovorili Petra Udovič (Devin), Ivan Kerpan (Mladina) in Katrin Don (Brdina).

Oddajo bo na TV Koper ob 22.30.

Obvestila

AŠD SK BRDINA organizira 12. junija 2011 enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno samo ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38 od 20. do 21. ure do 30. maja 2011. Informacije: 335-5476663 (Vanja).

SK DEVIN vabi tekmovalce, člane in družine na društveni praznik, ki bo na sedežu v Slivnem v nedeljo, 8. maja, od 12. ure dalje. Ob 16. uri bo redni občni zbor, sledio bo nagrajevanje udeležencev društvene tekme. Informacije na info@skdevin.it

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.20 Tv Kocka: Vodinko - Nočni let
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Lynx magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Aktualno: Mattina in famiglia **7.00** Dnevnik **9.00** Dnevnik - L.I.S. **9.05** Eurovisione da Piazza San Pietro: Beatifikazione di Papa Giovanni Paolo II **12.30** Aktualno: A Sua immagine **13.30** Dnevnik/Focus **14.00** Variete: Domenica in - L'Arena **15.50** Variete: Domenica In - Amori **16.15** Variete: Domenica in... onda **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.40** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Aktualno: Porta a porta - Una vita da Santo **23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Applausi **2.20** Glasb.: Sette note - Musica e musiche

Rai Due

6.35 Nan: 7 vite **7.00** Variete: Cartoon Flakes **8.55** Nan.: Victorious **9.25** Kviz: Social King **10.10** Aktualno: Ragazzi c'è Voyager! **10.40** aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.30** Aktualno: Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Talk show: Quelli che il calcio e... **17.05** Sport: Rai Sport Studio Sprint **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Šport: 90° Minuto, sledi Numero 1 **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **22.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica sportiva **1.00** Nočni dnevnik **01.20** Aktualno: Protestantesimo **1.50** Nan.: In Justice **2.25** Vremenska napoved

Rai Tre

7.15 Nan.: La grande vallata **8.05** Film: Roma, ore 11 (dram., It., '51, r. G. De Santis, i. C. Del Poggio, L. Bosè) **9.55** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **10.45** Aktualno: Speciale Tg3 **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Telegamere **12.55** Aktualno: Racconti di vita **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik **14.30** Dnevnik, sledi In 1/2 **15.00** Dnevnik - kratke vesti **15.05** Glasba: Anteprima Concerto del Primo Maggio

16.00 20.00 **Koncert: Concerto del Primo Maggio** **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **0.00** Dnevnik in deželni dnevnik, sledi TeleCamere **1.05** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.15** Aktualno: Appuntamento al cinema **1.20** Aktualno: Fuori orario

Rete 4

7.15 Aktualno: Superpartes **8.20** Nan.: A.D. - Anno Domini **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **13.20** Aktualno: Pianeta mare **13.50** Aktualno: Donnaventura **14.30** Nan.: Suor Therese **16.15** Prometne informacije **16.25** Film: Il tassinaro (kom., It., '83, r.-i. A. Sordi, i. M. Tolo) **18.55** Dnevnik **19.35** Nan.: Il ritorno di Colombo **21.30** Nad.: Tempesta d'amore **23.20** Šport: Contro campo **1.40** Aktualno: Vintage dance parade

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.50** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.45** Aktualno: Speciale Tg5 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: Domenica cinque **18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.20 Variete: Paperissima Sprint **21.10** Variete: Il senso della vita (v. P. Bonolis) **0.30** Aktualno: Terra! **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

1 Italia 1

7.00 Aktualno: Superpartes **8.10** Risanke **11.00** Nan.: Aaron stone **11.55** Dnevnik **12.00** Motociklizem: Grand Prix, SP Portugalske, Moto2, prenos **13.05** Šport: Guida al campionato

14.00 Motociklizem: Grand Prix, SP Portugalske, MotoGp, prenos **14.50** Šport: Grand Prix - Fuori giri **15.30** Motociklizem: Grand Prix, SP Portugalske, razred 125 ccm, prenos **16.30** Film: Il bambino d'oro (fant., ZDA, '86, r. M. Ritchie, i. E. Murphy, C. Lawis) **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA, '84, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox, C. Lloyd) **21.25** Film: 10.000 A.C. (pust., N.Z./ZDA, '08, r. R. Emmerich, i. S. Strait, C. Belle) **23.25** Film: Red water - Terrore sott'acqua (triler, ZDA, '03, r. C.R. Carner, i. L. D. Phillips, K. Swanson) **1.25** Film: Best (bio., Engl., '01, r. M. McGuckian, i. J. Lynch, I. Hart)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Aktualno: M.O.D.A. **10.35** Nan.: Ultime dal cielo **11.35** Film: Non abbiate paura - La vita di Giovanni Paolo II (bio., ZDA, '05, r. J. Bleckner, i. T. Kretschmann, B. Ganz) **13.30** Dnevnik **13.55** Film: L'ultimo Gattopardo (dok., It., '10, r. G. Toronatore) **16.00** Nan.: Cuore d'Africa **18.00** Film: Lo sceriffo e il bandito (western, Kan./ZDA, '84, r. S.H. Stern, i. K. Douglas, J. Coburn) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Il Gattopardo (dram., Fr./It., '63, r. L. Visconti, i. B. Lancaster, A. Delon) **0.50** Dnevnik **1.05** Aktualno: Bookstore **1.55** Film: Colpo di mano a Creta (voj., Engl., '57, r. M. Powell, E. Pressburger, i. D. Bogarde, M. Goring)

Tele 4

6.40 0.30 Aktualno: Apocalisse - Una fontana sigillata **7.30** Variete: L'èta non conta (pon.) **8.00** Šport: Hard Trek **8.45** Musa Tv **9.30** Rotocalco ADNKronos **10.30** Variete: Mukko Pallino **11.30** Šport: Ski magazine **12.00** Dok.: Borgo Italia **12.25** Variete: Chef a sorpresa **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Variete: Domenica è sempre domenica **13.05** Dok.: Agrisapori **13.45** Variete: Ostrega... In tour **13.55** Variete: Idea in tavola... **14.15** Variete: Camper magazine **14.50** Nan.: Le avventure di Shirley Holmes **16.30** Dok.: Italia magica **17.30** Risanke **19.00** Domenica Sport **20.30** Dnevnik in športne vesti **21.00** Koncert: Totus Tuu **22.00** Pagine e fotogrammi **22.15** Idea in tavola **22.25** Talk show: Gli incontri al Caffè - Versiliana d'inverno **23.25** Glasba: Voci dal ghetto **1.30** Film: Terza liceo (dram., It., '86)

Slovenija 1

6.35 Prvomajska budnica **7.00** Ris. nan.: Živ Žav **9.25** Pustolovčina v gorah **10.00** Bea-

tifikacija Janeza Pavla II., prenos iz Rima **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila **13.15** Na zdruje! **14.30** Slovenski magazin **15.00** 17.15 NLP s Tjašo Železnik **15.05** Na naši zemlji z Marjanom Grčman **15.10** Profil tedna z Mašo Kljun **15.35** Večno z Lollo Flego **15.40** Športne novice z Anžetom Bašljem **15.50** Športna retrovizija **15.55** Športni gost **16.05** Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom **16.15** Mega face s Tadejem Korenom Šmidom **16.25** Svetovno s Karstenom Švegl **16.35** Naglas! **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.10** Prvi in drugi **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Film: Moj ata socialistični kulač **22.00** Dok. odd.: Pesem upora, Partizanski pevski zbor **22.55** Poročila, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Nad.: Irene Huss **0.55** Dnevnik (pon.) **1.20** Dnevnik Slovencev in Italiji **1.50** Infokanal

Slovenija 2

7.30 Skozi čas **7.40** Globus (pon.) **8.15** Pod klubkom (pon.) **8.50** Izvir(ni) **9.20** Ozare (pon.) **9.25** Obzorja duha **10.00** Podpornica, prenos evangeličanske dobrodelne priridive iz Moravskih toplic **11.00** Koroška poje 2011: zimzelene uspešnice preteklih desetletij **11.30** Rad igram nogomet **12.00** Moskva: SP v umetnostnem drsanju, revija, prenos **15.00** Film: Ni vihanikovem hrbitu (pon.) **16.40** Dok. film: Tarok zgodovina (pon.) **17.25** Film: Gospodina Marple - Zakaj ne Evans? (pon.) **19.00** Dok. odd.: Valček za štiri: Impresionisti **19.50** Žrebanje lota **20.00** Dok. odd.: Ruski monopoli **20.50** Nad.: Stebri zemlje **21.45** Nad.: Na utrip srca **23.15** Nad.: Restavracija Raw (pon.) **0.05** Kratki film AGRFT **0.20** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **7.50** Po-slanski premislek **9.40** 21.30 Žarišče **10.20** Aktualno **11.40** Svet v sliki in besedi **13.05** Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.15** Tednik **16.40** Na tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **22.20** Satirično oko

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Euronews **14.15** Tednik **14.45** »Q« - trendovska oddaja **15.30** Sredoziemje **16.00** Dok. odd.: Istrska potovanja : Karol Wojtyla **16.45** City folk - dok. odd. **17.15** Potopisi **17.45** Vsedanes - Svet **18.00** Glasbeni spominji z B. Kopitarjem **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Veselje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Marquardo von Randegg **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Lynx magazin **22.55** Slovenski magazin **23.25** Koncert: resna glasba **23.55** Vsedanes - Tv dnevnik **0.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

16.00 Tv prodajno okno **16.30** Z Mojco po domači (pon.) **17.30** Mavrica: OŠ Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče (pon.) **18.30** Hrana in vino, izbrani recepti **19.30** Duškovna misel (pon.) **19.45** Tedenski pregled (pon.) **20.00** Razgledovanja (pon.) **20.30** Kmetijska oddaja (pon.) **21.30** Znanstveni večeri Univerze v Novi Gorici, gost Boris Pahor **22.30** Veliko platno **23.30** Rock Otočec 2008 **0.10** Tv prodajno okno, Vi-deostrani

POP Pop TV

8.00 Winx klub (ris.) **8.25** Rori, dirlkalnik (ris.) **8.35** Radovedni Jaka (ris.) **8.50** Anim. serija: Medved Rupert **9.05** Anim. serija: Mojster Miha **9.15** Anim. serija: Ben **9.40** Anim. serija: Beyblade **10.05** Otriški program: Hevrek! **10.20** Kung fu panda (ris.) **10.50** Športni magazin **11.55** Osnove kuhanja doma (dok. serija) **12.30** Preobražba doma (dok. serija) **13.30** Žena za mojega očka (dok. serija) **14.25** Film: Valbjiva tišina (drama, ZDA, '08) **16.20** Hum. nad.: 30 Rock **16.50** Film: Ko sem jedel črve (kom., ZDA, '06) **18.20** Ljubzen skozi želodec (hrana in pičača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Resničnostni šov: Slovenija ima talent **22.40** Film: Brodolom (avant., ZDA, '00) **1.25** Pogumna čarodejka (horror serija) **2.20** 24UR, ponovitev, Novice **3.20** Nočna panorama (reklame)

Kanal A

8.05 Potepanje po Arktiki (dok. serija) **8.55** Robinson Crusoe (avant. serija) **9.45** Šport na srca (hum. serija) **10.15** Film: Naslednjih 48 ur (akc. kom., ZDA, '90) **12.00** Motociklizem: MotoGP, prenos dirk za VN Portugalske **15.20** Tu na Zemlji (rom. drama, ZDA, '00)

17.05 1.55 Top Gear (hum. serija) **18.05** Šola za pare (hum. serija) **18.35** Šport: Magazin Lige prvakov **19.10** The Big Game, zaba **20.00** Film: Mirovnik (akc., ZDA, '97) **22.15** Film: Schindlerjev seznam (zgod. drama, ZDA, '93) **3.50** Nočna ptica (erotika)

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 1

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš - Aleksander Mežek - Julija
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

6.10 Aktualno: Aspettando Unomattina
6.30 Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina
7.00 Dnevnik, L.I.S. **7.35** Dnevnik - Parlament **8.00** Dnevnik, Focus in vremenska napoved **9.00** Dnevnik in rubrike **10.00** Aktualno: Verdetto finale **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik, go-spodarstvo in Focus **14.10** Aktualno: Se...a casa di Paola **16.10** Aktualno: La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** 1.35 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Un passo dal cielo **23.15** Dnevnik - kratke vesti **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.00** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.45** Aktualno: Sottovoce **2.15** Aktualno: Rewind - Visioni private

7.00 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società **13.50** Aktualno: Zdravje 33 **14.00** Variete: Pomeriggio sul Due **16.10** Nan.: La signora in giallo **17.00** Nan.: Top Secret **17.45** Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in sportive vesti **18.15** Dnevnik **18.45** Variete: Maurizio Costanzo Talk **19.40** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Glasb.: Due **23.15** Dnevnik **23.30** Film: Kiss me (kom., ZDA, '99, r. R. Iscove, i. F. Prinze) **1.00** Dnevnik - Parlament, sledi Protestantizem

7.30 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.10** Aktualno: Agorà **11.00** Aktualno: Appre-scindere **12.00** Dnevnik, sportne vesti in vremenska napoved **12.25** Dnevnik - Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.05** Nan.: Wind at My Back **15.50** Variete: Tg3 GT Ragazzi **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Nan.: Cotti e mangiati **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Dok.: La grande Storia **23.15** Aktualno: Potere **0.00** Nočni dnevnik, sledi Deželni dnevnik **1.00** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

6.55 Nan.: Zorro **7.50** Nan.: Nash Bridges **8.45** Nan.: The Sentinel **9.45** Carabinieri 6 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Wolf, un poliziotto a Berlino **12.55** Nan.: Distretto di polizia **9.13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flikken coppia in giallo **16.15** Nad.: Sentieri **16.40** Film: Meteor (fant., ZDA, '79, r. R. Neame, i. S. Connery) **17.10** 21.50, 0.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: The Peacemaker (akc., ZDA, '97, r. M. Leder, i. G. Clooney) **0.05** Film: Cop Land (dram., ZDA '97, r. J. Mangold, i. S. Stallone) **2.00** Nočni dnevnik

REŠITEV (30. aprila 2011)

Vodoravno: Kati, skalar, Ahil, Tanaro, ranocelnik, asonanca, Al, M. V., Alo, moda, bek, igrača, Borut, rig, pol, riasnica, astra, monom, Ares, kelih, posel, snop, Ora, osina, artikel, ličarka, varia, Ela, ijar, Ontario, azil, Tana, kot, Oss, Mina; na sliki: Borut Pahor. **Mala križanka, vodoravno:** 1. slina, 6. volan, 7. Erika, 8. vinil, 9. os, 10. Ti, 11. M.T., 13. narek, 16. Anita, 17. Rinat, 18. Taine.

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.05** Resničnostni show: Grande Fratello Pillole **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Aktualno: Pomeriggio Cinque **17.25** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Variete: Striscia la notizia (v. Ficarra e Picone) **21.10** Film: Il 7 e l'8 (kom., It., '07, i. S. Ficarra)

23.30 Film: Bride Wars - La mia migliore nemica (kom., ZDA, '09, i. A. Hathaway) **23.30** Film: Se solo fosse vero (kom., ZDA, '05, r. M. Waters, i. E. Whitterspoon) **1.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanca: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **14.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **15.25** Nan.: Zack & Cody sul ponte di comando **16.25** Nan.: Zeke e Luther **16.50** Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto **17.35** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Nan.: CSI - Miami **20.30** Kviz: Trasformato **21.10** Resničnostni show: Uman - Take Control (v. Mago Forest) **0.40** Aktualno: Studio Aperito Live **2.10** Aktualno: Pokermania

Italia 1

6.55 Risanca **8.55** Urban Legend **9.35** Aktualno: Real C.S.I. **10.45** Resničnostni show: Non ditelo alla sposa **12.15** 18.10 Aktualno: Cotto e mangiato **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanca: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **14.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **15.25** Nan.: Zack & Cody sul ponte di comando **16.25** Nan.: Zeke e Luther **16.50** Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto **17.35** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Nan.: CSI - Miami **20.30** Kviz: Trasformato **21.10** Resničnostni show: Uman - Take Control (v. Mago Forest) **0.40** Aktualno: Studio Aperito Live **2.10** Aktualno: Pokermania

La 7

6.05 Dnevnik, horoskop **7.50** Aktualno: Omnibus **9.45** Aktualno: Coffee Break **10.30** Aktualno: (ah) Piroso **11.25** Nan.: Cuore e batticuore **12.30** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **13.55** Film: M - il mostro di Dusseldorf (dram., Nem. '31, i. P. Lorre) **15.55** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.40** Nan.: Jag - Avvocati in divisa **18.35** Kviz: Cuochi e fiamme **19.40** Show: G Day (v. G. Cuccia-ri) **20.00** Dnevnik **20.30** 3.40 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.45** Dnevnik **0.00** Nan.: N.Y.P.D. - New York Police

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.35** Aktualno: Domani si vedrà **8.05** Šport: Ski Magazine **8.30** Dnevnik **9.00** Borgo Italia **9.30** Nan.: Betty La Fea **10.20** Nan.: Police Rescue **11.50** Aktualno: Camper magazine **13.10** Aktualno: Videomotori **13.30** Dnevnik **14.05** Variete: ...Animali amici miei **15.00** Rivediamoli: Calcio Dilettanti e Triestina Calcio **16.30** Dnevnik **17.00** Risanca **19.10** Territorio di salute **19.30** Dnevnik **20.00** Športne vesti **20.05** Aktualno: Dai nostri archivi **20.30** Deželni devnik **21.00** Udinese a giochi fatti **21.45** Aktualno: Apocalisse **22.45** Aktualno: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Nogomet: Grosseto - Triestina

Slovenija 1

6.25 Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Počitniški program - Risanka: Prihaja Nodi (pon.) **7.10** Risanka: Fifi in cvetličniki (pon.) **7.20** Iz popotne torbe **7.40** Lutk. predstava: Metuljček in metuljčica (pon.) **8.10** Ris. film: Mala lokomotiva **8.35** Ris. film: Zverjasec **9.05** Potplatopis (pon.) **9.25** Nan.: Šola Einstein (pon.) **10.00** Poročila **10.10** Počitniški program - Kratki igr. film: Plesoče življenje (pon.) **10.25** Film: Max v

zadregi **12.00** Ris. nan.: Izganjalci vesoljev **12.25** Dok. odd.: Vidra **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved; **13.20** Film: Honey (pon.) **15.00** Dober dan, Koroška **15.40** Ris. nan.: Ključec s strehe (pon.) **16.05** Lutk. nan.: Bine **16.25** Otr. nad.: Ribič Pepe **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.20** Pogled na... **17.30** Poljudnoz. serija: Veliki naravni dogodki, zadnji del **18.25** Žrebanje 3x3 plus **6** **18.35** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Teknik **21.00** Studio City **22.00** Poročila, kultura, šport in vremenska napoved **22.30** Globus **23.00** Glasbeni večer **0.05** Dnevnik (pon.) **0.45** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.10** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.50 Zabavni infokanal **11.50** Sobotno popoldne **14.00** Ljudje in zembla (pon.) **14.55** Slovenci in Italiji (pon.) **15.30** Kaj govoristi? = So vakeres? (pon.) **15.45** Posebna ponudba (pon.) **16.10** Pisave (pon.) **16.40** To bo moj poklic **17.05** Nad.: Odkar si odšla (pon.) **17.35** Slovenski magazin (pon.) **18.00** Prvi in drugi (pon.) **18.30** Firma.Tv **19.00** Z glavo na zabavo **19.30** Univerza **20.00** Aritmija **20.50** Dok. odd.: Vojna ptica **21.45** Knjiga mene briga **22.05** Bleščica, oddaja o modi

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **7.30** Tedenški pregled **7.50** Poslanski premislek **9.40** 21.30 Žarišče **10.20** 17.45 Aktualno **11.40** Svet v sliki in besedi **13.05** Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.15** Tednik **16.40** 20.40 Na Tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **22.20** Satirično oko

Koper

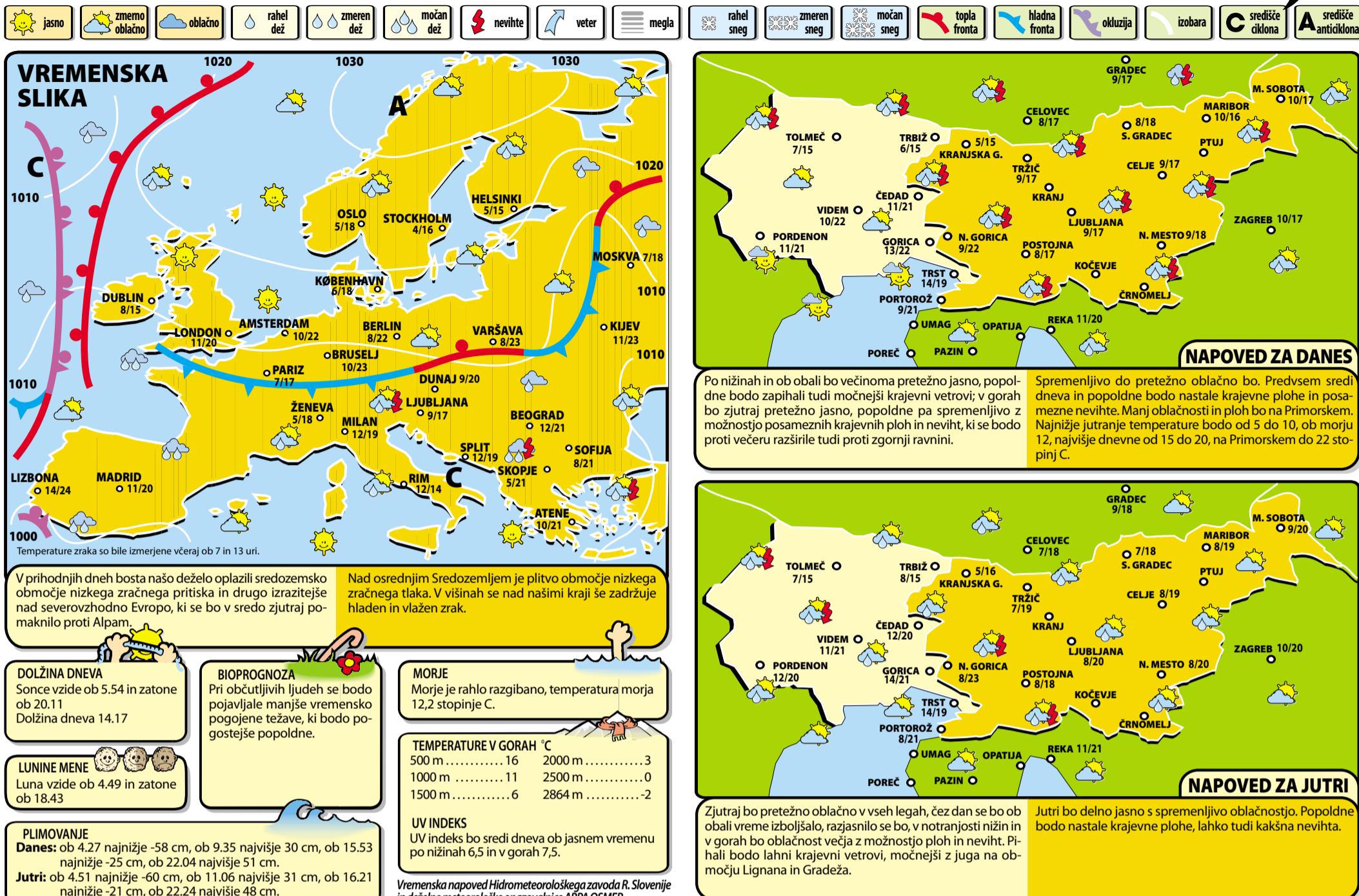
13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Tdd **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.30** Koncert: resna glasba **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.20** Istra in... **18.00** 23.20 Športna mreža **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Italija **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione **21.00** Aktualna tema: Meridiani **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.30** Športel **23.00** Primorska kronika **23.55** Vremenska napoved **0.00** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

16.10 0.10 Tv prodajno okno, videostrani **16.40** Hrana in vino **18.00** Odmevi iz Krpanove dežele **18.30** Kmetijski razgledi z Dolenske **19.00** Mozaik (pon.) **20.00** Matematika in glasba (pon.) **21.00** Koncert: Alf Nipic **22.00** Finala futsal pokala, KMN Bronx - FC Lucija (pon.) **23.00** Risanca **19.10** Territorio di salute **19.30** Dnevnik **20.00** Športne vesti **20.05** Aktualno: Dai nostri archivi **20.30** Deželni devnik **21.00** Udinese a giochi fatti **21.45** Aktualno: Apocalisse **22.45** Aktualno: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Nogomet: Grosseto - Triestina

POP Pop TV

6.55 Tom in Jerry (ris.) **8.25** 10.20, 12.40 Tv prodaja, Reklame **8.40** Film: Čebelj fil (ris., ZDA, '07) **10.50** Film: Nore počitnice (kom., ZDA, '83) **13.15** Film: Samantha - Ameriške počitnice (ZDA, '04) **13.10** Film: Ko sem jedel crve (kom., ZDA, '06) **14.45** Film: Stare sablje 2 (kom., ZDA, '95) **16.40** Film: Avtomobili (ris., ZDA, '06) **18.55** 24

ZDA - Katastrofa, kot je na jugu države dolgo ne pomnijo

Tornadi vzeli več kot 350 življenj

MONTGOMERY- Tornadi, ki so ta teden pustošili po jugu Združenih držav Amerike, so po najnovnejših podatkih terjali najmanj 350 življenj, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Samo v zvezni državi Alabama, ki je bila v neurjih najbolj prizadeta, je število mrtvih že preseglo 250. Ti podatki pomenijo, da so bili zadnji tornadi najhujši v ZDA po marcu leta 1925, ko je življenje izgubilo 747 ljudi. Tretja najhujša tovrstna katastrofa je ZDA prizadela leta 1932, ko je umrlo 332 ljudi, dodaja AFP.

V Alabami, kjer je mrtvih najmanj 250, je poleg tega več kot 1700 ljudi ranjenih, osem ljudi pa še pogrešajo. Najmočnejši tornado je pustosil po mestu Tuscaloosa, ki ga je v petek tudi osebno obiskal ameriški predsednik Barack Obama in si ogledal opustošenje ter obljubil pomoko. Brez strehe nad glavo je po katastrofi ostalo na tisoče ljudi. (STA)

apollonia
Dental Implant
dott. Denis Conzuttli

- » Implantologija
- » Ustna higiena
- » Oralna kirurgija
- » Perioralna estetska medicina

www.apollonia-dental-implant.it
poglej naš cenik na SPLETNI STRANI!

V naših ambulantah izvajajo vsakovrstne rutinske posege in posege za ohranjanje zobne estetike z najmodernejšimi pristopi pri kirurških operacijah, kostnih rekonstrukcijah in v implantologiji.

**Vrhunsko
zobozdravstvo
za Vsakogar!**

PRVOMAJSKA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVLJAKO	MESTO V TURČIJI	VEČJI KOS POHISHTVA	ČTIVO	TROPSKA PAPIGA	STAVEK V GLASBI, KI SE PONAVLJA	PRAVO-SLAVNA PODoba	NEKDANJI ZAGREBŠKI TEDNIK	A large crowd of people marching down a city street, many holding red flags with yellow text. In the foreground, a person holds a rainbow flag with 'PACE' and 'LIFE' written on it.											
MESTO V SLOVENIJI, OB SOČI									ZURBRIGGEN	PIRMIN			AMERIŠKI IGRALEC LADD	STAROGRŠKO BRENKALO	A large tree decorated with colorful streamers and lights, with a crowd of people gathered around it at night.				
"NOVA CELINA"									JEZERO V KAZAHSTANU						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NAJDALJŠI TEK V ATLETIKI					DELOVA PRILOGA ZA ŽENSKE				REDKO MOŠKO IME						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ONASSISOV VZDEVÉK					ETIOPSKI NASLOV										A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
KRALJEVIČ IZ INDUJSKEGA EPA MAHABHARATA					OKRUTEN ČLOVEK										A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NAŠ SLIKAR (LOJZE)	ONU PO NAŠE				ANGLEŠKI FIZIK, NOBELOVEC (PAUL)	NEKDANJI SEKRETAR OZN (KOFI)									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
JE TUDI TAMARA BLAŽINA	JE TUDI TAMARA BLAŽINA														A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ZNANOST															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
SRBSKI PISATELJ (PETAR)															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
KOKOŠJI SAMEC															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
MESTECE V IRANU					MODERNA ZVRST GLASBE										A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NIZOZEMSKI NOGOMETĀS															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ITALIJANSKI KANTAVTOR IN PUBLICIST (FRANCO)															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
PREBIVALEC GRŠKE PRESTOLNICE															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
FRANKOVSKO-RIMSKI CESAR															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
BERI PRIMORSKI DNEVNÍK	RICHARD OWEN	POSNEMANJE (RAČUNAL.)	SEVERNA ... AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA		SLOV. SLIKAR (LEOPOLD)	NEKDANI TRŽAŠKI POLITIK									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NADA					TOLSTOJEVA JUNAKINJA ANA	STARCA KITAJ. DINASTIJA									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NASELJE V KANALSKI DOLINI					ČETRTI RIMSKI KRALJ				ALBERT CAMUS						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ODISEJEVA DOMOVINA					ODISEJEVA DOMOVINA				NAŠA PRITRDILNICA						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
PIETRO ARETINO			ČAS MED VOJNA			ČAS PRED BOŽIČEM									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
			NOĆNI LOKAL			CESARE TARUFFI									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ŽIVELJ PRVI MAJ!	JAPONSKI REŽISER KUROSOVA	OMEJEN ČLOVEK				VISOKA IGRALNA KARTA									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
BREME NA VOZILU						MEHIŠKI GENERAL (JUAN)									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NOGOMETNI KLUB IZ BERGAMA						LJUBKOVALNO ŽENSKO IME									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
FR. DESNIČAR. ORGANIZACIJA						FR. DESNIČAR. ORGANIZACIJA									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
PREKRŠEK V KOŠARKI						NEM. PESNIK (OSKAR)									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
						RUSKI KLOVN POPOV									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ILKA VAŠTE			ITAL. KIPAR (ANTONIO)						NEKDANI RUSKI VLADAR						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
			NAUK O ZNAMENJIH						TINE DEBELJAK						A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
ITALIJANSKI REŽISER (FRANCESCO)					GRŠKI DEMON MAŠČEVANJA									FOTO KROMA					
VODJA V PODJETJU	ROBERT FAGANEL				VULKAN V ANDIH										A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
VRSTA AMINOKISLINE					KEM. ZNAK ZA ERBIJ	DOKTOR									A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
					ITAL. CESTNA SLUŽBA	PLOŠČA V TEHNICKI ŠTANCANJA								ITALIJANSKO ŽENSKO IME	ADA NEGRI				
PRIMORSKI DNEVNÍK, TVOJ DNEVNÍK															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
OTOK V JADRANSKEM MORJU			TAZIO NUVOLOARI		IZRASTEK V USTIH				MI, VI, ...						AZUJSKI VELETOK	MATT DAMON			
			NABREŽINSKI ŽUPAN		SRBSKO MOŠKO IME				PRIPADNIK LJUDSTVA BANTU						SETA OBLAK	MAJHNA KLADA ZA SEKANJE DRV	PRIPRAVNIK ZA DUHOVNIŠKI POKLIC		
FRANCOSKI PISATELJ (JEAN-PIERRE)						JEZERO NA ŠKOTSKEM									MESTO V SEVERNÍ ITALIJI				
						ŽLAHTNI PLIN (NE)									CIRKUŠKA PRIZORIŠČA				
NEKDANJI ITAL. ATLET															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
KRILO RIMSKE LEGIJE															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
TRANSPORT					TRANS EUROPE EXPRESS										A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
IVAN MINATTI															NEKD. AVSTR. SMUČAR		LADO LESKOVAR		
SRBSKI IZUMITELJ TESLA															ARABSKI ŽREBEC		CHARLES BRONSON		
VARNOSTNO RAZSTRELIVO															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
SRŠKA ČRKA															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				
NAŠA NAMIZNOTENIŠKA IGRALKA BRŽAN															A group of people walking through a crowded outdoor market or festival.				

SLOVARČEK - ALASTOR = demon maščevanja v grški tragediji in vzdevek boga Zevsa v grški mitologiji • ANAR = mestoce v Iranu • ANTISANA = vulkan z dvema vrhovoma v ekvadorskih Andih • ATTEA = ameriški komik • BRANCACCIO = teater v Rimu • DIRAC = angleški fizik • ENN = nekdanji avstrijski smučar • FER = nizozemski nogometni (Leroy) • HAN = dinastija v staro Kitajsko • KAMAN = mesto v Turčiji • LOERKE = nemški pesnik • NAL = kraljevič iz indijskega epa Mahabharata • SOT = pripadnik ljudstva Bantu, južno od reke Zambezi, v Afriki • TALETOV = srbski pisatelj in sociolog

1. maj

Banki tržaškega in goriškega
teritorija na strani delavcev
in vseh občanov.

1908 creditio cooperativo del carso
zadržna kraška banka

